Nr. 35 (15.125). Lwów, czwartek 16. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 35 (15.125). Львів, четвер 16. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Карпатську Україну чекає гарне майбутнє.

РОЗМОВА РЕДАКТОРА „НОВОЇ СВОБОДИ" З ПРЕДСТАВНИКОМ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИХ НІМЦІВ.

Редактор „Нової Свободи" перевів розмову з представником карпатоукраїнських німців за послом німецької меншини до карпатоукраїнського сойму, інж. Антоном, Ернестом Ольдофреді.

„Успіх при виборах до першого карпатоукраїнського сойму — сказав пос. Ольдофреді — **є найкращою зброєю у боротьбі за повноправність українського народу у Карпатській Україні. Це одночасно добра передумова для розбудови тієї країни під кожним оглядом. КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ ЧЕКАЄ ГАРНЕ МАЙБУТНЄ, ЯКЕ ПРИНЕСЕ БУЙНИЙ РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. У тому гарному майбутньому Карпатської України жде краща доля і німецьку меншину, яка завжди льояльно співпрацюватиме з українським народом".**

Задушня Служба Божа за Пія XI.

ХУСТ. КУП. У вівторок у хустській катедрі в год. 9-ій рано відправлено торжественну задушню Службу Божу за папу Пія XI. На Службі Божій був присутній премієр о. д-р Августин Волошин, представники всіх урядів, війська та жандармерії.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

На розбудову карпатоукраїнської держави.

ХУСТ. КУП. У звязку з закликом Українського Національного Обєднання (про який ми написали у вчорашньому — Ред. „Діла") до всіх українців, щоб складали всенародний податок на розбудову молодої карпатоукраїнської держави, зголосився дир. **Леопольд Баглицький**, який склав на фонд розбудови 7 відсотків свого заробітку в сумі 146 чеських корон.

ЧУЖИННІ ЖУРНАЛІСТИ У МІНІСТРА РЕВАЯ.

ХУСТ. КП. Міністр Ревай прийняв на авдієнції шведського журналіста **Гінора Айнштенда** й американського **Альберта Сельднера**.

—o—

БРОДІЯ ВИПУСТИЛИ З ВЯЗНИЦІ.

БУДАПЕШТ. (ПАТ). Як повідомляє мадярська телеграфічна агенція з Ужгороду, Бродій повідомив телефонічно в суботу вечором, що його звільнили з вязниці і він в середу приїде до Ужгороду.

Стрілянина на совітсько-манджурському кордоні.

ІНЦИДЕНТ КОЛО ЧІЛЯЛІН.

Сінґкін. Близько Чіляліи на манджурсько-совітській границі — як повідомляє агенція Домеї — совітські вояки обстріляли японську сторожу. Подібний інцидент трапився вже в тому самому місці в минулий понеділок.

ЗА ОХОРОНУ ЯПОНСЬКИХ ПРАВ У СОВІТСЬКОМУ СОЮЗІ.

Токіо. У вівторок пополудні палата репрезентантів одноголосно прийняла резолюцію, яку зголосили всі партії, в справі охорони японських прав у Совітському Союзі. Резолюція накликає японський уряд передовсім охоронити ті права, з яких користають японські рибалки на совітських водах. Згадує також про японські нафтові та вуглеві концесії на північному Сахаліні, домагаючись відповідних заходів з уваги на їх значення для національного господарства. Подібну резолюцію ухвалила торговельна палата.

Національний уряд Еспанії визнають поволі всі держави

БОМБАРДУВАЛИ АЛІКАНТЕ.

У вівторок коло полудня повітряна ескадра ген. Франка бомбардувала порт і місто Аліканте. Згідно з урядовими даними є 4 особи вбитих і 25 ранених. Кілька домів перемінилося в руновища.

АНГЛІЯ ВИЗНАЄ УРЯД ГЕН. ФРАНКА „ДЕ ФАКТО".

З дальших відповідей премієра Чемберлена на інтерпеляції послів виходить, що вже на засіданні, що відбудеться в середу, англійська рада міністрів вирішить визнати уряд ген. Франка „де факто". Визнання „де юре" прийшло би пізніше, як виявиться, що мадридський уряд зліквідований. Своє рішення у цій справі Англія проголосить одночасно з Францією. (Про становище Франції пишемо на іншому місці).

ШВАЙЦАРСЬКИЙ ПОСОЛ У БУРГОС.

Швайцарська союзна рада вирішила у вівторок рано замінити своє дотеперішнє представництво при уряді в Бургос на посольство і звернулася до національного уряду, щоб дав згоду для швайцарського посла. Одночасно союзна рада рішила відібрати офіційний характер швайцарському представникові, що залишиться при еспанському червоному уряді.

ГОЛЯНДІЯ ВИЗНАЄ УРЯД ГЕН. ФРАНКА.

ГАГА. В тутешніх політичних колах передбачують, що голяндський уряд вже незадовго визнає „де юре" уряд ген. Франка. Голяндія вже від довшого часу має свого представника в Бургос, але він має характер аґента уряду і не є формальним представником уряду голяндської держави.

Франція і національна Еспанія.

ВИЗНАННЯ УРЯДУ ГЕН. ФРАНКА ЕТАПАМИ.

Засідання французької ради міністрів, що відбулося у вівторок рано, було присвячене заграничній ситуації. Міністр Бонне виголосив на цю тему обширне експозе. Рада міністрів вирішила, що **міністр Берар вернеться до Еспанії**, щоб там продовжувати місію, яку йому доручили підчас недавнього побуту в Еспанії.

Офіційний комунікат про те засідання ради міністрів нічого не каже про рішення французького уряду у справі визнання уряду ген. Франка. З інформацій, що кружляють у політичних колах, і які підтверджує стаття у щоденнику „Тан", виходить, що французький уряд, **який рішився вже визнати уряд ген. Франка, має намір зробити це у двох етапах,** тобто визнати наперед національний уряд „де факто" і потім „де юре" й одночасно з визнанням „де юре" в найтіснішому порозумінні з Англією вислати до Бургос свого амбасадора.

ЧИ УРЯД Д-РА НЕГРІНА ЛЕҐАЛЬНИЙ?

Виринуло питання, чи уряд д-ра Негріна можна назвати леґальним урядом Еспанії.

Цієї проблеми торкнувся у передовій статті паризький „Тан", який пише: „Чи уряд д-ра Негріна в тих умовинах, в яких зреконструувався в Мадриді, має ще характер леґальної влади, коли президент Азаня і голова кортезів знайшли захист у Франції, де не можуть вести ніякої політичної діяльности і немов самі зрезиґнували з обовязків, які на них тяжіли. **Без присутности голови держави в осідку уряду, без змоги скликати парлямент авторитет уряду д-ра Негріна сумнівний.** На всякий випадок під знаком запиту стоїть справа закордонних дипломатичних представництв, акредитованих в еспанській республиці. Бо амбасадори акредитовані не при уряді, але при особі президента республики і повинні виконувати свої функції там, де перебуває голова держави, а не можуть тих функцій виконувати, бо голова еспанської республики перебуває добровільно у Франції. Тому-ж, що голова кортезів теж не сидить на території Еспанії, не можна скликати парляменту для вибору нового президента".

Ця стаття характеризує становище Франції, що знайшлася в неясній ситуації у відношенні до Еспанії: уряд, **якого вона не признає, має у своїх руках 4/5 еспанської території,** уряд, що його вона ще досі признавала леґальним, **має владу тільки над одною пятою країни.** Але все вказує на те, що Франція схиляється визнати уряд ген. Франка.

Німецькі і мадярські школи в Румунії.

БУКАРЕШТ. Міністерство освіти вирішило, що в громадах, де переважає німецька і мадярська людність, можна відкривати всеюдні школи з мовою навчання тих меншин.

Nr. 35 (15.125). Lwów, czwartek 16. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 35 (15.125). Львів, четвер 16. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 060
" Банку Чеських Лягов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.,
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Карпатську Україну чекає гарне майбутнє.

РОЗМОВА РЕДАКТОРА „НОВОЇ СВОБОДИ" З ПРЕДСТАВНИКОМ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИХ НІМЦІВ.

Редактор „Нової Свободи" перевів розмову з представником карпатоукраїнських німців та послом німецької меншини до карпатоукраїнського сойму, інж. Антоном, Ернестом Ольдофреді.

„Успіх при виборах до першого карпатоукраїнського сойму — сказав пос. Ольдофреді — **є найкращою зброєю у боротьбі за повноправність українського народу у Карпатській Україні. Це одночасно добра передумова для розбудови тієї країни під кожним оглядом. КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ ЧЕКАЄ ГАРНЕ МАЙБУТНЄ, ЯКЕ ПРИНЕСЕ БУЙНИЙ РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. У тому гарному майбутньому Карпатської України жде краща доля і німецьку меншину, яка завжди льояльно співпрацюватиме з українським народом".**

Задушня Служба Божа за Пія XI.

ХУСТ. КУП. У вівторок у хустській катедрі в год. 9-ій рано відправлено торжественну задушню Службу Божу за папу Пія XI. На Службі Божій був присутній премієр о. д-р Августин Волошин, представники всіх урядів, війська та жандармерії.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

На розбудову карпатоукраїнської держави.

ХУСТ. КУП. У звязку з закликом Українського Національного Обєднання (про який ми писали у вчорашньому — Ред. „Діла") до всіх українців, щоб складали всенародній податок на розбудову молодої карпатоукраїнської держави, зголосився дир. **Леопольд Баґлицький,** який склав на фонд розбудови 7 відсотків свого заробітку в сумі 146 чеських корон.

ЧУЖИННІ ЖУРНАЛІСТИ У МІНІСТРА РЕВАЯ.

ХУСТ. КП. Міністр Ревай прийняв на авдієнції шведського журналіста **Гінора Айнштенда** й американського **Альберта Сельднера.**

—o—

БРОДІЯ ВИПУСТИЛИ З ВЯЗНИЦІ.

БУДАПЕШТ. (ПАТ). Як повідомляє мадярська телеграфічна агенція з Ужгороду, Бродій повідомив телефонічно в суботу вечором, що його звільнили з вязниці і він в середу приїде до Ужгороду.

Стрілянина на совітсько-манджурському кордоні.

ІНЦИДЕНТ КОЛО ЧІЛЯЛІН.

Сінґкін. Близько Чілялін на манджурсько-совітській границі — як повідомляє агенція Домеі — совітські вояки обстріляли японську стежу. Подібний інцидент трапився вже в тому самому місці в минулий понеділок.

ЗА ОХОРОНУ ЯПОНСЬКИХ ПРАВ У СОВІТСЬКОМУ СОЮЗІ.

Токіо. У вівторок пополудні палата репрезентантів одноголосно прийняла резолюцію, яку зголосили всі партії, в справі охорони японських прав у Совітському Союзі. Резолюція накликає японський уряд передовсім охоронити ті права, з яких користають японські рибалки на совітських водах. Згадує також про японські нафтові та вуглеві концесії на північному Сахаліні, домагаючись відповідних заходів з уваги на їх значіння для національного господарства. Подібну резолюцію ухвалила торговельна палата.

Національний уряд Еспанії визнають поволі всі держави

БОМБАРДУВАЛИ АЛІКАНТЕ.

У вівторок коло полудня повітряна ескадра ген. Франка бомбардувала порт і місто Аліканте. Згідно з урядовими даними є 4 особи вбитих і 25 ранених. Кілька домів перемінилося в румовища.

АНҐЛІЯ ВИЗНАЄ УРЯД ГЕН. ФРАНКА „ДЕ ФАКТО".

З дальших відповідей премієра Чемберлена на інтерпеляції послів виходить, що вже на засіданні, що відбудеться в середу, анґлійська рада міністрів вирішить визнати уряд ген. Франка „де факто". Визнання „де юре" прийшло би пізніше, як виявиться, що мадридський уряд зліквідований. Своє рішення у цій справі Анґлія проголосить одночасно з Францією. (Про становище Франції пишемо на іншому місці).

ШВАЙЦАРСЬКИЙ ПОСОЛ У БУРҐОС.

Швайцарська союзна рада вирішила у вівторок рано замінити своє дотеперішнє представництво при уряді в Бурґос на посольство і звернулася до національного уряду, щоб дав згоду для швайцарського посла. Одночасно союзна рада рішила відібрати офіційний характер швайцарському представникові, що залишиться при еспанському червоному уряді.

ГОЛЯНДІЯ ВИЗНАЄ УРЯД ГЕН. ФРАНКА

ГАҐА. В тутешніх політичних колах передбачують, що голяндський уряд вже незадовго визнає „де юре" уряд ген. Франка. Голяндія вже від довшого часу має свого представника в Бурґос, але він має характер аґента уряду і не є формальним представником уряду голяндської держави.

Франція і національна Еспанія.

ВИЗНАННЯ УРЯДУ ГЕН. ФРАНКА ЕТАПАМИ.

Засідання французької ради міністрів, що відбулося у вівторок рано, було присвячене загранічній ситуації. Міністр Бонне виголосив на цю тему обширне експозе. Рада міністрів вирішила, що **міністр Берар вернеться до Еспанії, щоб там продовжувати місію, яку йому доручили підчас недавнього побуту в Еспанії.**

Офіційний комунікат про те засідання ради міністрів нічого не каже про рішення французького уряду у справі визнання уряду ген. Франка. З інформацій, що кружляють у політичних колах, і які підтверджує стаття у щоденнику „Тан", виходить, що французький уряд, який **рішився вже визнати уряд ген. Франка, має намір зробити це у двох етапах,** тобто визнати наперед національний уряд „де факто" і потім „де юре" й одночасно з визнанням „де юре" в найтіснішому порозумінні з Анґлією вислати до Бурґос свого амбасадора.

ЧИ УРЯД Д-РА НЕҐРІНА ЛЕҐАЛЬНИЙ?

Вирннуло питання, чи уряд д-ра Неґріна можна назвати леґальним урядом Еспанії.

Цеї проблеми торкнувся у передовій статті паризький „Тан", який пише: „Чи уряд д-ра Неґріна в тих умовинах, в яких зреконструувався в Мадриді, має ще характер леґальної влади, коли президент Азана і голова кортезів знайшли захист у Франції, де не можуть вести ніякої політичної діяльности і немов самі зрезиґнували з обовязків, які на них тяжіли. **Без присутности голови держави в осідку уряду, без змоги скликати парлямент авторитет уряду д-ра Неґріна сумнівний.** На всякий випадок під знаком запиту стоїть справа закордонних дипльоматичних представництв, акредитованих в еспанській республиці. Бо **амбасадори акредитовані не при уряді, але при особі президента республики** і повинні виконувати свої функції там, де перебуває голова держави, а не можуть тих функцій виконувати, бо голова еспанської республики перебуває добровільно у Франції. Тому-ж, що голова кортезів теж не сидить на території Еспанії, не можна скликати парляменту для вибору нового президента".

Ця стаття характеризує становище Франції, що знайшлася в неясній ситуації у відношенні до Еспанії: уряд, **якого вона не признає, має у своїх руках 4/5 еспанської території,** уряд, що його вона ще досі признавала леґальним, **має владу тільки над одною пятою країни.** Але все вказує на те, що Франція схиляється визнати уряд ген. Франка.

Німецькі і мадярські школи в Румунії.

БУКАРЕШТ. Міністерство освіти вирішило, що в громадах, де переважає німецька і мадярська людність, можна відкривати всюди школи з мовою навчання тих меншин.

Зріст протиукраїнських настроїв та брак концепції

Варшава 12. лютого 1939.

Шість слів у наголовку над цими рядками — це коротка, але мабуть найвірніша характеристика становища Варшави до української проблеми в наших днях. Якої Варшави? Кожної, всіх кол і верств. Мабуть ніколи ще погляди львівської трійці „розгістеризованих старців“ — Ґрабського, Буяка, Ромера — не мали стільки прихильного й приязного відгуку у варшавських настроях, що нині. Іншими словами, українська проблема перестала в останніх днях бути взагалі темою спокійної дискусії і призадуми на сяк-так поважному рівні в якихнебудь колах.

Широкі сфери сірої варшавської публики не тільки ні трохи не еволюціонували в напрямку зрозуміння поваги проблеми та слушности українських вимог, але — навпаки — вони цілком задурманені провокаційними нісенітницями про „німецький ніж, застромлюваний українськими руками у польські плечі“ (!): українці це для читачів „Ґоньців“ і „Червоняків“ „ворожа аґентура“ (модне слово, що його залюбки повторюють всякі каботини) і нінщо більше поза нею. Колиж запитувати про причину протиукраїнського підходу людей поважніших, із журналістичного та політичного світа, то чуємо відповідь: „Протиукраїнські настрої поляків є відповіддю на зріст українського націоналізму“. Коли ж питати, у чому конкретно той український націоналізм так грізно проявляється, себто які то нові особливо небезпечні форми винайшов, — ви відповіді вже не почуєте. Зате натякнуть вам на становище у справі Карпатської України, буцім то суперечне з польською державною рацією та прихильність для здогадних німецьких східніх плянів. Позатим вкажуть вам на відновлені українські вимоги устроєвого характеру та на настрій українських низів у краю. Наприкінці розмови в десяти поляками у Варшаві від 8-ми або девяти напевне почуєте рефрен: „Коли б ми знали, що ви, українці, не хочете відриватися від держави, або творити державу в державі — тоді можна б казати про концесії, але ми того не знаємо...“ Не поможе пригадувати політичну аксіому, що „льояльним громадянином є тільки громадянин вдоволений“ та що це річ абсолютно неможлива заперечувати кількаміліоновій територіяльній меншині нпр. такі-то і такі культурні права. Ви обовязково тоді почуєте що в нинішніх умовинах, серед нинішніх настроїв, кожна „концесія“ тільки „скріпить український націоналізм“, бо „українці зрозуміють її як польську слабість“. Коли ж зазначите, що чейже не можливо інакше демобілізувати напружену атмосферу, як тільки актами конструктивної національної політики, яка находила б прихильний відгук в українців (якщо не в усіх відразу, то бодай у частині громадянства), — то на це ви відповіді вже не почуєте. Бо з моментом, коли тільки починає мова йти про плян конструктивної національної політики, про позитивну концепцію розвязки української проблеми, хай навіть у повній незалежности від її міжнародного аспекту — тоді розмова вривається.

Таким робом витворюється заворожене коло, з якого не видно виходу. Те коло тим б[ільш] безнадійне та ситуація тим парадоксальніша, що одночасно рішуче всі у Варшаві — і сірий громадянин і пресово-політичні кола чи безпосередньо люди в урядових сфер — одні підсвідомо, інші зовсім свідомо здають собі справу, що український політичний потенціял росте. Всі відчувають, що справа польсько-українських відносин не може вічно стояти на тому самому місці, на якому нині опинилась і мусить з нього якось рушитись. Але в тім і найбільша заковика, що на перешкоді до призадуми, як перескочити через оту мертву точку, — стоїть мур настроїв настороження, підозріння, недовіря, гніву й остраху. Цей мур такий грубий і покищо непролазний, що навіть ті нечисленні варшавські польські кола, які бідкають над „імпасом“, в якому опинились польсько-українські відносини, не зважуються самим із нього виломлювати́сь і пробувати з ним боротися та воліють радше „перечекати“, поки та висока хвиля настроїв уляжеться.

Очевидно, що серед такої атмосфери та ще при дуже своєрідному підході варшавської преси до української тематики, при її нотóрійній величезній неохоті користати з українських ґазет і журналів, як джерела інформації, вдячне поле має всяка найглупіша ґазетна вістка, видумана спеціяльно під смак публики, вихованої на ікацовій літературі. Таким робом та протиукраїнська атмосфера підштовхує до роботи справжні агентури, які зацікавлені в тому, щоб із тих відносин черпати зиски. Нема найменшого сумніву, що чимало з тих вісток, які викликують сміх або обурення українського читача та находять послух у читачів поляків — є плодом надхнення чужинецьких агентурних станиць.

Маємо враження, що з усіх помилок польської сторони, що вона їх зробила і робить в останньому часі, найбільша та, що є чинники, які намагаються українську тематику у варшавській пресі тушувати, замазувати. Коли б ті чинники могли наломити до своєї волі всю польську пресу, то напевне вимазали б з її сторінок взагалі всяку згадку про істнування українців. І це велике лихо. Не для українців, а для проблеми польсько-українських відносин і для можливостей її розвязки. Бо мовчанка ані не помогла її розвязати чи зліквідувати. Коли уряд безумовно мусить сьогодні рахуватися з ворожими до українців настроями громадянства та виправдувати ними брак можливости вести конструктивну політику, то нема сумніву, що та ворожість іде впарі з примітивізмом, а примітивізм політичної думки польського загалу щодо українських справ стоїть завсіди у найтіснішому завязку з низьким рівнем публіцистики, яка йде по лінії найлекшого опору, себто — потурає настроям вулиці. Дальше потурання цим настроям вводить польсько-українську проблему у таку сліпу вулицю, з якої нині не видно виходу.

Вийти з неї можна тільки тоді, коли польська сторона проявить відвагу, — вірніше, коли ту відвагу проявлять відповідальні урядові чинники. До актів відваги належить нині піти проти настроїв польської вулиці. Але коли навіть такі настрої мають свою питому вагу у політичній дійсності, то проте політика ніколи не може давати себе суґерувати настроям, яких засновки не то неполітичні, а цілком безглузді, оперті на повному незнанні української політичної думки та її справжніх напрямних.

Однак справжнім образом українських справ ніхто не цікавиться. Його заступає уявлений образ, такий, який саме каже ступеневати протиукраїнський настрій. А коли про ту українську дійсність заговорять самі українці, то викликують тільки гнів і пересердя: прикладом хай послужать вигуки, які лунають на соймовій салі, себто в установі найбільш покликаній до того, щоб розвязувати навіть найбільш неприємні проблеми.

Нема такого форуму, перед яким сьогодні можна б розвязувати проблему польсько-українських відносин. Проблема пущена на широкі води настроїв. Переживаємо момент, який — продовжуваний у безконечність — може непомірним тягарем затяжіти на всій історії польсько-українських відносин.

ік.

Переломові дні Карпатської України.

(Від нашого спеціяльного кореспондента.)

Хуст, 11. лютого.

Карпатська Україна стоїть уся під знаком виборів до першого Краєвого Сойму, що відбудуться вже завтра 12.. ц. м. Все життя країни звелося нині до цієї засадничої події, що вирішить дальшу її долю, форму і систему правління.

Увесь Хуст повний виборчих транспарентів, афішок, летючок; у ніодній державній установі нема комлєту урядовців, бо хто тільки міг, розїхався на виборчу аґітацію. З будинку Січової Гостинниці виставлено на вулицю меґафони, через які передають раз-у-раз виборчу пропаґанду. Хуст розгорячився, набрав небувалого темпераменту, струя бадьорого вичікування проходить містом.

Заметушилося також карпатське село. Я саме вернувся нині з прогульки, яку на запрошення бюра пропаганди відбув з англійськими і шведськими журналістами. У Солотвині, Великому Бичкові, Рахові, Ясіні — ми натрапляли на величезні передвиборчі зібрання і всюди мали нагоду обсервувати стихійне захоплення селян виборами. Село реаґувало сильно, імпульсивно.

Приходиться просто дивуватись, як скоро і як розумно оформлюється національне обличчя цього, до недавна ще оспалого і зріжничкованого, одночасно й недовірливого карпатського села. Люди очевидячки починають думати і розуміти найбільшу правду кожного народу...

Всюди по дорозі, в селах та містечках, велика більшість зустрічних людей витала нас [р]укою

Аж дивно, як скоро і як широко прийнявся той найпопулярніший нині в Карпатській Україні привіт.

Вибори.

Як відомо, Карпатська Україна голосує тільки на одну обєднану виборчу листу Українського Національного Обєднання. З двох інших лист — одну уневажнили, бо бракувало їй законних вимог, з другою самі ініціятори запізнилися поза законний речинець.

Що таке: Українське Національне Обєднання?

Це нова партія, створена після розвязання карпатоукраїнським урядом всіх партій у краю. (При цьому дозволимо собі завважити, що на нашу думку Чехія поступила второпніше з огляду на практично-правні вимоги своєї внутрішньої політики, коли замість розвязання партій вдоволилась їх обєднанням в одну цілість, що практично виходить на одне).

Який характер УНО? Це партія безперечно з тоталістичними засновками, зі своєрідною системою фашизації, себто строгого здисциплінування всього політичного і громадського життя під одною, авторитативною керівною... Повстала вона як потреба часу з невідкладної конечности зліквідувати всі внутрішні спори та суперечні партійні тенденції, зі зрозуміння, що тільки координація всіх національних тенденцій в одній, здисциплінованій, національно-... ній системі — є всилі та в праві повести народ на висоту повної свідомости свого національного „я“, зрозуміння своїх обовязків і прав у рамцях інтересів національної збірноти.

На листі УНО знаходимо 32 прізвища найбільш заслужених діячів Карпатської України всіх національних по суті напрямків, у тому числі також національних представників ... німців і румунів (по одному). Одні тільки мадяри поставились демонстративно неґативно до пропозиції мандату, але тут у теперішніх умовинах плянової мадярської ірреденти це природня і зрозуміла.

На днях приїхав до Хусту також ... ний секретар німецької меншини ... кім уряді інж. Кармазін, якого партійна юрисдикція простягається також на Карпатську ...

Італійсько-німецький торговельний договір.

РИМ. В понеділок міністр закордонних справ гр. Чяно і німецький амбасадор фон Макензен підписали італійсько-німецький торговельний договір, що має обовязувати на 1939-ий рік. Додатково умови до договору підписали: провідник італійської делеґації Джаніні та провідник німецької делеґації д-р Кльодіюс.

—o—

Стоядінович підтримує уряд Цветковича.

БІЛГОРОД. В понеділок пополудні відбулося засідання виконавчого комітету партії Югославянського Радикального Обєднання під проводом б. премієра Стоядіновича і з участю теперішнього премієра Цветковича. Комітет вирішив, що партія вповні підтримує уряд Цветковича.

Зріст протиукраїнських настроїв

та брак концепції

Варшава 12. лютого 1939.

Шість слів у наголовку над цими рядками — це коротка, але мабуть найвірніша характеристика становища Варшави до української проблеми в наших днях. Якої Варшави? Кожної, всіх кол і верств. Мабуть ніколи ще погляди львівської трійці „розгістеризованих старців" — Грабського, Буяка, Ромера — не мали стільки прихильного й приязного відгуку у варшавських настроях, що нині. Іншими словами, українська проблема перестала в останніх днях бути взагалі темою спокійної дискусії і призадуми на сяк-так поважному рівні в якихнебудь колах.

Широкі сфери сірої варшавської публики не тільки ні трохи не еволюціонували в напрямку зрозуміння поваги проблеми та слушности українських вимог, але — навпаки — вони цілком задурманені провокаційними нісенітницями про „німецький ніж, застромлюваний українськими руками у польські плечі" (!): українці це для читачів „Гоньців" і „Червоняків" „ворожа агентура" (модне слово, що його залюбки повторюють всякі каботини) і нічо більше поза нею. Колиж запитувати про причину протиукраїнського підходу людей поважніших, із журналістичного та політичного світа, то чуємо відповідь: „Протиукраїнські настрої поляків є відповіддю на зріст українського націоналізму". Коли ж питати, у чому конкретно той український націоналізм так грізно проявляється, себто які то нові особливо небезпечні форми винайшов, — ви відповіді вже не почуєте. Зате натякнуть вам на становище у справі Карпатської України, буцім то суперечне з польською державною рацією та прихильність для здогадних німецьких східних плянів. Позатим вкажуть вам на відновлені українські вимоги устроєвого характеру та на настрій українських низів у краю. Наприкінці розмови з десяти поляками у Варшаві від 8-ми або девяти напевне почуєте рефрен: „Коли б ми знали, що ви, українці, не хочете відриватися від держави, або творити державу в державі — тоді можна б казати про концесії, але ми того не знаємо..." Не поможе пригадувати політичну аксіому, що „льояльним громадянином є тільки громадянин вдоволений" та що це річ абсолютно неможлива заперечувати кількаміліоновій територіяльній меншині нпр. такі-то і такі культурні права. Ви обовязково тоді почуєте що в нинішних умовинах, серед нинішних настроїв, кожна „концесія" тільки „скріпить український націоналізм", бо „українці зрозуміють її як польську слабість". Коли ж зазначите, що чейже не можливо інакше демобілізувати напружену атмосферу, як тільки актами конструктивної національної політики, яка находила б прихильний відгук в українців (якщо не в усіх відразу, то бодай у частині громадянства), — то на це ви відповіді вже не почуєте. Бо з моментом, коли тільки починає мова йти про плян конструктивної національної політики, про позитивну концепцію розвязки української проблеми, хай навіть у повній незалежности від її міжнароднього аспекту — тоді розмова вривається.

Таким робом витворюється заворожене коло, з якого не видно виходу. Те коло тим більш безнадійне та ситуація тим парадоксальніша, що одночасно рішуче всі у Варшаві — і сірий громадянин і пресово-політичні кола чи безпосередньо люди з урядових сфер — одні підсвідомо, інші зовсім свідомо здають собі справу, що український політичний потенціял росте. Всі відчувають, що справа польсько-українських відносин не може вічно стояти на тому самому місці, на якому нині опинилась і мусить з нього якось рушитись. Але в тім і найбільша заковика, що на перешкоді до призадуми, як перескочити через оту мертву точку, — стоїть мур нехтування, насторожения, підозріння, недовіря, гніву й остраху. Цей мур такий грубий і покищо непролазний, що навіть ті нечисленні варшавські польські кола, які бідкають над „імпасом", в якому опинились польсько-українські відносини, не зважуються самим із нього виломлюватись і пробувати з ним боротися та волють радше „перечекати", поки та висока хвиля настроїв уляжеться.

Очевидно, що серед такої атмосфери та ще при дуже своєрідному підході варшавської преси до української тематики, при її нотірній величезній неохоті користати з українських ґазет і журналів, як джерела інформації, вдячне поле має всяка найглупіша ґазетна вістка, видумана спеціяльно під смак публики, вихованої на ікацовій літературі. Таким робом та протиукраїнська атмосфера підштовхує до роботи справжні агентури, які зацікавлені в тому, щоб із тих відносин черпати зиски. Нема найменшого сумніву, що чимало з тих вісток, які викликують сміх або обурення українського читача та находять послух у читачів поляків — є плодом надхнення чужинецьких агентурних станиць.

Маємо враження, що з усіх помилок польської сторони, що вона їх зробила і робить в останньому часі, найбільша та, що є чинники, які намагаються українську тематику у варшавській пресі тушувати, замазувати. Коли б ті чинники могли наломити до своєї волі всю польську пресу, то напевне вимазали б з її сторінок взагалі всяку згадку про існування українців. І це велике лихо. Не для українців, а для проблеми польсько-українських відносин і для можливостей її розвязки. Бо мовчанка ніколи ще ніякої проблеми не перекреслила ані не помогла її розвязати чи зліквідувати. І коли уряд безумовно мусить сьогодні рахуватися з ворожими до українців настроями громадянства та виправдувати ними брак можливости вести конструктивну політику, то нема сумніву, що та ворожість іде впарі з примітивізмом, а примітивізм політичної думки польського загалу щодо українських справ стоїть завсіди у найтіснішому завязку з низьким рівнем публіцистики, яка йде по лінії найлекшого опору, себто — потурає настроям вулиці. Дальше потурання цим настроям вводить польсько-українську проблему у таку сліпу вулицю, з якої нині не видно виходу.

Вийти з неї можна тільки тоді, коли польська сторона проявить відвагу, — вірніше, коли ту відвагу проявлять відповідальні урядові чинники. До актів відваги належить нині піти проти настроїв польської вулиці. Але коли навіть такі настрої мають свою питому вагу у політичній дійсності, то проте політика ніколи не може давати себе суґерувати настроям, яких засновки не то неполітичні, а цілком безглузді, оперті на повному незнанні української політичної думки та її справжніх напрямних.

Однак справжнім образом українських справ ніхто не цікавиться. Його заступає уявлений образ, такий, який саме каже ступеньвати протиукраїнський настрій. А коли про ту українську дійсність заговорять самі українці, то викликують тільки гнів і пересердя: прикладом хай послужать вигуки, які лунають на соймовій салі, себто в установі найбільш покликаній до того, щоб розвязувати навіть найбільш неприємні проблеми.

Нема такого форуму, перед яким сьогодні можна б розвязувати проблему польсько-українських відносин. Проблема пущена на широкі води настроїв. Переживаємо момент, який — продовжуваний у безконечність — може невимірним тягарем затяжіти на всій історії польсько-українських відносин.

К.

Переломові дні Карпатської України.

(Від нашого спеціяльного кореспондента.)

Хуст, 11. лютого.

Карпатська Україна стоїть уся під знаком виборів до першого Краевого Сойму, що відбудуться вже завтра 12.. ц. м. Все життя країни звелося нині до цієї засадничої події, що вирішить дальшу її долю, форму і систему правління.

Увесь Хуст повний виборчих транспарентів, афішок, летючок; у ніодній державній установі нема комплету урядовців, бо хто тільки міг, розїхався на виборчу агітацію. З будинку Січової Гостинниці виставлено на вулицю меґафони, через які передають раз-у-раз виборчу пропаґанду. Хуст розгорячився, набрав небувалого темпераменту, струя бадьорого вичікування проходить містом.

Заметушилося також карпатське село. Я саме вернувся нині з прогульки, яку на запрошення бюра пропаганди відбув з англійськими і шведськими журналістами. У Солотвині, Великому Бичкові, Рахові, Ясіні — ми натрапляли на величезні передвиборчі зібрання і всюди мали нагоду обсервувати стихійне захоплення селян виборами. Село реагувало сильно, імпульсивно.

Приходиться просто дивуватись, як скоро і як розумно оформлюється національне обличчя цього, до недавна ще оспалого і зріжничкованого, одночасно й недовірливого карпатського села. Люди очевидячки починають думати і розуміти найбільшу правду кожного народу...

Всюди по дорозі, в селах та містечках, велика більшість зустрічних людей витала нас піднесеною рукою і коротким, сильним „Слава Україні"!

Аж дивно, як скоро і як широко принявся той найпопулярніший нині в Карпатській Україні привіт.

Вибори.

Як відомо, Карпатська Україна голосує тільки на одну обєднану виборчу листу Українського Національного Обєднання. З двох інших лист — одну уневажнили, бо бракувало їй законних вимог, з другою самі ініціятори запізнилися поза законний речинець.

Що таке: Українське Національне Обєднання?

Це нова партія, створена після розвязання карпатоукраїнським урядом всіх партій у краю. (При цьому дозволимо собі завважити, що на нашу думку Чехія поступила второпніше з огляду на практично-правні вимоги своєї внутрішньої політики, коли замість розвязання партій вдоволилась їх обєднанням в одну цілість, що практично виходить на одне).

Який характер УНО? Це партія безперечно з тоталістичними засновками, зі своєрідною системою фашизації, себто строгого ... лінування всього політичного і громадського життя під одною, авторитативною керівною ... Повстала вона як потреба часу з невідкладної конечности зліквідувати всі внутрішні ... та суперечні партійні тенденції, зі зрозуміння, що тільки координація всіх національних ... в одній, здисциплінованій, національно- ... ній системі — є всилі та в праві повести ... на висоту повної свідомости свого національного „я", зрозуміння своїх обовязків і прав ... в рямцях інтересів національної збірноти.

На листі УНО знаходимо 32 прізвища ... більш заслужених діячів Карпатської України ... всіх національних по суті напрямків, у ... числі також національних представників ... німців і румунів (по одному). Одні тільки ... дяри поставились демонстративно негативно ... до пропозиції мандату, але тут у ... умовинах пляновоі мадярської ірреденти ... природня і зрозуміла.

На днях приїхав до Хусту також ... ний секретар німецької меншини ... кім уряді інж. Кармазін, якого ... дикція поостягається також на Кюсальську ...

Італійсько-німецький торговельний договір.

РИМ. В понеділок міністр закордонних справ гр. Чяно і німецький амбасадор фон Макензен підписали італійсько-німецький торговельний договір, що має обовязувати на 1939-ий рік. Додатково умови до договору підписали: провідник італійської делеґації Джаніні та провідник німецької делеґації д-р Кльодіюс.

—о—

Стоядінович підтримує уряд Цветковіча.

БІЛГОРОД. В понеділок пополудні відбулося засідання виконавчого комітету партії Югославянського Радикального Обєднання під проводом б. премієра Стоядіновіча і з участю теперішнього премієра Цветковіча. Комітет вирішив, що партія вповні підтримує уряд Цветковіча.

країну. Його подорож має виключно виборчо-пропагандивний характер і почалася вже від карпатського кордону виборчими зібраннями серед німецьких кольоністів.

Крім німців також румуни і чехи поставилися вже тепер дуже позитивно до спільної виборчої листи УНО, при чому незвичайно замітний був заклик, що його видав спільно з Чеською Нац. Радою... ґен. Прхаля. В цьому заклику вживає він увесь час терміну: „Карпатська Україна", вимагає голосування всіх місцевих чехів на листу УНО та не має просто досить слів заохоти до праці... в користь українського Закарпаття! Але наймаркантніший підпис під відозвою: „армадні ґен. Лев Прхаля". Ні словечка про його наказний характер міністра Карпатської України, хоч в останній раді міністрів — брав участь!

Ґен. Прхаля відїхав уже знову до Праги, перебувши в Хусті рівно три дні, майже зовсім інкогніто.

Довкола особи цього чеського ґенерала кружляли в останніх двох місяцях найбільш фантастичні й несамовиті вісти. Були твердження в колах центрального уряду у Празі, що колись, хтось з карпатоукраїнського уряду нібито... приняв пропозицію його іменування, були у відповіді якнайрішучіші заперечення і протести премієра о. д-ра Волошина і мін. Ревая. Були праські погрози і відповідь з краю, що ніхто цих погроз не боїться. Були стихійні протести в Хусті й на провінції Карпатської України, були драматичні розмови в кабінеті президії центральної ради міністрів. Про всі ці перипетії тижнями гуділа Прага і гудів Хуст. Перший приїзд ґен. Прхалі зустріли тут так бурхливою демонстрацією широких мас, що ґенерал мусів відїхати не добившись нічого конкретного у переговорах з урядом. Увесь короткий час його перебування на території Карпатської України супроводили його танки, а військо дістало наказ поготівля. Кінець-кінців справа принесла такий вислід, що більшість складу поліції в Хусті замінено українськими кандидатами...

Згодом ґен. Прхаля став і тут і в Празі якоюсь містичною фіґурою. Ніби був міністром, ніби не був. Ніби мав перевести якусь макабричну пацифікацію настроїв у Карпатській Україні, ніби не мав. Найбільшу медвежу прислугу робили йому карпатські москвофіли, які спершу вживали всіх зусиль і застарілих впливів у Празі, щоб його таки йменували міністром, а опісля переганялись у чолобитнях і славословію для його особи. Велику частку його сумного ореолу москвофіла і реститута старої політичної анархії на Закарпатті виробили йому власне вони, нині праські еміґранти і непоправні сподвижники політичної інтриги.

Не знаємо ще нині конкретно, які завдання й особисті наміри мав ґен. Прхаля — врештою добрий та енерґійний вояк. Знаємо тільки, що населення і провід Карпатської України його не хотіли. З одинокої, простої і зрозумілої засади національного добору своєї верховної влади. З мотивів конституційно-правних та врешті з почуття оборони федерального авторитету.

В цьому спорі були моменти, коли конфлікт ставав дійсно грізний. Останній такий момент ми пережили мин. тижня, коли міністрові Реваєві прийшлося кидати все й особисто їхати до Праги. Центральному урядові йшло тоді вже не про ніщо інше, як про збереження престіжу, — карпатському урядові теж. Знаємо з добре поінформованих чеських кол у Празі, що й тоді не прийшло до ніякого конкретного компромісу.

Аж перед тижнем — знову приїхав несподівано до Хусту ґен. Прхаля. Приняли його тут глибокою мовчанкою. У кабінеті премієра о. д-ра Волошина відбулася довга, закрита серпанком тайни розмова з ґенералом. Вислід: виборчий виступ ґенерала в характері не міністра, тільки ґенерала, виступ зразково льояльний — і його відїзд з поворотом до Праги.

Вважаємо, що справа з ґен. Прхалею все ще не закінчена. Не скінчені також порахунки Праги з Хустом. Все це вирине знову після виборів у новій кабінетній констеляції. Ґен. Прхаля може буде таки компромісово одним з чотирьох міністрів, до якого то числа збільшать мабуть склад кабінету Карпатської України, не рахуючи ще одного, додаткового державного секретаря. Може дістане теку, нпр. ресорт шляхів, може буде міністром без теки. Все це покажуть найближчі дні.

Покищо ми напередодні виборів — найважливішої події в Карп. Україні. До них піде населення — щодо цього нема в мене сумніву — з небувалим ще тут ентузіязмом і вислід їх певний. Потім прийде нове темпо, може нові зміни, а може ще й нові несподіванки. На них, у теперішніх умовинах, все треба бути готовим, спокійним і рішучим. Гра ще не скінчена.

Роман Голіян.

З польської преси.

„В Польщі нема української проблеми".

Так твердить М. Свеціцький у січневому числі варшавського місячника **„Горизонти"**. Він каже, що

„не зважаючи **на велику актуальність української проблеми, Европа не знає цієї проблеми,** майже зовсім не орієнтується в ній",

бо

„Україна, як держава — це проблема без минулого, без історії, без зачіпних точок для ґенетичного думання."

Нам здається, що з льоґікою „думання" у автора не все в порядку. Чейже кожний розуміє, що Европа мусить знати таку европейську проблему, яка має велику актуальність. Може бути тільки сумнів, яку саме Европу автор має на думці...

Автора хвилює найбільше факт, що

„багато говорять про українську меншину в Польщі та суґерують опінії світу здогадну вагу цієї проблеми у нас (у Польщі) зате майже цілковитою мовчанкою поминають область, де українська проблема справді істнує і має свою безсумнівну питому вагу — СССР."

М. Свеціцький добачує тенденцію „льокувати українську проблему в Польщі і тільки в Польщі" в тому факті, що

„найрухливіші українські чинники, використовуючи факт значного політичного лібералізму, який у Польщі в порівнанні з Совітами істнує, і далі згуртовану, хоч нечисленну українську інтеліґенцію у Східній Галичині (Сх. Малопольщі), бажають на наших південно-східних землях створити свій Піємонт, випадову базу для широко закреслених незалежницьких плянів. Значну ролю відіграє також емоціональний момент, ненависть ріжних українських кол до Польщі, ненависть штучно защіплена Австрією перед кількадесяти роками."

Наслідком цього — пише далі М. Свенціцький — в европейській опінії панує переконання, що „українська проблема істнує тільки в Польщі". Ще гірше — каже автор, — що і в Польщі твориться якийсь „український міт у формі виключно польської проблеми".

Тимчасом — заявляє автор — дійсність перечить тим голосам, бо

„**української проблеми в Польщі нема,** є тільки проблема національної меншини, відповідне розплянування якої зовсім не тяжке."

Гадаємо, що п. Свенціцький не забариться і предложить прилюдно той свій „легкий плян розплянування української національної меншини в Польщі". Та заки це станеться, ми й так хочемо повірити йому на слово, що „української проблеми в Польщі нема". Бо Валуєви довоєнної Росії теж твердо, по маняцьки галасували, що „не било, нет і бить не может", теж з легкої руки розплановували всяких інородців та хахлів. Але п. Свенціцький мабуть не дуже покладається на історію, що є, як відомо, вчителькою життя. Нема — каже — тай годі!

Новий склад Синоду Православної Церкви.

У Варшаві відбулася під проводом митрополита Дениса сесія собору єпископів, у якій взяли участь усі владики. Вибрано новий склад Св. Синоду в такому складі: предсідник митрополит Денис, члени: поліський архиєпископ Олександер і волинський та кременецький архиєпископ Олексій, заступник предсідника віденський архиєпископ Теодозій.

Крем до голення

КОНДОЛЕНЦІЯ ПРЕМІЄРА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Оссерваторе Романо" помістив кондоленційну телеграму премієра о. д-ра А. Волошина з приводу смерти папи Пія XI.

Самоуправні вибори.

МІСЬКІ ВИБОРИ В РАВІ РУСЬКІЙ.

Місто поділено на 4 виборчі округи, які мали вибирати по шістьох радних. Перша округа обіймала східну частину міста з передмістями Шабельня та Смалиха, друга — полудневу частину міста коло суду та староства, третя — сам ринок з жидівськими дільницями, четверта — західну частину міста від сторони Потилича з прис. Липник.

У першій було **українських виборців 660,** всіх інших 1027; у другій **українців 206,** інших 1420; у третій самі жиди; у четвертій **українців 120,** інших 1635.

Зараз після розписання виборів (8. січня) створився один Український Виб. Комітет, що під проводом пароха о. Блавацького та адвоката д-ра Білецького розпочав працю. Відписано листи виборців, відбуто низку нарад над устійненням кандидатів. Рішено внести українські листи лише в 1-ій і 2-ій окрузі. Згідно з обовязуючими законами внесено по 12 кандидатів, а до голосування видруковано в 1-ій окрузі 4 прізвища, в 2-ій (згідно з інструкціями, поданими в брошурі д-ра Барана).

При голосуванні, що відбулося 12. лютого, показалося, що польські листи мали 12 прізвищ. **Українські виборці виказали зрілість та зрозуміння ваги хвилини і масово прибули до виборів.** У 1-ій окрузі віддано **важних українських карток 441,** польсько-жидівських 720. Загально українська листа здобула 1.537 голосів, а польська 6.975 (!), що дає у висліді 1 мандат український та 5 польських. Отже польським виборцям зачислено 12 голосів, що не згідне з законом, який управнює в шести-мандатовій окрузі віддати кожному виборцеві 6 голосів. Проти цього **внесено спротив.**

У 2-ій окрузі при голосуванні українці не здобули мандату. У 3-ій і 4-ій не було голосування тому, що внесено лиш по одній листі польсько-жидівського порозуміння.

Вислід виборів у Раві Руській такий: 1 український мандат (інж. Корнило Целевич), 8 жидів і 15 поляків.

Волиняки не дістають часописів.

Оскільки усталено на підставі розмов з особами, які передплачують львівські українські часописи, в луцькому повіті не доручають їх українським передплатникам такі почти:

Половка, Чаруків, Сенкевичівка, Торчин, Княгининок, Березолупи, Піддубці, Звірів (Арматнів), Киверці, Тростянець, Колки, Чарторийськ.

Може б відповідні чинники поцікавилися, чому згадані пошти львівської української преси не доручають передплатникам і де вона дівається.

Отворили саркофаг Ярослава Мудрого.

Як подає АТЕ, совітська влада наказала отворити саркофаг великого князя Ярослава Мудрого у підземеллі софійського собору. Антропольоґічний інститут ствердив понад усякий сумнів, що у саркофагу справді находиться кістяк Ярослава, дуже добре законсервований, крім нього найдено там клейноти.

Вістка про те викликала велике враження серед населення, яке дуже шанує той саркофаг. Перед софійським собором зібралася юрба народу, але нікого не впущено до нутра.

країну. Його подорож має виключно виборчо-пропагандивний характер і почалася вже від карпатського кордону виборчими зібраннями серед німецьких кольоністів.

Крім німців також румуни і чехи поставилися вже тепер дуже позитивно до спільної виборчої листи УНО, при чому незвичайно замітний був заклик, що його видав спільно з Чеською Нац. Радою... ген. Прхаля. В цьому заклику вживає він увесь час терміну: „Карпатська Україна“, вимагає голосування всіх місцевих чехів на листу УНО та не має просто досить слів заохоти до праці... в користь українського Закарпаття! Але наймаркантніший підпис під відозвою: „армадні ґен. Лев Прхаля“. Ні словечка про його наказний характер міністра Карпатської України, хоч в останній раді міністрів — брав участь!

Ґен. Прхаля відїхав уже знову до Праги, перебувши в Хусті рівно три дні, майже зовсім инкогніто.

Довкола особи цього чеського ґенерала кружляли в останніх двох місяцях найбільш фантастичні й несамовиті вісти. Були твердження в колах центрального уряду у Празі, що колись, хтось з карпатоукраїнського уряду eibito... приняв пропозицію його іменування, були у відповідь якнайрішучіші заперечення і протести премієра о. д-ра Волошина і мін. Ревая. Були праські погрози і відповідь з краю, що ніхто цих погроз не боїться. Були стихійні протести в Хусті й на провінції Карпатської України, були драматичні розмови в кабінеті президії центральної ради міністрів. Про всі ці перипетії тижнями гуділа Прага і гудів Хуст. Перший приїзд ґен. Прхалі зустріли тут так бурхливою демонстрацією широких мас, що ґенерал мусів відїхати не добившись нічого конкретного у переговорах з урядом. Увесь короткий час його перебування на території Карпатської України супроводили його танки, а військо дістало наказ поготівля. Кінець-кінців справа принесла такий вислід, що більшість складу поліції в Хусті замінено українськими кандидатами...

Згодом ґен. Прхаля став і тут і в Празі якоюсь містичною фіґурою. Ніби був міністром, ніби не був. Ніби мав перевести якусь макабричну пацифікацію настроїв у Карпатській Україні, ніби не мав. Найбільшу медвежу прислугу робили йому карпатські москвофіли, які спершу вживали всіх зусиль і застарілих впливів у Празі, щоб його таки йменували міністром, а опісля переганялись у чолобитнях і славословію для його особи. Велику частку його сумного ореолу москвофіла і реститута старої політичної анархії на Закарпатті виробили йому власне вони, нині праські еміґранти і непоправні сподвижники політичної інтриги.

Не знаємо ще нині конкретно, які завдання й особисті наміри мав ген. Прхаля — зрештою добрий та енерґійний вояк. Знаємо тільки, що населення і провід Карпатської України його не хотіли. З одинокої, простої і зрозумілої засади національного добору своєї верховної влади. З мотивів конституційно-правних та врешті з почуття оборони федерального авторитету.

В цьому спорі були моменти, коли конфлікт ставав дійсно грізний. Останній такий момент ми пережили мин. тижня, коли міністрові Реваєві прийшлося кидати все й особисто їхати до Праги. Центральному урядові йшло тоді вже не про ніщо інше, як про збереження престіжу, — карпатському урядові теж. Знаємо з добре поінформованих чеських кол у Празі, що й тоді не прийшло до ніякого конкретного компромісу.

Аж перед тижнем — знову приїхав несподівано до Хусту ґен. Прхаля. Приняли його тут глибокою мовчанкою. У кабінеті премієра о. д-ра Волошина відбулася довга, закрита серпанком тайни розмова з ґенералом. Вислід: виборчий виступ ґенерала в характері не міністра, тільки ґенерала, виступ зразково льояльний — і його відїзд з поворотом до Праги.

Вважаємо, що справа з ґен. Прхалею все ще не закінчена. Не скінчені також порахунки Праги з Хустом. Все це вирине знову після виборів у новій кабінетній констеляції. Ґен. Прхаля може буде таки компромісово одним з чотирьох міністрів, до якого то числа збільшать мабуть склад кабінету Карпатської України, не рахуючи ще одного, додаткового державного секретаря. Може дістане теку, нпр. ресорт шляхів, може буде міністром без теки. Все це покажуть найближчі дні.

Покищо ми напередодні виборів — найважливішої події в Карп. Україні. До них піде населення — щодо цього нема в мене сумніву — з небувалим ще тут ентузіязмом і вислід їх певний. Потім прийде нове темпо, може нові зміни, а може ще й нові несподіванки. На них, у теперішніх умовинах, все треба бути готовим, спокійним і рішучим. Гра ще не скінчена.

Роман Голіян

Крем до голення

КОНДОЛЕНЦІЯ ПРЕМІЄРА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Оссерваторе Романо“ помістив кондоленційну телеграму премієра о. д-ра А. Волошина з приводу смерти папи Пія XI

—o—

Самоуправні вибори.

МІСЬКІ ВИБОРИ В РАВІ РУСЬКІЙ.

Місто поділено на 4 виборчі округи, які мали вибирати по шістьох радних. Перша округа обіймала східну частину міста з передмістями Шабельня та Смалиха, друга — полудневу частину міста коло суду та староства, третя — сам ринок з жидівськими дільницями, четверта — західну частину міста від сторони Потилича з прис. Липник.

У першій було **українських виборців 660**, всіх інших 1027; у другій **українців 206**, інших 1420; у третій самі жиди; у четвертій **українців 120**, інших 1635.

Зараз після розписання виборів (8. січня) створився один Український Виб. Комітет, що під проводом пароха о. Блавацького та адвоката д-ра Білецького розпочав працю. Виписано листи виборців, відбуто низку нарад над устійненням кандидатів. Рішено внести українські листи лише в 1-ій і 2-ій окрузі. Згідно з обовязуючими законами внесено по 12 кандидатів, а до голосування видруковано в 1-ій окрузі 4 прізвища, в 2-ій (згідно з інструкціями, поданими в брошурі д-ра Барана).

При голосуванні, що відбулося 12. лютого, показалося, що польські листи мали 12 прізвищ. **Українські виборці виказали зрілість та зрозуміння ваги хвилини і масово прибули до виборів.** У 1-ій окрузі віддано **важних українських карток 441**, польсько-жидівських 720. Загально українська листа здобула 1.537 голосів, а польська 6.975 (!), що дає у висліді 1 мандат український та 5 польських. **Отже польським виборцям зачислено 12 голосів, що не згідне з законом, який управнює в шести-мандатовій окрузі віддати кожному виборцеві 6 голосів.** Проти цього **внесено спротив.**

У 2-ій окрузі при голосуванні українці не здобули мандату. У 3-ій і 4-ій не було голосування тому, що внесено лиш по одній листі польсько-жидівського порозуміння.

Вислід виборів у Раві Руській такий: 1 український мандат (інж. Корнило Целевич), 8 жидів і 15 поляків.

З польської преси.

„В Польщі нема української проблеми“.

Так твердить М. Свенціцький у січневому числі варшавського місячника **„Горизонти“**. Він каже, що

„не зважаючи на велику актуальність української проблеми, Европа не знає цієї проблеми, майже зовсім не орієнтується в ній“,

бо

„Україна, як держава — це проблема без минулого, без історії, без зачіпних точок для генетичного думання.“

Нам здається, що з льоґікою „думання“ у автора не все в порядку. Чейже кожний розуміє, що Европа мусить знати таку европейську проблему, яка має велику актуальність. Може бути тільки сумнів, яку саме Европу автор має на думці...

Автора хвилює найбільше факт, що

„багато говорять про українську меншину в Польщі та суґерують опінії світу здогадну вагу цієї проблеми у нас (у Польщі), зате майже цілковитою мовчанкою поминають область, де українська проблема справді істнує і має свою безсумнівну питому вагу — СССР.“

М. Свенціцький добачує тенденцію „льокувати українську проблему в Польщі і тільки в Польщі“ в тому факті, що

„найрухливіші українські чинники, використовуючи факт значного політичного лібералізму, який у Польщі в порівнянні з Совітами істнує, і далі згуртовану, хоч нечисленну українську інтеліґенцію у Східній Галичині (Сх. Малопольщі), бажають на наших південно-східних землях створити свій Піємонт, випадову базу для широко закреслених незалежницьких плянів. Значну ролю відіграє також емоціональний момент, ненависть ріжних українських кол до Польщі, ненависть штучно защіплена Австрією перед кількадесяти роками.“

Наслідком цього — пише далі М. Свенціцький — в европейській опінії панує переконання, що „українська проблема істнує тільки в Польщі“. Ще гірше — каже автор, — що і в Польщі твориться якийсь „український міт у формі виключно польської проблеми“.

Тимчасом — заявляє автор — дійсність перечить тим голосам, бо

„української проблеми в Польщі нема, є тільки проблема національної меншини, відповідне розплянування якої зовсім не тяжке.“

Гадаємо, що п. Свенціцький не забариться і предложить прилюдно той свій „легкий плян розплянування української національної меншини в Польщі“. Та заки це станеться, ми й так хочемо повірити йому на слово, що „української проблеми в Польщі нема“. Бо Валуєви досвідної Росії теж твердо, по маняцьки галасували, що „не било, нет і бить не может“, теж з легкої руки розцінювували всяких інородців та хахлів. Але п. Свенціцький мабуть не дуже покладається на історію, що є, як відомо, вчителькою життя. Нема — каже — тай годі!

Волиняки не дістають часописів.

Оскільки усталено на підставі розмов з особами, які передплачують львівські українські часописи, в луцькому повіті не доручають їх українським передплатникам такі почти:

Полонка, Чаруків, Сенкевичівка, Торчин, Княгининок, Березолупи, Піддубці, Звірів (Арматнів), Киверці, Тростянець, Колки, Чарторийськ.

Може б відповідні чинники поцікавилися чому згадані пошти львівської української преси не доручають передплатникам і де вона дівається.

Отворили саркофаг Ярослава Мудрого.

Як подає АТЕ, совітська влада наказала отворити саркофаг великого князя Ярослава Мудрого у підземеллі софійського собору. Антропольогічний інститут ствердив понад усякий сумнів, що у саркофагу справді находиться кістяк Ярослава, дуже добре законсервований; крім нього найдено там клейноти.

Вістка про те викликала велике враження серед населення, яке дуже шанує той саркофаг. Перед софійським собором зібралася юрба народу, але нікого не впущено до нутра.

Новий склад Синоду Православної Церкви.

У Варшаві відбулася під проводом митрополита Дениса сесія собору епископів, у якій взяли участь усі владики. Вибрано новий склад Св. Синоду в такому складі: предсідник митрополит Денис, члени: поліський архиепископ Олександер і волинський та кремянецький архиепископ Олексій, заступник предсідника: виленський архиепископ Теодозій.

НІМЦІ ПІДБИВАЮТЬ ФІС.

Закопане, 12. лютого 1939.

Бенкет преси.

В суботу 11. ц. м. відбувся вечором у „Морськім Оку" бенкет преси, на якому зійшлися кореспонденти ріжних часописів, щоб взаїмно познайомитися й погуторити при смачних закусках і напитках. Німців пізнати по тому, що вони розхоплювали пиво, а поляків по горілці. На салі панував загально товариський настрій. Після бенкету відбулися танці, які тривали до пізної ночі.

Чому нема чеських і карпатоукраїнських змагунів?

Тут познайомилися ваші кореспонденти з представником чеської преси, від якого ми довідалися, що чехи зовсім не бойкотують змагань ФІС-у в Закопанім. Це-ж міжнародня імпреза, що її уладжує Міжнародня Лещетарська Федерація (ФІС), Польща є тільки організатором, який займається технічним переведенням змагань. Причина неприсутности чеських змагунів, та впарі з цим змагунів Карпатської України — це недостача тренінгу і змагунів. Серед умовин, що їх переживала ЧСР минулої осени і на початку зими, не було часу на тренінґи і про ФІС не було часу думати.

Перший день змагань.

В неділю 12. ц. м. відбувся зїздовий біг мужчин і жінок. Вже від 4. год. ранку працювали на трасі робітники, які поправляли та підсипували небезпечні місця снігом. Траса бігу вела з Каспрового Верху на Горичковий, звідтам на Долішню Калетівку. Зокрема, трудний був кінцевий відтинок траси, на якому кількох змагунів розгін зніс із траси й кинув поміж деревця в ліс. У вислідї було кілька деревець поломаних, що змагунам сталося, покищо невідомо, бо вони скоро вилазили зпоміж дерев і далі їхали, начебто їм нічо не сталося.

Погода до год. 12. була соняшна, потім на годину появилися оловяні хмари, а на кінець засвітило знову сонечко. Температура на Каспровім —4° Ц., на Калетівках (мета) —2° Ц. Як наші читачі вже собі пригадують із спортових вісток у понеділковому числі, то перший день змагань був справжнім тріюмфом німців.

Переможець Лянчнер їхав дуже бравурно, так, що кожний глядач вказував на нього, як переможця. По цій перемозі він може себе вже вважати переможцем альпейської комбінації, тимбільше, що у сляльомі „типують" його теж на першуна. Зате несподіванкою є девята позиція Гансона (Норвегія), який кілька тижнів тому виграв зїзд у Ґарміш. У першій десятці нема Ромінґера (Швайцарія) і Куте (Франція, 6. мистця світу у зїздовім бізі), які були кандидатами на першунів бігу. Про їх програну рішив упадок на найнебезпечнішім місці траси. Дуже слабо їхали поляки. Найліпший із них Чех зайняв 20. місце, Зайонц — 21.

Траса жінок трохи коротша від траси мужчин. Найкраще їхала Матісієр, та про перемогу рішає не ефект, але швидкість. Першунка Кранц їхала по мужеськи, і при цьому дуже швидко, так, що між нею і другою з черги було коло 13,5 сек. ріжниці. Як її товариш Лянчнер, так теж і вона є певною кандидаткою на першунку комбінації, бо у сляльомі, як і в зїздовім бігу вона далеко відбігає клясою від інших змагунок. Мало мужчин у світі їздить ліпше від неї. Тиха надія норвежців Шон Нільзен та найгрізніша суперниця Кранц опинились на дальших місцях.

Цей вислід є несподіванкою, бо цього року в Ґарміш вона була друга. Для лещетарства вона покинула совгарство, і тепер цього мабуть жалує. Поляки випали, як і їх товариші — слабо. Вони їхали не тільки обережно, але і зі страхом, а в небезпечних місцях стримувалися.

Со—ко.

ВИБІР І КОРОНАЦІЯ ПІЯ X.

З особистих вражінь.

I.

Вибір папи відбувається за старими приписами, зібраними папою Григорієм XV. Багатства ватиканських свят та їх велич в одній хвилині наповняються смутком, — у хвилині смерти папи. В обитій чорним серпанком Сикстинській каплиці стоїть катафальк; довкола нього на високих лавках засідають кардинали. На катафальку, вкритім брокатом лежить забальсамоване тіло папи. Коло катафальку сторожать папські швайцари. Їх барвисті строї компонував іще Рафаель. У сталевих середньовічних шоломах, озброєні в галябарди, стоять непорушно. Крім швайцарів бачимо ще шляхотську гвардію. Належать до неї члени найвизначніших аристократичних родин. У чорних аксамитних строях з золотими та срібними ланцюгами додають папській дружині достойности та поваги. А вже найбільший подив будять багатством своїх строїв т. зв. Мальтанські Кавалери та Кавалери Господнього Гробу, перші в червоних мундурах зі золотом, другі в білих.

Папа помер: кардинали моляться. Сикстинська капеля співає. Непроглядна юрба щораз то нових людей безнастанно пересувається попри провізорично побудоване поруччя, щоб побачити ще останній раз Голову Церкви.

На порозі Ватикану до портону з бронзи стукає вже збір кардиналів, що вибиратимуть нового папу — конкляве. Після Служби Божої з молитвою до св. Духа, щоб допоміг їм, пополудне йдуть зібрані кардинали до Ватикану, щоб почати вибір. Кардинал, державний секретар попереднього папи, управляє приготуваннями. Ватиканські кухні роблять запаси, а залежно від їх кількости люди обчисляють, чи конкляве і вибір нового папи скінчаться скоро, чи є які трудноші. Ці передбачення рідко коли виправдуються, але це не перешкоджує їм повторятися при кожнім новім конкляве. Хід голосування і нарад, кандидатур і компромісів окружений найглибшою тайною. Тільки новий папа по якомусь часі має право звільнити кардиналів з тайни мовчання і тільки такою легальною дорогою можуть нащадки згодом дізнатися, як вибрано цього або іншого папу.

Кожний з кардиналів дістає кімнату для себе і дві кімнати для двох конклявістів (капеляна і слуги). Цілу частину ватиканської палати, призначену на конкляве відмежовують від світа. Вікна в долішніх частинах і двері, з винятком одного входу замуровано. Вхід замкнено — ключі зложив кардинал-декан в руки маршала-князя, а перед дверми з одного і з другого боку стоїть заприсяжена папська сторожа. Вибір відбувався в Сикстинській каплиці, де перед престолом стоїть стіл для тих, що обчислюють голоси, а за престолом піч з комином, що виходить понад дах каплиці. Якщо ніодин із кардиналів не одержав двох третин голосів, то в згаданій печі палять виборчі картки, а дим з комина звіщає народові на площі св. Петра, що вибір ще не закінчився.

У 1903. р. я мав нагоду бути в Римі і бачити власними очима вибір нового папи, покійного Пія X.

Дня 1. серпня 1903. р. відбулося перше виборче засідання, на якому кардинал Рамполя одержав 24 голосів, префект Пропаганди віри кардинал Ґотті 17, а венецький патріярх Сарто ледви 5. З огляду на рішучий протест кардинала Пузини проти кандидатури кардинала Рамполі, пять дальших виборів не дало висліду, хоч при шестім виборі можна вже було передбачити, хто буде папою. Кардинал Сарто бачучи, що чимраз більше голосів паде на його імя, прохає інших, щоб дозволили йому вернутись до Венеції. „Якщо Еміненція вернуться до Венеції, то совість не дасть нам спокою до самої смерти", була відповідь виборців. „Здоровля не дозволяє мені, щоби я взяв на себе такий тяжкий обовязок", випрошується далі Сарто, але і на це дістає тверду відповідь: „Зовсім справедливо, щоб один вмер для спасення всіх".

Ці слова зрозумів кардинал і він по 7-ім виборі 4. серпня на питання кардинала-декана дав ось-яку відповідь: „Якщо мушу сповнити цю чашу до дна, хай діється воля Божа. Вибір на папу приймаю".

Коли з балькону базиліки залунав сильний голос найстаршого кардинала-діякона: „Звіщаю вам велику радість: маємо папу, Його Еміненцію о. Йосифа Сарта, котрий приняв імя Пія X." у тій хвилині озвалися дзвони при церкві св. Петра, а за ними заграли дзвони усіх святинь цілого Риму та околиці. На Петровім престолі засів син бідного листаря з Ріезе.

Коронація папи — це властиво літурґічний акт, силою якого папа перебирає уряд над своєю столицею. Зверхнім знаком його влади є тіяра, потрійна папська корона. Цю тіяру він дістає у день коронації по Службі Божій.

Другим знаком влади папи є палюм. Це вузька, біла вовняна стяжка з тканими чорними хрестиками, завішена на раменах, поверх церковних риз. Це знак влади митрополитів і патріярхів. Тому, що папа є патріярхом Заходу і митрополитом римської провінції, у день коронації приймає і палюм. Папа не вживає [illegible]го жезла; підчас святочного походу несуть перед ним лише однораменний хрест.

До вибору останнього папи, від яких шістьдесяти літ коронація папи не відбувалася публично. Зацікавлення було загальне; ввесь Рим рад був брати в ній участь.

Дня 9. серпня 1903. р., ще навіть не стало добре на світ благословитися, як італійське військо густо обсадило площу св. Петра, аби удержати на ній порядок. Ледви брами базиліки отворено, десь у млі ока наповнила їх величезна хвиля народу, яких 60.000 осіб. Базиліка прибрана в святочну одіж представляла величавий вид; мармурові філяри прибрано в паси з кармазинового адамашку, а вся святиня повна світла. У глибині біля катедри св. Петра, бачимо прекрасний престіл для св. Отця під пишним бальдахімом, а в каплиці св. Григорія другий престіл, у пресвитерії трибуни для князів, для родини св. Отця і для найвищих достойників. Палятинська ґвардія з трудом утримує порядок серед кількадесять тисяч народу.

У базиліці очі всіх нетерпеливо звернені в сторону, звідки має надійти папський похід. У льожі над портиком появилися папські трубачі. Крізь шпалір стали перебігати відділи [illegible]кої сторожі швайцарів. Юрба народу переливалася то взад то вперед, загрожуючи катастрофою; чути було жалісні жіночі зойки та крики загрожених. Нараз запанувала тиша, і серед неї неначе з моздіра вистрілив віддалений гамір.

Я спрямував свій зір до входу. Церковний годинник показував 8 хвилин перед девятою. У брамі святині появився ліс галябард, які випереджували папський похід. Вкінці за появою золотого хреста шум людської хвилі змагався і зараз голоси: „Eccolo! Lui! Lui!" (Ось! Він! Він!) звіщали, що папа вже наближається.

Дивлюся — нічого не бачу. Юрба заслонила на хвилину вид на папську дружину. Нарешті появився торжественний похід. У пересінку базиліки св. Петра похід зупинився. Тут біля ювилейної*) брами поміщено престіл для папи. Тут ждав на нього кардинал Рамполя, як архіпресвитер і парох базиліки з цілою капітулою і з питомцями ватиканської семинарії. Коли св. Отець засів на престолі, кардинал Рамполя повитав його латинською промовою. По короткій відповіди св. Отця, кардинали і ввесь клир базиліки цілували св. Отця в ногу і в руку. Папа засів знову на рухомому престолі і ввесь похід рушив дальше.

О. Ст. Ковалів.

(Докінчення буде).

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ.

У бірманському парляменті відбувалася дебата над питанням, чи не відложити нарад з огляду на заворушення. Підчас того хтось кинув бомбу, яка ранила 12 осіб. У Канпурі під час заворушень ранено 250 осіб. Арештовано 100 осіб.

ЗА КІЛЬКА МІСЯЦІВ ВІДЖИДІВЛЯТЬ ВІДЕНЬ.

Державний комісар Гафельсбергер обговорює на сторінках „Фольксцайтунг" стан до[illegible] рішнього віджидівлення міста. В часі прилучення колишньої Австрії до Німеччини у Відні жило 300 тисяч жидів на загальне число мешканців 1 міліон 800 тисяч. На 146.000 підприємств кругло 36.000 було в жидівських руках. Зажидівлення Відня — на думку Гафельсбергера — було наслідком вигідного географічного і господарського положення міста. Тому жиди швидко збогатилися. Вони мали 40 відс. [illegible] ульокованого в підприємствах. Комісар ствердив, що повне віджидівлення Відня — це справа кількох місяців. Ремесло, детайлічна продаж і банковість вже віджидівлені, велика торговля і промисел віджидівлені вже на більше як [illegible] відсотків.

*) Porta santa, одна з пяти брам базиліки св. Петра, є т. зв. брамою ювилейною; вона [illegible] отворена тільки в часі ювилейного [illegible]. Тоді серед прекрасного обряду [illegible] замикає браму і від тої пори [illegible] на[illegible].

НІМЦІ ПІДБИВАЮТЬ ФІС.

Закопане, 12. лютого 1939.

Бенкет преси.

В суботу 11. ц. м. відбувся вечором у „Морськім Оку" бенкет преси, на якому зійшлися кореспонденти ріжних часописів, щоб взаїмно познайомитися й погуторити при смачних закусках і напитках. Німців пізнати по тому, що вони розхоплювали пиво, а поляків по горілці. На салі панував загально товариський настрій. Після бенкету відбулися танці, які тривали до пізної ночі.

Чому нема чеських і карпатоукраїнських змагунів?

Тут познайомилися наші кореспонденти з представником чеської преси, від якого ми довідалися, що чехи зовсім не бойкотують змагань ФІС-у в Закопанім. Це-ж міжнародня імпреза, що її уладжує Міжнародня Лещетарська Федерація (ФІС), Польща є тільки організатором, який займається технічним переведенням змагань. Причина неприсутности чеських змагунів, та впарі з цим змагунів Карпатської України — це недостача тренінгу і змагунів. Серед умовин, що їх переживала ЧСР минулої осени і на початку зими, не було часу на тренінги і про ФІС не було часу думати.

Перший день змагань.

В неділю 12. ц. м. відбувся зїздовий біг мужчин і жінок. Вже від 4. год. ранку працювали на трасі робітники, які поправляли та підсипували небезпечні місця снігом. Траса бігу вела з Каспрового Верху на Горичковий, звідтам на Долішню Калетівку. Зокрема, трудний був кінцевий відтинок траси, на якому кількох змагунів розгін зніс із траси й кинув поміж деревця в ліс. У висліді було кілька деревець поломаних, що змагунам сталося, покищо невідомо, бо вони скоро вилазили зпоміж дерев і далі їхали, начебто їм нічого не сталося.

Погода до год. 12. була соняшна, потім на годину появилися оловяні хмари, а на кінець засвітило знову сонечко. Температура на Каспровім —4° Ц., на Калетівках (мета) —2° Ц. Як наші читачі вже собі пригадують із спортових вісток у понеділковому числі, то перший день змагань був справжнім тріюмфом німців.

Переможець Лянчнер їхав дуже бравурно, так, що кожний глядач вказував на нього, як переможця. По цій перемозі він може себе вже вважати переможцем альпейської комбінації, тимбільше, що у сляломі „типують" його теж на першуна. Зате несподіванкою є девята позиція Гансона (Норвегія), який кілька тижнів тому виграв зїзд у Гарміш. У першій десятці нема Ромінгера (Швайцарія) і Куте (Франція, б. мистця світу у зїздовім бізі), які були кандидатами на першунів бігу. Про їх програну рішив упадок на найнебезпечнішім місці траси. Дуже слабо їхали поляки. Найліпший із них Чех зайняв 20. місце, Зайонц — 21.

Траса жінок трохи коротша від траси мужчин. Найкраще їхала Матісієр, та про перемогу рішає не ефект, але швидкість. Першунка Кранц їхала по мужеськи, і при цьому дуже швидко, так, що між нею і другою з черги було коло 13,5 сек. ріжниці. Як її товариш Лянчнер, так теж і вона є певною кандидаткою на першунку комбінації, бо у сляломі, як і в зїздовім бігу вона далеко відбігає клясою від інших змагунок. Мало мужчин у світі їздить ліпше від неї. Тиха надія норвежців Шон Нільзен та найгрізніша суперниця Кранц опинились на дальших місцях.

Цей вислід є несподіванкою, бо цього року в Гарміш вона була друга. Для лещетарства вона покинула совгарство, і тепер цього мабуть жалує. Польки випали, як і їх товариші — слабо. Вони їхали не тільки обережно, але і зі страхом, а в небезпечних місцях стримувалися.

Со—ко.

ВИБІР І КОРОНАЦІЯ ПІЯ Х.

З особистих вражінь.

I.

Вибір папи відбувається за старими приписами, зібраними папою Григорієм XV. Багатства ватиканських свят та їх велич в одній хвилині наповняються смутком, — у хвилині смерти папи. В обитій чорним серпанком Сикстинській каплиці стоїть катафальк; довкола нього на високих лавках засідають кардинали. На катафальку, вкритім брокатом лежить забальсамоване тіло папи. Коло катафальку сторожать папські швайцари. Їх барвисті строї компонував іще Рафаель. У сталевих середньовічних шоломах, озброєні в галябарди, стоять непорушно. Крім швайцарів бачимо ще шляхотську гвардію. Належать до неї члени найвизначніших аристократичних родин. У чорних аксамитних строях з золотими та срібними ланцюгами додають папській дружині достойности та поваги. А вже найбільший подив будять багатством своїх строїв т. зв. Мальтанські Кавалери та Кавалери Господнього Гробу, перші в червоних мундурах зі золотом, другі в білих.

Папа помер: кардинали моляться. Сикстинська капеля співає. Непроглядна юрба щораз то нових людей безнастанно пересувається попри провізорично побудоване поруччя, щоб добачити ще останній раз Голову Церкви.

На порозі Ватикану до портону з бронзи стукає вже збір кардиналів, що вибиратимуть нового папу — конкляве. Після Служби Божої з молитвою до св. Духа, щоб допоміг їм, пополудне йдуть зібрані кардинали до Ватикану, щоб почати вибір. Кардинал, державний секретар попереднього папи, управляє приготуваннями. Ватиканські кухні роблять запаси, а залежно від їх кількости люди обчисляють, чи конкляве і вибір нового папи скінчаться скоро, чи є які труднощі. Ці передбачення рідко коли виправдуються, але це не перешкоджує їм повторятися при кожнім новім конкляве. Хід голосування і нарад, кандидатур і компромісів окружений найглибшою тайною. Тільки новий папа по якомусь часі має право звільнити кардиналів з тайни мовчання і тільки такою легальною дорогою можуть нащадки згодом дізнатися, як вибрано цього або іншого папу.

Кожний з кардиналів дістає кімнату для себе і дві кімнати для двох конклявістів (капеляна і слуги). Цілу частину ватиканської палати, призначену на конкляве відмежовують від світа. Вікна в долішніх частинах і двері, з винятком одного входу замуровано. Вхід замкнено — ключі зложив кардинал-декан в руки маршала-князя, а перед дверми з одного і з другого боку стоїть заприсяжена папська сторожа. Вибір відбувався в Сикстинській каплиці, де перед престолом стоїть стіл для тих, що обчислюють голоси, а за престолом піч з комином, що виходить понад дах каплиці. Якщо ніодин із кардиналів не одержав двох третин голосів, то в згаданій печі палять виборчі картки, а дим з комина звіщає народові на площі св. Петра, що вибір ще не закінчився.

У 1903. р. я мав нагоду бути в Римі і бачити власними очима вибір нового папи, покійного Пія Х.

Дня 1. серпня 1903. р. відбулося перше виборче засідання, на якому кардинал Рамполя одержав 24 голосів, префект Пропаганди віри кардинал Готті 17, а венецький патріярх Сарто ледви 5. З огляду на рішучий протест кардинала Пузини проти кандидатури кардинала Рамполі, пять дальших виборів не дало висліду, хоч при шестім виборі можна вже було передбачити, хто буде папою. Кардинал Сарто бачучи, що чимраз більше голосів паде на його імя, прохає інших, щоб дозволили йому вернутись до Венеції. „Якщо Емінеція вернеться до Венеції, то совість не дасть нам спокою до самої смерти", була відповідь виборців. „Здоровля не дозволяє мені, щоби я взяв на себе такий тяжкий обовязок", випрошується далі Сарто, але і на це дістає тверду відповідь: „Зовсім справедливо, щоб один вмер для спасення всіх".

Ці слова зрозумів кардинал і він по 7-ім виборі 4. серпня на питання кардинала-декана дав ось-яку відповідь: „Якщо мушу сповнити цю чашу до дна, хай діється воля Божа. Вибір на папу приймаю".

Коли з балькону базиліки залунав сильний голос найстаршого кардинала-діякона: „Звіщаю вам велику радість: маємо папу, Його Еміненцію о. Йосифа Сарта, котрий приняв імя Пія Х." у тій хвилині озвалися дзвони при церкві св. Петра, а за ними заграли дзвони усіх святинь цілого Риму та околиці. На Петровім престолі засів син бідного листаря з Ріезе.

Коронація папи — це властиво літургічний акт, силою якого папа перебирає уряд над своєю столицею. Зверхнім знаком його влади є тіяра, потрійна папська корона. Цю тіяру він дістає у день коронації по Службі Божій.

Другим знаком влади папи є палїюм. Це вузька, біла вовняна стяжка з тканими чорними хрестиками, завішена на раменах, поверх церковних риз. Це знак влади митрополитів і патріярхів. Тому, що папа є патріярхом Заходу і митрополитом римської провінції, у день коронації приймає і палїюм. Папа не вживає пастирського жезла; підчас святочного походу несуть перед ним лише однораменний хрест.

До вибору останнього папи, від яких шістьдесяти літ коронація папи не відбувалася публично. Зацікавлення було загальне; ввесь Рим рад був брати в ній участь.

Дня 9. серпня 1903. р., ще навіть не стало добре на світ благословитися, як італійське військо густо обсадило площу св. Петра, аби удержати на ній порядок. Ледви брами базиліки отворено, десь у млі ока наповнила їх величезна хвиля народу, яких 60.000 осіб. Базиліка прибрана в святочну одіж представляла величавий вид: мармурові філяри прибрано в паси з кармазинового адамашку, а вся святиня повна світла. У глибині біля катедри св. Петра, бачимо прекрасний престіл для св. Отця під пишним бальдахімом, а в каплиці св. Григорія другий престіл, у пресвитерії трибуни для князів, для родини св. Отця і для найвищих достойників. Палятинська ґвардія з трудом утримує порядок серед кількадесять тисяч народу.

У базиліці очі всіх нетерпеливо звернені в сторону, звідки має надійти папський похід. У льожі над портиком появилися папські трубачі. Крізь шпалір стали перебігати відділи швайцарської сторожі швайцарів. Юрба народу переливалася то взад то вперед, загрожуючи катастрофою; чути було жалісні жіночі зойки та крики загрожених. Нараз запанувала тиша, і серед неї неначе з моздіра вистрілив віддалений гамір.

Я спрямував свій зір до входу. Церковний годинник показував 8 хвилин перед девятою. У брамі святині появився ліс галябард, які випереджували папський похід. Вкінці за появою золотого хреста шум людської хвилі змагався і зараз голоси: „Eccolo! Lui! Lui!" (Ось! Він! Він!) звіщали, що папа вже наближається.

Дивлюся — нічого не бачу. Юрба заслонила на хвилину вид на папську дружину. Нарешті появився торжественний похід. У пересінку базиліки св. Петра похід зупинився. Тут біля ювилейної*) брами поміщено престіл для папи. Тут ждав на нього кардинал Рамполя, як архіпресвитер і парох базиліки з цілою капітулою і з питомцями ватиканської семинарії. Коли св. Отець засів на престолі, кардинал Рамполя повитав його латинською промовою. По короткій відповіди св. Отця, кардинали і ввесь клир базиліки цілували св. Отця в ногу і в руку. Папа засів знову на рухомому престолі і ввесь похід рушив дальше.

О. Ст. Ковалів

(Докінчення буде)

—o—

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ.

У бірманському парляменті відбувалася дебата над питанням, чи не відложити нараз і огляду на заворушення. Підчас того хтось кинув бомбу, яка ранила 12 осіб. У Кавнпурі під час заворушень ранено 250 осіб. Арештовано 100 осіб.

ЗА КІЛЬКА МІСЯЦІВ ВІДЖИДІВЛЯТЬ ВІДЕНЬ.

Державний комісар Гафельсбергер обговорює на сторінках „Фольксцайтунґ" стан [illegible] рішнього віджидівлення міста. В часі приєднання колишньої Австрії до Німеччини у Відні жило 300 тисяч жидів на загальне число [illegible] канців 1 міліон 800 тисяч. На 146.000 [illegible] ємств кругло 36.000 було в жидівських руках. Зажидівлення Відня — на думку Гафельсбергера — було наслідком вигідного географічного і господарського положення міста. Тому жиди швидко збогатилися. Вони мали 40 відс. [illegible] ульокованого в підприємствах. Комісар [illegible] див, що повне віджидівлення Відня — [illegible] ва кількох місяців. Ремесло, детайлічна [illegible] і банковість вже віджидівлені, велика [illegible] і промисл віджидівлені вже на більше як [illegible] сотків.

*) Porta santa, одна з пяти брам базиліки св. Петра є т. зв. брамою ювилейною; вона завсіди замурована, отвертають тільки в часі великого ювилею, [illegible] Тоді серед прекрасного обряду [illegible] замикає браму і від тої пори [illegible] частіж.

Склад першого сойму Карпатської України.

Карпатоукраїнська преса подає склад новобраного сойму, зазначуючи звання поодиноких послів:

1) о. д-р Августин Волошин;
2) Юлій Ревай;
3) д-р Юлій Брящайко, адвокат;
4) д-р Михайло Брящайко, нотар;
5) Іван Гріґа, хлібороб;
6) о. Адальберт Довбак, духовник;
7) д-р Микола Долинай, лікар;
8) д-р Мілош Дрбаль, адвокат;
9) Августин Дутка, суддя;
10) Іван Ігнатко, хлібороб;
11) д-р Володимир Комаринський, адвокат;
12) Іван Качала, залізничник;
13) Василь Клемпуш, торговець;
14) Степан Клочурак, урядовець;
15) Василь Лацанич, учитель;
16) Микола Мандзюк, учитель;
17) Михайло Марущак, господар,
18) інж. Леонід Романюк, урядовець;
19) Ґріґорі Мойш, священик;
20) Дмитро Німчук, директор;
21) інж. Антін Ернест Ольдофреді, державний підсекретар;
22) Юрій Пазуханич, інспектор;
23) Іван Перевузник, земледілець;
24) Петро Попович, земледілець;
25) Федір Ревай, директор друкарні;
26) д-р Микола Різдорфер, лікар;
27) д-р Степан Росоха, урядовець;
28) о. Юрій Станинець, парох;
29) Василь Шобей, господар;
30) Августин Штефан, начальник міністерства освіти;
31) о. Кирило Фалендиш, катехит;
32) Михайло Тулик, редактор.

——o——

Перед другою подорожею сенатора Берара до Бурґосу.

У Парижі сподіються, що на нинішньому засіданні уряд рішить знову вислати сен. Берара до Бурґосу. Його завданням буде розглянути низку економічних питань, зокрема щодо французької закордонної торговлі. Крім того він відбуде наради над ліквідацією питання утікачів.

ЄГИПЕТ ВИЗНАЄ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД?

З каїрських добре поінформованих кол твердять, що Єгипет визнає в найближчому часі національну Еспанію.

НЕМА ЧИМ ПРОХАРЧУВАТИ КАТАЛЬОНСЬКИХ УТІКАЧІВ.

Французька влада стрічає труднощі у прохарчуванні та приміщенні військ, які воювали в Катальонії в околиці Кампредону і нараз перейшли кордон. У Пра і Арль утворено низку нових таборів

Британська інтервенція у справі окупації Гайнану.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНТРТОРПЕДОВЕЦЬ НА ВОДАХ ГАЙНАНУ.

Британський амбасадор у Токіо відвідав мін. Аріту та виконав демарш у справі японського десанту на Гайнані. Аріта відповів подібно як французькому амбасадорові: що Японія не має імперіялістичних плянів супроти Гайнану і виконала десант лише зі стратеґічних оглядів.

Америка також проявляє велике заінтересування положенням на Гайнані. З Гонкону вислано на Гайнан америк. контрторпедовець, що має дати поміч американським громадянам і провірити ситуацію.

ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ФРАНЦІЯ ЗАНЯЛА ЗАЛІЗНИЧУ ЛІНІЮ КИТАЮ.

Провідник правої французької „суспільної партії" Доріо пропонує на сторінках свого органу „Ліберте", щоб Франція у відповідь на японську окупацію Гайнану заняла китайську залізницю Ганой—Юнанфу, що веде до франц. Індокитаю. Та лінія збудована за французькі гроші.

2 ЖЕРТВИ ОКУПАЦІЇ ГАЙНАНУ.

Як інформують з японських джерел, підчас десанту на Гайнані згинуло лише 2 японців і 2 ранено. Китаські втрати були куди поважніші: 250 убитих і 90 полонених.

АРЕШТУЮТЬ ЯПОНЦІВ У СІНҐАПУР.

Англійська влада перевела в Сінґапур численні арештування серед тамошніх японців, здебільша під замітом шпигунства. На японський демарш у цій справі англійська влада досі не дала відповіди.

Україніка.

БЕЛЬГІЙСЬКА ПРЕСА.

„Ля Сіте Нувель" з 7. II. обговорює у статті „Тертя в осі" здогадні розходження італійської та німецької політики у справах середущої та південно-східної Европи, зокрема у справі Карпатської України. Це досить пізний рефлекс тієї дискусії у заінкавленій пресі, яка свої протиукраїнські пляни пробувала будувати на неіснуючім противенстві між Італією та Німеччиною.

РУМУНСЬКА ПРЕСА.

„Ль Момент", букарештенський щоденник, містить у числі з 7. II. велику кореспонденцію з Праги Яроміра Іраска п. н. „Положення в Карпатській Україні напередодні виборів".

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Ґренцботе" (Братислава) з 11. II. приносить телеґраму з Хусту про оснування „Товариства боротьби з большевизмом" і повідомлення про заяву маляра — ґрафа Естерґазі, що маляри голосуватимуть у виборах проти українського спису.

„Дайтше Рундшав" з 12. II. містить: кореспонденцію з Варшави про відносини між Польщею та Малярщиною (у звязку з питанням, чи домагання спільного кордону між цими державами ще актуальне); крім того приносить заклик ґен. Прхалі до чеських виборців голосувати на український виборчий спис.

В „Дайтше Рундшав" з 14. II. поміщена п. н. „Національна перемога в Карпатській Україні" телеґрама Німецького Інформаційного Бюра про вибори в Карпатській Україні. В телеґрамі підкреслено, що українське населення виправдало довіря проводу. Значний відсоток „ні" голосів у Хусті — це жидівські голоси. Німецькі села голосували масово; в Кеніґсфельді віддано 99,5 відсотків голосів на український спис.

МІНІСТР БОННЕ НЕ ЇДЕ ДО БЕРЛІНА.

У понеділок розійшлись були поголоски, що мін. Рібентроп запросив мін. Бонне на консультацію, передбачену у недавно заключеному пакті. У французьких поінформованих колах заперечують цю вістку — такої подорожі ніхто не брав під увагу.

——o——

ГІТЛЕР У ГАМБУРҐУ.

Гітлер приїхав до Гамбурґа на святочне спущення на воду нового панцирника. Разом із ним приїхав шеф адміралїції адм. Редер, мін. Рібентроп, шеф пресового бюра Дітріх та кількох віцеміністрів. Марш. Ґерінґ приїхав окремо. По дорозі Гітлер спинився у Фрідріхсруг та зложив вінок на мавзолею Бісмарка.

В. Б. ЄЙТС 3

Ганраган Рудий.

(Продовження).

Та жінка либонь пробувала відповісти на його питання і він дочув кілька слів, що нагадували високі, весільні, низькі та сумовиті тони закоханих птахів. На другий день під вечір, коли посутеніло так довго прохожувався з довгою палицею по узліссі зруба аж знову вбив одного лилика. Тієї ночі він бачив і чув Кліону ще виразніше. Він заслухався у преріжні нюанси пташиних голосів, чув, як їх ноти бються під найвищим склепінням і як знову падуть нижче, ніж оця спустошена земля, де Орхіль жене свої залізні ріжнокопитні олені. Ввесь той час Овен сильно журився, що наробив так багато клопоту великій пані задля справ, що і так не цікавили нікого з людей.

Так минув тиждень. Одного дня так задумався, що худоба, яку доглядав зайшла в ячмінь, а заки зібрав її до купи давно минув час за його звичайний відпочинок. Був перетомлений, мав розхитані нерви від неспокою та горілки і на кожний звук тремтів. У хаті ляг у крісло і глибоко заснув, поки не почув у кімнаті якийсь шелест. Прокинувся і побачив прегарну жінку у блідо шафрановій сукні, що приглядалася слідам своїх ніг на попелі. Оця сцена нагадала йому всю журбу та клопоти, яких зазнав через жіноцтво і майже крикнув: „Жінко! чого ти тут хочеш?!"

Звернула до нього личко з такою людською ніжністю та всміхнулася устами, що мали в собі так багато земної крови, що не пізнав у ній безсмертної із своїх недавних марив. Вона сказала до нього пестливим голосом:

— Ти кохав мене завсіди, більш як власну душу і шукав ти мене скрізь і в кожному предметі, не знаючи, що мене шукаєш. Ось тепер приходжу до тебе прибравши смертельну поволоку, щоб поділити з тобою твоє горе.

Побачив, що це справді була Кліона з Морської Хвилі, але така ріжна, що всі хвилювання, яких зазнав через жінки і ввесь гнів на них стянули тепер муром між ним і нею. Кричав: „Жінко, йди геть звідсіля! Досить маю жінок! Жінки знудили мене! Життя знудило мене!"

Підійшла до нього поклавши руку на його рамени і прошепотіла:

— Дам тобі мир і спокій, твої дні будуть тихі і постаріюсь при тобі. Чи не бачиш, що я кохала тебе завсіди?

Голос її заломався: — Я покохала тебе від тої ночі, коли я побачила тебе на Сірому Окопі, як ти перекидався з боку на бік без сну, бо вогонь твого серця не давав тобі відпочити. Кохаю тебе, бо ти суворий і пристрасний, добрий і злий, а не мливий, як хвиля або карлики. Це я піддала тобі думку про Діявольську Книгу, я впустила крізь піввідчинені двері лиликів, а тепер тільки бажаю постарітись при тобі, мій коханий!

Її пристрасть розлютила його. Він відштовхнув її від себе з вигуком: „Я не тебе кохав, а жінку з роду Карликів і широкими кроками підійшов до виходу.

Але тепер вона розгнівалась і він почув її голос, в якому таки звучала музика:

— Овене Ганрагане Рудий! ти так часто дивився на земний пил, що коли заквітла Троянда, то її теж уважаєш тільки за коліровий пил. Та тепер я вже кидаю на тебе проклін: відтепер бачитимеш Троянду скрізь, у склянці пива, в оці жінки, у метелиці примар і хоч будеш пробувати підійти до неї — завсіди даремне і невгасний вогонь горітиме завсіди у твоїй голові, у твоїх ногах і руках. Терпіння терпінь нависне над тобою, Ганрагане Рудий!

Світало вже, бліда зелень підходила вже до східнього неба, а Ганраган дивлячись на це затремтів, якби щось загорілось у його серці.

Опівночі вертався до хати. Вітер дув страшенне, а він сильно пяний ледви вертався, спотикаючись раз-у-раз. Обмацював двері, шукаючи їх, але їх не було. Не було теж одвірків. Уся хата десь пропала, тільки її частини лежали розсипані по полі, а вихор розкидав солому зі стріхи. Йому здавалось, що якісь слабі, але пронизливі голоси щось бурмочуть серед заверюхи і що був би зрозумів їх, якби був тверезий.

Оглянувся довкола непевно і побачив Книгу, яка лежала серед згарищ його хати, при самій ватрі. Підніс її і засунув у кишеню. На другий день продав її ворожбитові з Великої Криниці оповівши, що йому трапилось через неї і переконавши його, яку він славу здобуде серед людей. Люди, — переконував чарівника — яким чарівниці забирають масло, напевне не будуть уже звертатись до нікого, щоб його дістати назад чарами, а тільки до нього. Ворожбит дав йому за книгу тримісячне порося. Овен Ганраган виміняв зараз порося на пиво, бо мав велику спрагу, а на підпитку бачив речі, яких не міг бачити навіть у снах.

На найближчу неділю парох у церкві скартав його прилюдно з проповідниці, заявивши, що його хату звалив гнів божий, а не злі духи, як це оповідали дурні. Пізно вночі гурт людей почав шукати за ним. Його знайшли, як лежав перепитий при комині своєї хатини без даху. Непритомного вибили палицями і покропили свяченою водою, положили на віз і вислали поза кордони цайбільшого графства.

(Далі буде).

Склад першого сойму Карпатської України.

Карпатоукраїнська преса подає склад нововибраного сойму, зазначуючи звання поодиноких послів:

1) о. д-р Августин Волошин;
2) Юлій Ревай;
3) д-р Юлій Брящайко, адвокат;
4) д-р Михайло Брящайко, нотар;
5) Іван Гріга, хлібороб;
6) о. Адальберт Довбак, духовник;
7) д-р Микола Долинай, лікар;
8) д-р Мілош Дрбаль, адвокат;
9) Августин Дутка, суддя;
10) Іван Ігнатко, хлібороб;
11) д-р Володимир Комаринський, адвокат;
12) Іван Качала, залізничник;
13) Василь Клемпуш, торговець;
14) Степан Клочурак, урядовець;
15) Василь Лацанич, учитель;
16) Микола Мандзюк, учитель;
17) Михайло Марущак, господар;
18) інж. Леонід Романюк, урядовець;
19) Грігорі Мойш, священник;
20) Дмитро Німчук, директор;
21) інж. Антін Ернест Ольдофреді, державний підсекретар;
22) Юрій Пазуханич, інспектор;
23) Іван Перевузник, земледілець;
24) Петро Попович, земледілець;
25) Федір Ревай, директор друкарні;
26) д-р Микола Рідзорфер, лікар;
27) д-р Степан Росоха, урядовець;
28) о. Юрій Станинець, парох;
29) Василь Шобей, господар;
30) Августин Штефан, начальник міністерства освіти;
31) о. Кирило Фалендиш, катехит;
32) Михайло Тулик, редактор.

—o—

Перед другою подорожею сенатора Берара до Бурґосу.

У Парижі сподіються, що на нинішньому засіданні уряд рішить знову вислати сен. Берара до Бурґосу. Його завданням буде розглянути низку економічних питань, зокрема щодо французької закордонної торговлі. Крім того він відбуде наради над ліквідацією питання утікачів.

ЄГИПЕТ ВИЗНАЄ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД?

З каїрських добре поінформованих кол твердять, що Єгипет визнає в найближчому часі національну Еспанію.

НЕМА ЧИМ ПРОХАРЧУВАТИ КАТАЛЬОНСЬКИХ УТІКАЧІВ.

Французька влада стрічає трудноші у прохарчуванні та приміщенні військ, які воювали в Катальонії в околиці Кампредону і нараз перейшли кордон. У Пра і Арль утворено низку нових таборів.

Британська інтервенція у справі окупації Гайнану.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНТРТОРПЕДОВЕЦЬ НА ВОДАХ ГАЙНАНУ.

Британський амбасадор у Токіо відвідав мін. Аріту та виконав демарш у справі японського десанту на Гайнані. Аріта відповів подібно як французькому амбасадорові: що Японія не має імперіялістичних плянів супроти Гайнану і виконала десант лише зі стратегічних оглядів.

Америка також проявляє велике заінтересування положенням на Гайнані. З Гонкону вислано на Гайнан америк. контрторпедовець, що має дати поміч американським громадянам і провірити ситуацію.

ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ФРАНЦІЯ ЗАНЯЛА ЗАЛІЗНИЧУ ЛІНІЮ КИТАЮ.

Провідник правої французької „суспільної партії" Доріо пропонує на сторінках свого органу „Ліберте", щоб Франція у відповідь на японську окупацію Гайнану заняла китайську залізницю Ганой—Юнанфу, що веде до франц. Індокитаю. Та лінія збудована за французькі гроші.

2 ЖЕРТВИ ОКУПАЦІЇ ГАЙНАНУ.

Як інформують з японських джерел, підчас десанту на Гайнані згинуло лише 2 японців і 2 ранено. Китаські втрати були куди поважніші: 250 убитих і 90 полонених.

АРЕШТУЮТЬ ЯПОНЦІВ У СІНҐАПУР.

Англійська влада перевела в Сінґапур численні арештування серед тамошніх японців, здебільша під замітом шпигунства. На японський демарш у цій справі англійська влада досі не дала відповіди.

Україніка.

БЕЛЬГІЙСЬКА ПРЕСА.

„Ля Сіте Нувель" з 7. II. обговорює у статті „Тертя в осі" здогадні розходження італійської та німецької політики у справах середущої та південно-східної Европи, зокрема у справі Карпатської України. Це досить пізний рефлекс тієї дискусії у зацікавленій пресі, яка свої протиукраїнські пляни пробувала будувати на неіснуючім противенстві між Італією та Німеччиною.

РУМУНСЬКА ПРЕСА.

„Ль Момент", букарештенський щоденник, містить у числі з 7. II. велику кореспонденцію з Праги Яроміра Іраска п. н. „Положення в Карпатській Україні напередодні виборів".

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Гренцботе" (Братислава) з 11. II. приносить телеграму з Хусту про оснування „Товариства боротьби з большевизмом" і повідомлення про заяву мадяра — графа Естергазі, що мадяри голосуватимуть у виборах проти українського спису.

„Дайтше Рундшав" з 12. II. містить: кореспонденцію з Варшави про відносини між Польщею та Мадярщиною (у звязку з питанням, чи домагання спільного кордону між цими державами ще актуальне); крім того приносить заклик ген. Прхалі до чеських виборців голосувати на український виборчий спис.

В „Дайтше Рундшав" з 14. II. поміщена п. н. „Національна перемога в Карпатській Україні" телеграма Німецького Інформаційного Бюра про вибори в Карпатській Україні. В телеграмі підкреслено, що українське населення виправдало довір'я проводу. Значний відсоток „ні" голосів у Хусті — це жидівські голоси. Німецькі села голосували масово; в Кеніґсфельді віддано 99,5 відсотків голосів на український спис.

МІНІСТР БОННЕ НЕ ЇДЕ ДО БЕРЛІНА.

У понеділок розійшлись були поголоски, що мін. Рібентроп запросив мін. Бонне на консультацію, передбачену у недавно заключеному пакті. У французьких поінформованих колах заперечують цю вістку — такої подорожі ніхто не брав під увагу.

—o—

ГІТЛЕР У ГАМБУРГУ.

Гітлер приїхав до Гамбурга на святочне спущення на воду нового панцирника. Разом із ним приїхав шеф адміраліції адм. Редер, мін. Рібентроп, шеф пресового бюра Дітріх та кількох віцеміністрів. Марш. Герінґ приїхав окремо. По дорозі Гітлер спинився у Фрідріхсруг та зложив вінок на мавзолею Бісмарка.

В. Б. ЄЙТС. 3

Ганраган Рудий.

(Продовження).

Та жінка либонь пробувала відповісти на його питання і він дочув кілька слів, що нагадували високі, весільні, низькі та сумовиті тони закоханих птахів. На другий день під вечір, коли посутеніло так довго прохожувався з довгою палицею по узліссі зруба аж знову вбив одного линика. Тієї ночі він бачив і чув Кліону ще виразніше. Він заслухався у преріжні нюанси пташиних голосів, чув, як їх ноти бються під найвищим склепінням і як знову падуть нижче, ніж оця спустошена земля, де Орхіль жене свої залізні ріжнокопитні олені. Ввесь той час Овен сильно журився, що наробив так багато клопоту великій пані задля справ, що і так не цікавили нікого з людей.

Так минув тиждень. Одного дня так задумався, що худоба, яку доглядав зайшла в ячмінь, а заки зібрав її до купи давно минув час на його звичайний відпочинок. Був перетомлений, мав розхитані нерви від неспокою та горілки і на кожний звук тремтів. У хаті ляг у крісло і глибоко заснув, поки не почув у кімнаті якийсь шелест. Прокинувся і побачив перед собою жінку у блідо шафрановій сукні, що придивлялася слідам своїх ніг на попелі. Оця сцена нагадала йому всю журбу та клопоти, яких зазнав через жіноцтво і майже крикнув: „Жінко, чого ти тут хочеш?!"

Звернула до нього личко з такою людською ніжністю та всміхнулася устами, що мали в собі так багато земної крови, що не пізнав у ній безсмертної із своїх недавніх марив. Вона сказала до нього несталим голосом:

— Ти кохав мене завсіди, більш як власну душу і шукав ти мене скрізь і в кожному предметі, не знаючи, що мене шукаєш. Ось тепер приходжу до тебе прибравши смертельну поволоку, щоб поділити з тобою твоє горе.

Побачив, що це справді була Кліона з Морської Хвилі, але така ріжна, що всі хвилювання, яких зазнав через жінки і ввесь гнів на них станули тепер муром між ним і нею. Кричав: „Жінко, йди геть звідсіля! Досить маю жінок! Жінки знущали мене! Життя знуцило мене!"

Підійшла до нього поклавши руку на його рамени і прошепотіла:

— Дам тобі мир і спокій, твої дні будуть тихі і постаріюсь при тобі. Чи не бачиш, що я кохала тебе завсіди?

Голос її заломався: — Я покохала тебе від тої ночі, коли я побачила тебе на Сірому Окопі, як ти перекидався з боку на бік без сну, бо вогонь твого серця не давав тобі відпочити. Кохаю тебе, бо ти суворий і пристрасний, добрий і злий, а не млявий, як хвиля або карлики. Це я піддала тобі думку про Діявольську Книгу, я впустила крізь півдвичинені двері ликиків, а тепер тільки бажаю постарітись при тобі, мій коханий!

Її пристрасть розлютила його. Він відштовхнув її від себе з вигуком: „Я не тебе кохав, а жінку з роду Карликів і широкими кроками підійшов до виходу.

Але тепер вона розгнівалась і він почув її голос, в якому таки звучала музика:

— Овене Ганрагане Рудий! ти так часто дивився на земний пил, що коли заквітла Троянда, то її теж уважаєш тільки за коліровий пил. Та тепер я вже кидаю на тебе прокляп: відтепер бачитимеш Троянду скрізь, у склянці пива, в оці жінки, у метелиці примар і хоч будеш пробувати підійти до неї — завсіди даремне і невгасний вогонь горітиме завсіди у твоїй голові, у твоїх ногах і руках. Терпіння терпінь нависне над тобою, Ганрагане Рудий!

Світало вже, бліда зелень підходила вже до східного неба, а Ганраган дивлячись на це затремтів, якби щось загорілось у його серці.

Опівночі вертався до хати. Вітер дув страшенне, а він сильно пяний ледви вертався, спотикаючись раз-у-раз. Обмацював двері, шукаючи їх, але їх не було. Не було теж одвірків. Уся хата десь пропала, тільки її частини лежали розсипані по полі, а вихор розкидав солому зі стріхи. Йому здавалось, що якісь слабі, але пронизливі голоси щось бурмочуть серед заверюхи і що був би зрозумів їх, якби був тверезий.

Оглянувся довкола непевно і побачив Книгу, яка лежала серед згарищ його хати, при самісьній ватрі. Підніс її і засунув у кишеню. На другий день продав її ворожбитові з Великої Криниці оповівши, що йому трапилось через неї і переконавши його, яку він славу здобуде серед людей. Люди, — переконував чарівника — яким чарівниці забирають масло, напевне не будуть уже звертатись до нікого, щоб його дістати назад чарами, а тільки до нього. Ворожбит дав йому за книгу трирічне порося. Овен Ганраган виміняв зараз порося на пиво, бо мав велику спрагу, а на підпитку бачив речі, яких не міг бачити навіть у снах.

На найближчу неділю парох у церкві скартав його прилюдно з проповідниці, заявивши, що його хату звалив гнів божий, а не злі духи, як це оповідали дурні. Пізно вночі гурт людей почав шукати за ним. Його знайшли, як лежав перепитий при комині своєї хатини без даху. Непритомного вибили палицями і покропили свяченою водою, положили на віз і вислали поза кордони найближчого графства.

(Далі буде)

З природи і життя.

Чарівні образи будуччини людини.

Багато людей письменників та вчених, реалістів і фантастів намагається змалювати цікавий образ майбутнього життя людини. М. ін. англієць Р. Кальдер у своїй книжці на цю тему зайнявся недавно справою вигляду міст будуччини. Він сподівається, що вже невдовзі нпр. у 1960 р. міста та мешкання людини виглядатимуть зовсім інакше, ніж сьогодні. Вони будуть дуже комфортові. У кожному великому домі буде все — домівка, крамниця, бюра, ресторани, гімнастичні салі, літні та зимові сади, місця до осіду літаків. У домах близької будуччини пануватиме штучний клімат і підчас непогоди світитиме штучне сонце. Мури будуть ізольовані і вглитатимуть галас. До середини домів доплиНватиме через спеціяльні фільтри очищене з пилу та заразнів повітря, відповідно до пори року огріване, холоджене чи звогчуване. У гарячім кліматі під рівником буде у кожному домі штучна совганка, під бігуном соняшні пляжі.

Стелі кімнат будуть зі шкла освітленого надфіолетним світлом, кімнати будуть мати стіни прикрашені фресками з чудовими сценами з природи, лісами чи морем у сяйві місяця і т. п.

Вугілля — нове джерело багатства.

Майбутнє відкриє перед нами також нові джерела енергії та багатства. Вже тепер маємо сирівці, в яких дрімають можливости як нпр. вугілля. Кальдер порівнює сьогоднішний примітивний ужиток вугля як палива до їдження пшеничних колосків замість хліба. З фенолів — хемічного продукту, що походить зі смоли, змішаних з папером, деревом чи металем можемо мати твердий лискучий матеріял, що може бути вжитий до будівництва. Він твердіший та більш ефектовний від цеґли, його можна барвити на всі кольори веселки. З вугілля можна добути живицю таку прозору, як скло, — також волокна на тканини, перфуму із запахом рожі, ясмину; помаранчевого квіту і т. п. В останніх часах учені відкрили у вугіллі субстанції, що надаються до їжі. Хто зна, кажуть дослідники, чи в майбутности не повстануть цілі синтетичні міста з вугілля, де всі предмети — доми, автомобілі, літаки, одіж і пожива будуть вугляні. А як мешканцям не буде подобатися місто, жартує Кальдер, можна його буде розбити на кусні вибуховими матеріялами, що також походять з вугілля.

Нова людина.

Дослідники над вітамінами та їх впливом на життя і здоровля людини у науковій робітні в Айгефільд кажуть, що наука про ті таємничі складники нашої поживи має ще перед собою багато незнаного. Вони кажуть, що відповідна віджива і орґанізм засоблюваний властивими вітамінами дасть змогу згодом виховати нову людину, яка буде ріжнитися від сьогоднішної видним ростом (пересічно на 5 ц.). У „новій людині“ житиме довше душа дитини, — час молодости буде продовжений, бо дозрілий вік приходитиме пізніше. Новий чоловік буде сильніший духом і тілом, більш відпорний проти всяких недуг, а психічно буде почувати себе щасливішим та не піддаватиметься журбам і клопотам.

На сторожі того стану здоровля громадян стоятиме, каже Кальдер, держава. Вона випрацює приписові норми відживи, головно під оглядом кількости та якости вітамін. Поживою людей майбутности будуть консерви.

Таким чином держава при помочі фахівців від відживи матиме вплив на здоровля та розвиток людини.

Невидні вороги людини.

Щодо людського здоровля думає Кальдер, що найближча будуччина принесе розвязку дослідів над т. зв. вірусами. Вірусами називаємо заразні деяких недуг, які є такі маленькі, що не можна їх побачити навіть найсильнішими знаними досі мікроскопами; вони переходять навіть через плитку порцеляни, якої пори мають промір двотисячної міліметра. Від висліду дослідів над вірусами залежить переможення таких недуг як ґрипа, недуги з „простуди“, шкарлятина.

В останніх часах винайдено дуже сильні мікроскопи, в яких під 3000-им побільшенням заразні є такі малі як головки від шпильки. Треба би взяти 100 біліонів тих заразнів (100.000.000.000.000!), щоб покрити ними простір 1 сотика. В останніх часах вдалося їх навіть сфотографувати спеціяльним апаратом, що з неймовірною прецизією 1/400.000 цм. фотографує ті неймовірно малі заразні. Віруси є причиною смерти такої великої кількости людей, як ніяка війна. В самій Англії вмирає річно з причини хворіб, викликаних вірусами яких 100 тисяч осіб. Сама простуда коштує Англію більше ніж її буджет міністерства здоровля. Таксамо в Індії підчас епідемії ґрипи згинуло більше людей ніж у часі світової війни. У своїх мріях про близьку будуччину бачить Кальдер також і перемогу над вірусами — тими найменшими ворогами людини.

З чудес техніки.

Гірський захист з алюмінію.

Одним із чудес сьогоднішної техніки є гірський захист під самим верхом, найвищої гори в Альпах і в Европі — Мон Блян (5807 м.). Згаданий захист вибудували у літі 1938 р. Досі туристичні прогульки на найвищу гору Европи відбувалися так, що із затишної долини Сен Жерве туристи їхали линвовою залізничкою на висоту 2600 м. Звідтіля по трьох годинах тяжкого підходу під гору, туристи заходять до схоронища, ночують там. Зранку по пяти годинах маршу виходять на верх гори Мон Блян, де з висоти 5807 м. над рівнем моря оглядають величну панораму Альп, що лежать у їх стіп.

У літі збудували друге схоронище під самим верхом гори у віддалі всього 500 м. від нього. Причиною будови цього захисту була потреба захисту перед бурями, що часто шаліють під самим верхом Мон Блян і загрожують туристам „білою смертю“.

Інжиніри не могли вибрати іншого місця під будову захисту, бо верх гори покритий грубими покладами вічного снігу. Тільки під самим верхом у віддалі 500 м. вони знайшли малу платформу розмірів 5,5 × 7,5 метра. На такій малій підставі збудували захист у формі двоповерхової вежі. Друга трудність при будові схоронища полягала на доборі матеріялу на стіни. Дерево не входило навіть під увагу. Бетон також ні, бо на верху Мон Блян нема каміння ні піску, ні води, яку треба щойно топити зі снігу.

Будівничі цього ориґінального захисту, найвище збудованої будівлі в Европі, ужили до будови захисту — металю. Вибрали дуралюміній, що має всі цінні прикмети як легкість, тривкість і великий опір на тиск повітря, а це дуже важне, бо вітри під верхом Мон Блян дують з шаленою силою 400 кґ. на кв. метер, себто зі силою 11 тисяч кґ. на одну стіну захисту.

Цілий захист-вежу збудували властиво в долині, а на гору внесли тільки складові частини і змонтували. Характеристичне, що поодинокі металеві частини захисту не могли бути тяжчі ніж 70 кґ., бо останній відтинок дороги мусіли робітники йти пішки і двигати будівельні матеріяли на плечах. При будові партеру захисту треба було його виповнити 15.000 кґ. ґраніту і відламків скал, щоб вітер не міг ще невикінченої будівлі перевернути. Найтруднішою працею було складання даху, бо найменша навіть неосторожність могла скінчитися упадком робітника у пропасть глибоку на 300 м.

В середині захисту на загальній салі є 24 ліжок. Ліжка, столи, крісла і стори зроблені з дуралюмінію, — подушки, матраци і ковдри зі спеціяльної азбестової маси. Освітлюють і огрівають кімнати захисту згущеним газом, що знаходиться у спеціяльних бутлях.

Рідна Школа має поверх 105.000 членів. Подбаймо, щоб це число збільшилося в 1939. р. вдвоє — Зголошуйтесь і вплачуйте членські вкладки до приналежних Кружків РШ, а де їх нема, то просто до Головної Управи РШ у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова ч. 12.

Зелена городовина і цукрівниця.

Одною з найважчих недуг є цукрівниця (цукриця). Вона полягає на тім, що організм людини через брак гормону інсуліни, що є причиною тієї недуги, не всилі затримати цукру, який дістає в поживі з цукрово-мучних страв, тільки викидає цукор назверх зі сеччю. Наслідком того людина скоро тратить на тілі і на силах. Рівночасно в орґанізмі людини витворюються через неправильний розпад цукру шкідливі квас... як нпр. ацетов, що затроюють недужого і можуть стати причиною його смерти.

Тому не диво, що лікарі шукають ... нових способів боротьби з цією загрозливою недугою, яка дотого стає щораз частіша. Найважнішим ліком, що дозволяє недужому жити довгі роки не відчуваючи майже недуги є гормон інсуліни, яку лікарі впорскують йому під шкіру замість недостатнього природного. Крім того має значіння відповідна віджива недужого.

В останньому році подали французькі лікарі цікаву вістку про цілющий вплив зеленої городовини на хід недуги. Вони стверджували, що пацієнт уживаючи зеленої городовини зменшував сильно кількість цукру у сечі та крові. Також збільшувалася вага худощавих недужих. Одначе така городинна дієта давала добрі вислідки тільки у лекших випадках недуги, при яких водночас впорскували інсуліну.

Цілющий вплив зеленої городовини пояснюють французькі лікарі зменшенням кількости мяса, товщів, білка, кількістю вітаміни Б і алкалічних солей у зеленій городовині. Крім того має тут додатній вплив те, що при городинній дієті орґанізм недужого не є перекормлений і тому має змогу відновити витворювання конечного до життя гормону-інсуліни.

ҐРИПА? ?

ТАБЛЕТКИ
ASPIRIN

Ревматизм і малярія.

Кількa англійських лікарів перевели ... цікаві спроби лікування затяжного ревматизму суглобів (що тривав уже 2—3 роки) ... рією. Нема тільки вісток про лікування ... випадків ревматизму малярією, бо свіжо ... пацієнти не хотіли піддаватись такій спробі ... тори методи подають, що у всіх випадках ... вання затяжного ревматизму суглобів ... ням малярії вислід був добрий. Вже по 3—4 ... опухи суглобів та ... паді малярії уступали ... На жаль, з виїмком двох пацієнтів, у всіх ... кованих цією методою виступив наворот ... вже до 4—5 тижнів по закінченні лікування ... лярією. Тільки в одній випадку ... малярією, ревматизм, що тривав 4 місяці ... пив без сліду. Одначе і у випадках навороту ... матизму стан недужого загальний і стан ... жих суглобів був значно ліпший, ніж перед ... куванням малярією.

УБРАННЯ І ПАЛЬТА до міри
з найліпших бельських матеріялів
ШАПІРА вул. Личаківська ч.

З природи і життя.

Чарівні образи будуччини людини.

Багато людей письменників та вчених, реалістів і фантастів намагається змалювати цікавий образ майбутнього життя людини. М. ін. англієць Р. Кальдер у своїй книжці на цю тему зайнявся недавно справою вигляду міст будуччини. Він сподівається, що вже невдовзі нпр. у 1960 р. міста та мешкання людини виглядатимуть зовсім інакше, ніж сьогодні. Вони будуть дуже комфортові. У кожному великому домі буде все — домівка, крамниця, бюра, ресторани, гімнастичні салі, літні та зимові сади, місця до осіду літаків. У домах близької будуччини пануватиме штучний клімат і підчас непогоди світитиме штучне сонце. Мури будуть ізольовані і вглитатимуть галас. До середини домів доплиіватиме через спеціяльні фільтри очищене з пилу та заразнів повітря, відповідно до пори року огріване, холоджене чи звогчуване. У гарячім кліматі під рівником буде у кожному домі штучна совганка, під бігуном соняшні пляжі.

Стелі кімнат будуть зі шкла освітленого надфіолетним світлом, кімнати будуть мати стіни прикрашені фресками з чудовими сценами з природи, лісами чи морем у сяйві місяця і т. п.

Вугілля — нове джерело багатства.

Майбутнє відкриє перед нами також нові джерела енергії та багатства. Вже тепер маємо сирівці, в яких дрімають можливости як нпр. вугілля. Кальдер порівнює сьогоднішний примітивний ужиток вугля як палива до їдження пшеничних колосків замість хліба. З фенолів — хемічного продукту, що походить зі смоли, змішаних з папером, деревом чи металем можемо мати твердий лискучий матеріял, що може бути вжитий до будівництва. Він твердіший та більш ефектовний від цегли, його можна барвити на всі кольори веселки. З вугілля можна добути живицю таку прозору, як скло, — також волокна на тканини, перфуму із запахом рожі, ясмину; помаранчевого квіту і т. п. В останніх часах учені відкрили у вугіллі субстанції, що надаються до їжі. Хто зна, кажуть дослідники, чи в майбутности не повстануть цілі синтетичні міста з вугілля, де всі предмети — доми, автомобілі, літаки, одіж і пожива будуть вугляні. А як мешканцям не буде подобатися місто, жартує Кальдер, можна його буде розбити на кусні вибуховими матеріялами, що також походять з вугілля.

Нова людина.

Дослідники над вітамінами та їх впливом на життя і здоровля людини у науковій робітні в Айгефільд кажуть, що наука про ті таємничі складники нашої поживи має ще перед собою багато незнаного. Вони кажуть, що відповідна віджива і орґанізм засоблюваний властивими вітамінами дасть змогу згодом виховати нову людину, яка буде ріжнитися від сьогоднішної вищим ростом (пересічно на 5 ц.). У „новій людині“ житиме довше душа дитини, — час молодости буде продовжений, бо дозрілий вік приходитиме пізніше. Новий чоловік буде сильніший духом і тілом, більш відпорний проти всяких недуг, а психічно буде почувати себе щасливішим та не піддаватиметься журбам і клопотам.

На сторожі того стану здоровля громадян стоятиме, каже Кальдер, держава. Вона випрацює приписові норми відживи, головно під оглядом кількости та якости вітамін. Поживою людей майбутности будуть консерви.

Таким чином держава при помочі фахівців від відживи матиме вплив на здоровля та розвиток людини.

Невидні вороги людини.

Щодо людського здоровля думає Кальдер, що найближча будуччина принесе розвязку дослідів над т. зв. вірусами. Вірусами називаємо заразні деяких недуг, які є такі маленькі, що не можна їх побачити навіть найсильнішими знаними досі мікроскопами; вони переходять навіть через плитку порцеляни, якої пори мають промір двотисячної міліметра. Від висліду дослідів над вірусами залежить переможення таких недуг як ґрипа, недуги з „простуди“, шкарлятина.

В останніх часах винайдено дуже сильні мікроскопи, в яких під 3000-им побільшенням заразні є такі малі як головки від шпильки. Треба би взяти 100 біліонів тих заразнів (100,000.000,000.000!), щоб покрити ними простір 1 сотика. В останніх часах вдалося їх навіть сфотографувати спеціяльним апаратом, що з неймовірною прецизією 1/400.000 цм. фотографує ті неймовірно малі заразні. Віруси є причиною смерти такої великої кількости людей, як ніяка війна. В самій Англії вмирає річно з причини хворіб, викликаних вірусами яких 100 тисяч осіб. Сама простуда коштує Англію більше ніж її буджет міністерства здоровля. Таксамо в Індії підчас епідемії ґрипи згинуло більше людей ніж у часі світової війни. У своїх мріях про близьку будуччину бачить Кальдер також і перемогу над вірусами — тими найменшими ворогами людини.

Зелена городовина і цукрівниця.

Одною з найважчих недуг є цукрівниця (цукриця). Вона полягає на тім, що організм людини через брак гормону інсуліни, що є причиною тієї недуги, не всилі затримати цукру, який дістає в поживі з цукрово-мучних страв, тільки викидає цукор назверх зі сеччю. Наслідком того людина скоро тратить на тілі і на силах. Рівночасно в орґанізмі людини витворюються через неправильний розпад цукру шкідливі кваси, як нпр. ацетон, що затроюють недужого і можуть стати причиною його смерти.

Тому не диво, що лікарі шукають раз-у-раз нових способів боротьби з цією загрозливою недугою, яка дотого стає щораз частіша. Найважнішим ліком, що дозволяє недужому жити довгі роки не відчуваючи майже недуги є гормон інсуліни, яку лікарі впорскують йому під шкіру замість недостатнього природного. Крім того має значіння відповідна віджива недужого.

В останньому році подали французькі лікарі цікаву вістку про цілющий вплив зеленої городовини на хід недуги. Вони стверджували, що пацієнт уживаючи зеленої городовини зменшував сильно кількість цукру у сечі та крові. Також збільшувалася вага худощавих недужих. Одначе така городинна дієта давала добрі вислідн тільки у лекших випадках недуги, при яких водночас впорскували інсуліну.

Цілющий вплив зеленої городовини пояснюють французькі лікарі зменшенням кількости мяса, товщів, білка, кількістю вітаміни Б і алкалічних солей у зеленій городовині. Крім того має тут додатній вплив те, що при городинній дієті організм недужого не є перекормлений і тому має змогу відновити витворювання конечного до життя гормону-інсуліни

ҐРИПА? ?

таблетки ASPIRIN

Ревматизм і малярія.

Кілька англійських лікарів перевели недавно цікаві спроби лікування затяжного ревматизму суглобів (що тривав уже 2—3 роки) малярією. Нема тільки вісток про лікування свіжих випадків ревматизму малярією, бо свіжо недужі пацієнти не хотіли піддаватись такій спробі. Автори методи подають, що у всіх випадках лікування затяжного ревматизму суглобів защіпленням малярії вислід був добрий. Вже по 3—4 нападі малярії уступали опухи суглобів та біль. На жаль, з вийнятком двох пацієнтів, у всіх лікованих цією методою виступив наворот недуги вже до 4—5 тижнів по закінченні лікування малярією. Тільки в однім випадку по лікуванні малярією, ревматизм, що тривав 4 місяці, уступив без сліду. Одначе і у випадках навороту ревматизму стан недужого загальний і стан недужих суглобів був значно ліпший, ніж перед лікуванням малярією.

УБРАННЯ І ПАЛЬТА до міри
з найліпших бельських матеріялів дертує
ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1

З чудес техніки.

Гірський захист з алюмінію.

Одним із чудес сьогоднішної техніки є гірський захист під самим верхом, найвищої гори в Альпах і в Европі — Мон Блян (5807 м.). Згаданий захист вибудували у літі 1938 р. Досі туристичні прогулки на найвищу гору Европи відбувалися так, що із затишної долини Сен Жерве туристи їхали линвовою залізничкою на висоту 2600 м. Звідтіля по трьох годинах тяжкого підходу під гору, туристи заходять до схоронища, ночують там. Зранку по пяти годинах маршу виходять на верх гори Мон Блян, де з висоти 5807 м. над рівнем моря оглядають величну панораму Альп, що лежать у їх стіп.

У літі збудували друге схоронище під самим верхом гори у віддалі всього 500 м. від нього. Причиною будови цього захисту була потреба захисту перед бурями, що часто шаліють під самим верхом Мон Блян і загрожують туристам „білою смертю“.

Інженіри не могли вибрати іншого місця під будову захисту, бо верх гори покритий грубими покладами вічного снігу. Тільки під самим верхом у віддалі 500 м. вони знайшли малу платформу розмірів 5,5 × 7,5 метра. На такій малій підставі збудували захист у формі двоповерхової вежі. Друга трудність при будові схоронища полягала на доборі матеріялу на стіни. Дерево не входило навіть під увагу. Бетон також ні, бо на верху Мон Блян нема каміння ні піску, ні води, яку треба щойно топити зі снігу.

Будівничі цього оригінального захисту, найвище збудованої будівлі в Европі, ужили до будови захисту — металю. Вибрали дуралюміній, що має всі цінні прикмети як легкість, тривкість і великий опір на тиск повітря, а це дуже важне, бо вітри під верхом Мон Блян дують з шаленою силою 400 кг. на кв. метер, себто зі силою 11 тисяч кг. на одну стіну захисту.

Цілий захист-вежу збудували властиво в долині, а на гору винесли тільки складові частини і змонтували. Характеристичне, що поодинокі металеві частини захисту не могли бути тяжчі ніж 70 кг., бо останній відтинок дороги мусіли робітники йти пішки і двигати будівельні матеріяли на плечах. При будові партеру захисту треба було його виповнити 15.000 кг. ґраніту і відламків скал, щоб вітер не міг ще невикінченої будівлі перевернути. Найтруднішою працею було складання даху, бо найменша навіть неосторожність могла скінчитися упадком робітника у пропасть глибоку на 300 м.

В середині захисту на загальній салі є 24 ліжок. Ліжка, столи, крісла і сторі зроблені з дуралюмінію, — подушки, матраци і ковдри зі спеціяльної азбестової маси. Освітлюють і огрівають кімнати захисту згущеним газом, що знаходиться у спеціяльних бутлях.

Рідна Школа має поверх 105.000 членів. Подбаймо, щоб це число збільшилося в 1939. р. влвов — Зголошуйтесь і вплачуйте членські вкладки до приналежних Кружків РШ, а де їх нема, то просто до Головної Управи РШ у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова ч. 12.

Перше засідання карпатоукраїнського сойму з початком березня.

Сьогоднішня чеська ранішня преса пише, що перше засідання Карпатоукраїнського Сойму відбудеться з початком березня ц. р., значить найдалі до місяця — згідно конституційними постановами — після виборів.

—o—

Чи в Бельгії буде уряд національної єдности?

ЧОМУ ЖАСПАР НЕ СТВОРИВ УРЯДУ?

Причиною невдачі Жаспара у творенні нового бельгійського уряду було непримирне становище соціял-демократів і фламандської опозиції. Фламандці не хотіли погодитися з проєктами Жаспара, щоб у кабінеті був тільки один їх представник як теж противилися тому, щоб теку міністра закордонних справ перебрав б. міністр війни Дейвіс. Затяжна кабінетова криза викликала в Бельгії важне становище.

—o—

Ніхто не є більше гідний як перший творець Райху.

ЩОБ ЙОГО ІМЯ НОСИВ НОВИЙ КОРАБЕЛЬ.

У вівторок в корабельних варстатах у Гамбурґу відкрилося торжество спущення на воду найбільшого німецького военного корабля „Бісмарк". Взяли у ньому участь канцлер Гітлер, головний командант военної фльоти адмірал Редер з адміралами й віцеадміралами, багато генералів, представники уряду і багато партійних достойників з 50-тисячною масою народу. Хрестною мамою корабля була внучка Бісмарка п. фон. Левенфельд.

Привитаний невгавними оваціями канцлер Гітлер виголосив промову, в якій сказав, що з приходом націоналістів до влади почалася ера відбудови німецьких збройних сил. Рівнобічно з відбудовою армії та летунства йде відбудова военної фльоти. І коли тепер спускають на воду новий военний корабель, то можна його назвати тільки іменем Бісмарка, першого творця Райху: вояки і старшини, що служитимуть на цьому кораблі повинні виявитися гідними імени Бісмарка і на випадок потреби піти за його прикладом.

„Бісмарк" — перший 35-тисячтоновий военний корабль Райху. Досі викінчено і віддано до служби три военні кораблі: „Ґнайзенав" і „Шарнгорст" (оба по 26 тисяч тон) та „Прінц Евген".

ПОХОРОН ПАПИ ПІЯ XI.

У вівторок у 16-тій годині відбувся в церкві св. Петра торжественний похорон Пія XI. На похорон запросили на членів дипльоматичного корпусу, акредитованого при Апостольській Столиці, римський патриціят і ґрупу молоді з Дессіє, міста, де уродився папа. У хвилині, коли почався похорон церкву замкнули.

Трумну з тілом Святішого Отця папські ґвардисти перенесли на своїх плечах з каплиці Найсвятішої Евхаристії перед головний вівтар, окружений двома рядами папської ґвардії. У проводі жалібного походу, що йшов головною навою, несли хрест, за яким ішов хор питомців ватиканської семинарії. За хором ступала капітула базиліки. Трумну окружали кардинали і прелати.

По відправі похоронного обряду склали у стопах померлого його життєпис, списаний на пергаміні і замкнений у поздовжній оловяній скринці. Потім замкнули три трумни і запечатали їх гербами Пія XI, кардинала-камерлінґа і майстра папського двора. З черги відчитали акт замкнення трумн і життєпис папи. В цьому життєписі, написаному латинською мовою, обговорено головні чини Пія XI, підкреслено його місійну акцію і розвиток взаємин Ватикану з поодинокими державами, особливо лятеранський договір, яким заключено згоду з Квиріналом. До першої трумни вложили ватиканські монети з часів Пія XI.

Після богослужби перенесли трумну до ватиканських печер, що знаходяться в північній частині базиліки св. Петра. Ці печери мають два входи: один по східньому і другий по західньому боці гробу св. Петра. Ці підземелля творять комплекс саль і коридорів, що частинно відповідають навам старовинної церкви св. Петра. В цих гробах спочивають м. і. тіла Боніфатія VIII, Інокентія VII, Інокентія IX, Урбана VI, Миколи III, Юлія III, Павла II, Пія III і Венедикта XV.

Мощі Пія XI поховали згідно з його завіщанням у південній наві недалеко від гробу Пія X.

КІЛЬКО КОШТУЄ ВИБІР ПАПИ.

Комісія трьох кардиналів, що займається підготовою конкляве, устійнила прелімінар видатків, звязаний з організацією вибору нового папи. Цей прелімінар сягає близько 2 міліонів лірів.

ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ КОНКЛЯВЕ.

ЧИТТА ДЕЛЬ ВАТИКАНО. У вівторок рано зібралася в салі консисторії генеральна конґреґація кардиналів. Конґреґація іменувала верифікаційну комісію, що займеться перевіркою титулів і призвищ членів конкляве як теж допомічного персоналу, який допустять до конкляве. В склад тієї верифікаційної комісії входять кардинали Тедешіні, Піццардо і Йоріо

Протижидівська акція в Чехо-Словаччині.

Одночасно з уведенням у життя законів про виселення жидів іде систематична протижидівська акція в Чехії та в Моравії у відношенні до тих жидів, які формально під згадані закони не підпадають. В інспірованій урядовими колами пресі підкреслюють, правда, що Чехословаччина, яка як основну засаду свого нового ладу прийняла християнську етику, не може розвязувати жидівської проблеми згідно з теорією расизму, але з проявів, які тій акції товаришать, можна зробити висновок, що розвязка жидівської проблеми в Чехословаччині не відбіжить від німецького зразка.

В останньому часі чеська влада розіслала до всіх професорів і вчителів високих і середніх шкіл квестіонарі, в яких учителі під словом чести мають ствердити, чи хтось з їх предків не був жидом. На підставі отриманих даних мають перевести персональні зміни в чеському шкільництві.

Араби домагаються незалежности Палестини.

Льондонська конференція у справі Палестини станула перед новими трудноцами. Представники арабів домагаються незалежности Палестини, спираючи своє домагання на кореспонденції Мек-Мегона з королем Геджасу Гуссейном з 1915-го року, в якій Мек-Мегон обіцяв за поміч Англії проти турків незалежність для всіх арабських земель. Англійський уряд стоїть на тому становищі, що Палестина не входить тут у рахубу, бо вона належала тоді до Сирії, а обіцянки Мек-Мегона торкались тільки арабських територій.

Єрусалим. Від хвилини, як у Льондоні почалася конференція „круглого стола", в Палестині полягло 14 арабів, 5 жидів та 1 англієць і було ранених 13 арабів, 11 жидів та 3 англійців.

У вівторок внаслідок вибуху міни на гостинці Акре-Сафад згинув один англійський вояк і двох дістало рани. Араби застрілили жидівку в Гайфі й поранили двох жидівських фордіналів. В околицях Єрусалиму арабські партизани стягнули з людности за минулий тиждень 200 фунтів штерлінґів.

Б міністр Пієрльот творить новий уряд.

Король відбув довшу розмову з б. міністром Пієрльотом, членом католицької партії, і доручив йому створити новий уряд. Пієрльот прийняв доручену йому місію.

У розмові з журналістами Пієрльот заявив: „Намагатимуся створити уряд, що тішився б довірям краю. Коли ви такий уряд називаєте урядом національної єдности, то я можу намагатися створити саме такий уряд, спертий на трьох партіях. Але звертатиму передовсім увагу на людей, не на партії.

Губерт Пієрльот є сенатором католицької партії з округи Арльон і має тепер 55 літ.

У КЛАЙПЕДІ НЕ СВЯТКУВАТИМУТЬ РОКОВИН НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЛИТВИ.

КОВНО. У звязку зі святом 21-их роковин незалежности Литви, що припадає 16-го лютого, директорія клайпедського краю видала розпорядок, що того дня тільки у школах з литовською мовою навчання не буде науки. В німецьких школах буде правильна праця. Также будуть чинні автономні уряди. Це трапляється перший раз, що клайпедський край не святкуватиме роковин 16-го лютого.

—o—

КОНФЕРЕНЦІЯ БАЛКАНСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ.

Під кінець цього тижня до Букарешту приїдуть міністри закордонних справ Туреччини, Греції та Югославії, щоб взяти участь у конференції балканського порозуміння, яка почне свої наради в понеділок 20-го лютого.

МУСОЛІНІ НЕ ВИГОЛОСИТЬ ТЕПЕР ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИ.

Рим. Добре поінформовані кола заперечують чутки, що Мусоліні виголосить 19-го лютого політичну промову в Торіна.

—o—

СОТНІ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ НА ДОЗБРОЄННЯ.

ВАШИНГТОН. Палата послів почала радити над проґрамою дозброєння, яку зголосив президент Рузвельт і для якої здійснення треба буде нових кредитів на суму 376 міліонів долярів. Ця програма передбачує додатково будову 3000 літаків та скріплення фортифікацій у панамському каналі.

Зі сойму.

БУДЖЕТОВА ДЕБАТА.

На засіданні повного сойму, що відбулось у вівторок, йшли наради над буджетами: президента держави, сойму та сенату, президії ради міністрів і міністерства заграничних справ.

Живіша дискусія була над буджетом президії ради міністрів. Між іншими промовляв з т. зв. групи незалежних пос. **Штох,** якого промова викликала живу реакцію ріжних послів та премієра Складковського.

Пос. Штох висловив думку, що **не можна вживати адміністрації до важкої політичної роботи,** бо це підважує її авторитет та утруднює їй виконувати її властиві обовязки. Далі промовець закинув президії ради міністрів, що не доцінює жидівської справи і **не пробувала навіть розвязати українську проблему.** „Нічого дивного, — говорив пос. Штох — що президія ради міністрів не може розвязати проблем, які чекають, бо сягнувши до початків створення кабінету, можна зробити порівняння, що президія ради міністрів виступила до акції в такому складі: віцепремієр Квятковський, то сильна артилерійська група, що рушила на фронт під охороною слабої стежі піхоти і з місця почала інтензивну діяльність. В часі акції командант віттинків починають алярмувати, що артилерія не має досить сильної ослони від політичної акції стежі. Нічого дивного, стежа такої ослони не могла і не може дати і це слаба сторінка акції цілої президії ради міністрів. У висліді своєї промови я повинен зголосити заяву недовіря, але не зроблю цього. Урядовий табор виграв усі свої найкращі карти і я боюся, що при поведінці того табору зміна на становищі премієра могла би вийти тільки на гірше".

—o—

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ В НЕМИРОВІ.

В Немирові, повіт Рава Руська, не було голосування при виборах до міської ради, бо зголошено тільки одну виборчу листу, з якої українці дістали 3 мандати, поляки 4, жиди 5. Міська рада в Немирові складається з 12 радних.

Перше засідання карпатоукраїнського сойму з початком березня.

Сьогоднішня чеська ранішня преса пише, що перше засідання Карпатоукраїнського Сойму відбудеться з початком березня ц. р., значить найдалі до місяця — згідно конституційними постановами — після виборів.

—o—

Чи в Бельгії буде уряд національної едности?

ЧОМУ ЖАСПАР НЕ СТВОРИВ УРЯДУ?

Причиною невдачі Жаспара у творенні нового бельгійського уряду було непримирне становище соціял-демократів і фляманської опозиції. Фляманці не хотіли погодитися з проєктами Жаспара, щоб у кабінеті був тільки один їх представник як теж противилися тому, щоб теку міністра закордонних справ перебрав б. міністр війни Дейвіс. Затяжна кабінетова криза викликала в Бельгії важне становище.

—o—

Ніхто не є більше гідний як перший творець Райху.

ЩОБ ЙОГО ІМЯ НОСИВ НОВИЙ КОРАБЕЛЬ.

У вівторок в корабельних варстатах у Гамбургу відкрилося торжество спущення на воду найбільшого німецького воєнного корабля „Бісмарк". Взяли у ньому участь канцлер Гітлер, головний командант воєнної фльоти адмірал Редер з адміралами й віцеадміралами, багато генералів, представники уряду і багато партійних достойників з 50-тисячною масою народу. Хресною мамою корабля була внучка Бісмарка п. фон. Левенфельд.

Привитаний невгавними оваціями канцлер Гітлер виголосив промову, в якій сказав, що з приходом націоналістів до влади почалася ера відбудови німецьких збройних сил. Рівнобічно з відбудовою армії та летунства йде відбудова воєнної фльоти. І коли тепер спускають на воду новий воєнний корабель, то можна його назвати тільки іменем Бісмарка, першого творця Райху: вояки і старшини, що служитимуть на цьому кораблі повинні виявитися гідними імени Бісмарка і на випадок потреби піти за його прикладом.

„Бісмарк" — перший 35-тисячтоновий воєнний корабель Райху. Досі викінчено і віддано до служби три воєнні кораблі: „Гнайзенав" і „Шарнгорст" (оба по 26 тисяч тон) та „Прінц Еьген".

ПОХОРОН ПАПИ ПІЯ XI.

У вівторок у 16-тій годині відбувся в церкві св. Петра торжественний похорон Пія XI. На похорон запросили членів диплёматичного корпусу, акредитованого при Апостольській Столиці, римський патриціят і групу молоді з Дессіє, міста, де уродився папа. У хвилині, коли почався похорон церкву замкнули.

Трумну з тілом Святішого Отця папські гвардисти перенесли на своїх плечах з каплиці Найсвятішої Евхаристії перед головний вівтар, окружений двома рядами папської гвардії. У проводі жалібного походу, що йшов головною навою, несли хрест, за яким ішов хор питомців ватиканської семинарії. За хором ступала капітула базиліки. Трумну окружали кардинали і прелати.

По відправі похоронного обряду склали у стопах померлого його життепис, списаний на пергаміні і замкнений у поздовжній оловяній скринці. Потім замкнули три трумни і запечатали їх гербами Пія XI, кардинала-камерлінга і майстра папського двора. З черги відчитали акт замкнення трумни і життепис папи. В цьому життеписі, написаному латинською мовою, обговорено головні чини Пія XI, підкреслено його місійну акцію і розвиток взаємин Ватикану з поодинокими державами, особливо лятеранський договір, яким заключено згоду з Квиріналом. До першої трумни вложили ватиканські монети з часів Пія XI.

Після богослужби перенесли трумну до ватиканських печер, що знаходяться в північній частині базиліки св. Петра. Ці печери мають два входи: один по східньому і другий по західньому боці гробу св. Петра. Ці підземелля творять комплекс саль і коридорів, що частинно відповідають навам старовинної церкви св. Петра. В цих гробах спочивають м. і. тіла Боніфатія VIII, Іннокентія VI, Іннокентія IX, Урбана VI, Миколи III, Юлія III, Павла II, Пія III і Венедикта XV.

Мощі Пія XI поховали згідно з його завіщанням у південній наві недалеко від гробу Пія X.

КІЛЬКО КОШТУЄ ВИБІР ПАПИ.

Комісія трьох кардиналів, що займається підготовою конкляве, устійнила прелімінар видатків, звязаний з організацією вибору нового папи. Цей прелімінар сягає близько 2 міліони лірів.

ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ КОНКЛЯВЕ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. У вівторок рано зібралася в салі консисторії генеральна конгреґація кардиналів. Конгреґація іменувала верифікаційну комісію, що займеться перевіркою титулів і призвищ членів конкляве як теж допомічного персоналу, який допустять до конкляве. В склад тієї верифікаційної комісії входять кардинали Тедешіні, Піццардо і Йоріо.

Протижидівська акція в Чехо-Словаччині.

Одночасно з уведенням у життя законів про виселення жидів іде систематична протижидівська акція в Чехії та в Моравії у відношенні до тих жидів, які формально під згадані закони не підпадають. В інспірованій урядовими колами пресі підкреслюють, правда, що Чехословаччина, яка як основну засаду свого нового ладу прийняла християнську етику, не може розвязувати жидівської проблеми згідно з теорією расизму, але з проявів,, які тій акції товаришать, можна зробити висновок, що розвязка жидівської проблеми в Чехословаччині не відбіжить від німецького зразка.

В останньому часі чеська влада розіслала до всіх професорів і вчителів високих і середніх шкіл квестіонарі, в яких учителі під словом чести мають ствердити, чи хтось з їх предків не був жидом. На підставі отриманих даних мають перевести персональні зміни в чеському шкільництві.

Араби домагаються незалежности Палестини.

Льондонська конференція у справі Палестини станула перед новими труднощами. Представники арабів домагаються незалежности Палестини, спираючи своє домагання на кореспонденції Мек-Мегона з королем Геджасу Гусейном з 1915-го року, в якій Мек-Мегон обіцяв за поміч Англії проти турків незалежність для всіх арабських земель. Англійський уряд стоїть на тому становищі, що Палестина не входить тут у рахубу, бо вона належала тоді до Сирії, а обіцянки Мек-Мегона торкались тільки арабських територій.

Єрусалим. Від хвилини, як у Льондоні почалася конференція „круглого стола", в Палестині полягло 14 арабів, 5 жидів та 1 англієць і було ранених 13 арабів, 11 жидів та 3 англійців.

У вівторок внаслідок вибуху міни на гостинці Акре-Сафад згинув один англійський вояк і двох дістало рани. Араби застрілили жидівку в Гайфі й поранили двох жидівських фірманів. В околицях Єрусалиму арабські партизани стягнули з людности за минулий тиждень 200 фунтів штерлінгів.

Б міністр Пєрльот творить новий уряд.

Король відбув довшу розмову з б. міністром Пієрльотом, членом католицької партії, і доручив йому створити новий уряд. Пієрльот прийняв доручену йому місію.

У розмові з журналістами Пієрльот заявив: „Намагатимуся створити уряд, що тішився б довірям краю. Коли ви такий уряд називаєте урядом національної єдности, то я можу намагатися створити саме такий уряд, спертий на трьох партіях. Але звертатиму передовсім увагу на людей, не на партії.

Губерт Пієрльот є сенатором католицької партії з округи Арльон і має тепер 55 літ.

—o—

У КЛАЙПЕДІ НЕ СВЯТКУВАТИМУТЬ РОКОВИН НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЛИТВИ.

КОВНО. У звязку зі святом 21-их роковин незалежности Литви, що припадає 16-го лютого, директорія клайпедського краю видала розпорядок, що того дня тільки у школах з литовською мовою навчання не буде науки. В німецьких школах буде правильна праця. Также будуть чинні автономні уряди. Це трапляється перший раз, що клайпедський край не святкуватиме роковин 16-го лютого.

—o—

КОНФЕРЕНЦІЯ БАЛКАНСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ.

Під кінець цього тижня до Букарешту приїдуть міністри закордонних справ Туреччини, Греції та Югославії, щоб взяти участь у конференції балканського порозуміння, яка почне свої наради в понеділок 20-го лютого.

МУСОЛІНІ НЕ ВИГОЛОСИТЬ ТЕПЕР ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИ.

Рим. Добре поінформовані кола заперечують чутки, що Мусоліні виголосить 19-го лютого політичну промову в Торіні.

—o—

СОТНІ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ НА ДОЗБРОЄННЯ.

ВАШИНГТОН. Палата послів почала ради ти над програмою дозброєння, яку зголосив президент Рузвельт і для якої здійснення треба буде нових кредитів на суму 376 міліонів долярів. Ця програма передбачує додатково будову 3000 літаків та скріплення фортифікацій у панамському каналі.

Зі сойму.

БУДЖЕТОВА ДЕБАТА.

На засіданні повного сойму, що відбулось у вівторок, йшли наради над буджетами: президента держави, сойму та сенату, президії ради міністрів і міністерства заграничних справ.

Живіша дискусія була над буджетом президії ради міністрів. Між іншими промовляв з т. зв. групи незалежних пос. Штох, якого промова викликала живу реакцію ріжних послів та премієра Складковського.

Пос. Штох висловив думку, що не можна вживати адміністрації до важкої політичної роботи, бо це підважує її авторитет та утруднює їй виконувати її властиві обовязки. Далі промовець закинув президії ради міністрів, що не доцінює жидівської справи і не пробувала навіть розвязати українську проблему. „Нічого дивного, — говорив пос. Штох — що президія ради міністрів не може розвязати проблем, які чекають, бо сягнувши до початків створення кабінету, можна зробити порівнання, що президія ради міністрів виступила до акції в такому складі: віцепремієр Квятковський, то сильна артилерійська група, що рушила на фронт під охороною слабої стежі піхоти і з місця почала інтензивну діяльність. В часі акції команданти відтинків починають алярмувати, що артилерія не має досить сильної ослони від політичної акції стежі. Нічого дивного, стежа такої ослони не могла і не може дати і це слаба сторінка акції цілої президії ради міністрів. У висліді своєї промови я повинен зголосити заяву недовіря, але не зроблю цього. Урядовий табор виграв усі свої найкращі карти і я боюся, що при поведінці того табору зміна на становищі премієра могла би вийти тільки на гірше".

—o—

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ В НЕМИРОВІ.

В Немирові, повіт Рава Руська, не було голосування при виборах до міської ради, бо зголошено тільки одну виборчу листу, з якої українці дістали 3 мандати, поляки 4, жиди 5. Міська рада в Немирові складається з 12 радних.

З організації вчительства українських приватних середніх шкіл.

1. лютого ц. р. відбулося загальне зібрання вчителів українських приватних середніх шкіл, зорганізованих у Краєвій Секції при загальній організації вчителів середніх і вищих шкіл „Учительська Громада“, так, що члени Секції є заразом членами Т-ва „Учительська Громада“. Проводив нарадам голова організації проф. Гриць Микетей. Це вчительство обіймає 22 українські приватні середньошкільні заведення; 12 загальноосвітніх середніх шкіл (гімн. і ліцеїв) та 2 середні фахові школи (купецькі гімн.) Т-ва „Рідна Школа“; 3 загальноосвітні сер. школи (гімн. і ліц.), 1 захоронкарську семінарію та 1 сер. фахову школу (кравецьку гімн.) СС. Василіянок, 1 сер. загальноосв. школу (гімн. і ліцей) Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, гр.-кат. Малу Семінарію у Львові та 1 сер. фахову школу (кооперативний ліцей) Р. С. У. К. Українських державних середньошкільних заведень є всього 6; пять загальноосвітніх (гімн. і ліцеїв та один рільничий ліцей у Черниці.

До організації вчительства українських приватних середніх шкіл не належать досі, на жаль, учителі двох українських прив. середніх шкіл (гімн. і ліцеїв) на Волині: в Луцьку й Рівному.

На загальне число членів Т-ва „Учительська Громада“ 491 організація учителів прив. українських шкіл начислює 276 членів, так, що на вчителів українських держ. шк. та емеритів припадає 215 членів.

З діяльности Ради Секції довідуємося, що головною її журою були справи ідеольоґічного та професійного характеру.

1. Досі службовий правильник, який нормує права й обовязки вчительства крім Т-ва „Рідна Школа“ впровадила тільки Митрополича Шкільна Рада для своїх шкіл на терені львівської архиепархії; зате не мають ніякого службового правильника середні школи СС. Василіянок у станиславівській і перемиській епархії та Український Інститут для дівчат у Перемишлі.

2. Вчительство українських прив. середніх шкіл дістає пересічно 50—60% платні вчителів державних шкіл.

3. Стверджено застрашливий упадок фреквенції нашої молоді в загальноосвітніх ліцеях, так, що гороскопи щодо числа майбутніх студентів у високих школах представляються дуже сумно. (Всіх хлопців і дівчат в українських загальноосвітніх ліцеях 165!!!). Над українським громадянством зависла загроза, що воно буде в близькій майбутности позбавлене інтеліґенції з вищою освітою. Пособляє дещо цьому злу фальшиво зрозуміле гасло фахової освіти з одного боку і матеріяльна скрута нашого громадянства, головно селянства, з другого боку. На цю справу повинно звернути увагу наше громадянство й українська преса.

4. Обговорено також справу розпорядку шкільної влади, що польську мову й історію також в українських приватних середніх школах мають викладати вчителі-поляки. Цей розпорядок відбивається на вчителях українцях не тільки з ідеольоґічно-морального боку, але тако ж і з професійного, поглиблюючи ще більше безробіття в рядах українського вчительства.

5. Обговорено ще м. ін. справу проєкту державної праґматики для вчителів прив. середніх шкіл, який задумують внести на порядок нарад сойму польські вчительські організації.

6. До нової Ради увійшли: проф. Микетей Гриць, голова; Коструба Петро, заст. гол.; Матіїв Мельник, секретар; члени: Литвиненко Надія, Каменецький Юл.; заст. членів: д-р Лев Василь і Любинецька Фалина. До Головної Ради Т-ва „Учительська Громада“ делеґовано: проф. Гриця Микетея й інсп. д-ра Маркіяна Терлецького; до шкільної комісії в „Рідній Школі“ проф. Кордубу Петра і проф. Кострубу Петра. В Головній Управі Т-ва „Рідна Школа“ заступають учительство українських прив. сер. шкіл: проф. Гриць Микетей і д-р Яким Ярема.

———o———

В першу річницю смерти бл. п.

СОФІЇ СТЕФАНІЇ З МОРАВСЬКИХ КАБЛАКОВОЇ

дружини пароха Бокова

відправиться поминальне Богослуження в церкві св. Петра і Павла у Львові дня 16. II. 1939 в год. 6.30 і в первні парохіяльній в Бокові.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 16. лютого 1889.

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ СОЙМОВИХ ПОСЛІВ.

„З давніших послів руського клюбу покійний Качала мало міг брати участи в працях з причини недуги; о. Мандичевський також з тої причини часто не бував у соймі; найчасніше забирав слово д-р Антоневич, особливо в перших чотирьох роках. З нових послів промовляли особливо пп. Романчук і Огоновський, рідше п. Лінинський. Мале число руських послів, а між ними мале число бесідників мусіло бути і причиною, що не при кожній нагоді висказано було все так, як цього треба би бажати. Але однак треба признати, що це ділялося тільки виїмково“.

БОЛГАРСЬКИЙ КНЯЗЬ ФЕРДИНАНД

— як кажуть — дуже добре схарактеризував своє становище в Болгарії. А саме він так сказав про себе: „Я тут для Европи мов та блоха, що кусає в такім місці, де не можна почіхатися“. Сі нон е веро, е бен тровато.

ПРО БАРОНІВНУ МАРІЮ ВЕЧЕРУ

і про її самогубство перед двома тижнями повно вісток у заграничних часописах. У Відні фотографії тої прекрасної, але нещасливої 17-літньої баронівни ходять з рук до рук... Загальне співчуття вяжеться з згадкою про ту „розпещену дитину, трохи кокетну дівчину з горячим серцем, нервову...“, як характеризує її один знайомий у французькім щоденнику „Матен“.

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР.

16

Лютий

Ст. ст.: 3. лютого 1939

Симеона й Анни.

Лат. Юліяни д. м.

Сонце: схід — 6.35, захід — 16.42.

Місяць: схід — 6.35, захід — 16.42.

Завтра: 17. лютого. Пятниця.

Ст. ст.: 4. лютого 1939.

Ісидора прп.

Лат. Юліяна Кеп.

Сонце: схід — 6.34, захід — 16.44.

Місяць: схід — 5.49, захід — 15.51.

— Нинішнє число „Діла“ видаємо виїмково в наше свято з уваги на навал актуального матеріялу, щоб не залишати наших читачів без свого часопису.

— Треба постійно памятати, що поправа Вашої долі, вигляди на майбутнє може приготовитися тільки в колі своїх близьких не чужинців. Тому, хто грає на Льотерії, нехай не забуває засобитися льосом **тільки в єдиній українській колектурі** Повітового Товариства Кредитового **у Львові, вул. Сикстуська 38, партер.** Тел. 108-61, чекове конто ПКО 508.777. Замовлення з краю полагоджуємо відворотно. Памятайте: **Шукаємо щастя тільки у своїх!**

— В Українськім Лікарськім Товаристві чергові сходини членів в пятницю 17. ц. м. в год. 7. вечором. На сходинах виголосить д-р Дарія Дзеровичева виклад п. н. „Враження з поїздки до німецького Відня“. — Засідання Виділу відбудеться в понеділок 20. лютого в год. 7. вечором у власній домівці.

— Новий часопис у Карпатській Україні. В Рахові появилося з датою 12. ц. м. перше число нового українського тижневика під назвою „Нація“. Новий тижневик редаґує Колеґія під проводом д-ра С. Юськевича.

— Теперішня Президія Рідної Школи. Згідно з постановою статуту Рідної Школи біжучі справи Товариства має полагоджувати Президія, зложена з голови і 6 членів, що постійно перебувають у Львові. Головна Управа РШ вибрана на Загальному Зїзді РШ 2. лютого ц. р., відбула 11. лютого ц. р. своє установче засідання і вибрала таку Президію: І-ий заступник голови о. крил. Юліян Дзерович, ІІ-ий заст. голови дир. Володимир Кузьмович, секретар д-р Мирон Коновалець, скарбник проф. Володимир Гусак і члени Президії: д-р Франц Світстель і п-і Олена Шепаровичева. Голова проф. Галущинський, вибраний Загальним Зїздом РШ, входить з уряду. — Головна Управа Рідної Школи.

— Покрали й понищили вивіски в Надвірній. Вночі з 6. на 7. лютого ц. р. невислідженi справники знищили в Надвірній українські вивіски. Знищили і забрали українські вивіски в таких громадян: адвокатів: д-ра Валеріяна Банаха, м-ра Костя Бачинського, м-ра Ярослава Гриневича, д-ра Миколи Николайчука, д-ра Осипа Жука; лікарів: Ярослава Кучерського і д-ра Михайла Дутковського, купців: Василя Свища, Юрія Йосипенка, Михайла Демянчука, Марії Хроменко, Христини Микетюк, Магдалини Николайчук.

— Членом Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві іменували д-ра Юліяна Заяця, радника прокуратури при скарбовій дирекції у Львові.

— Пригадка львів. городського старости у справі реєстрації видавців книжок. Львівський гор. староста пригадує, означені постановою ст. 23 і 24 декрету президента держави з 21. XI. 1939 Дз. У. ч. 89 про пресовий закон, обовязок реєстрації в пресовім рефераті городського староства підприємців книжкових видавництв. Речинець реєстрації минає 23. ц. м. Проти тих, що не будуть придержуватися цієї постанови, стосуватимуть 45 ст. декрету, яка передбачує кару арешту до 6 місяців і грівну до 3.000 зол.

— Летунські алярми у Львові. В понеділок 13. ц. м. команда протилетунської оборони Львова наказала в цілому місті й найближчій околиці протилетунське поготівля, яке почалося від год. 2. пополудні. Підчас поготівля всі намагалися якнайшвидше дістатися до своїх домів, щоб їх не захопив алярм на вулиці. Трамваї їздили переповнені, авта розщибалися по місті з пасажирами, які хотіли якнайшвидше опинитися вдома. Скрізь по вулицях появилися органи протилетунської оборони з відповідними службовими відзнаками на руках. Перед брамами камениць стояли дижурні, вичікуючи альярму. Ще далеко до вечора місто напів опустіло й нагадувало справді воєнний стан. Вечором лиш у небагатьох домах світилося ясне світло, авта їздили з притемненими ліхтарнями. В год. 7.15 вечором озвався довгий гудок сирени, за ним один, другий, десятий. До кількох хвилин місто, наче завмерло й поринуло в повній пітьмі. Та той алярм був, так сказати б, пробний, мовляв, понад місто перелетіли тільки стежні літаки. Бомбардування при першому алярмі не було. Поготівля тривало цілу ніч, одначе летунського налету не було. У вівторок рано к. год. 10. знову озвалися сирени. Радієві комунікати заповіли налет літаків із північного сходу. І справді по кількох хвилинах надлетіло 15 літаків, які „збомбардували“ околицю Клепарівського й головного двірця та околицю Городецької вулиці. По кількох хвилинах літаки завернулися й напали на місто, від сходу, обкидуючи „бомбами“ двірець Підзамче, залізничий шлях до головного двірця та деякі околиці Жовківського передмістя та північну частину середмістя. Той другий алярм тривав більше як годину. У місті чути було раз-у-раз експлозії, по вулицях снувалися густі хмари диму, працювали санітарні авта, пожежники і т. д. Пошкоджені будинки воєвідства, дирекції залізниць, скарбова палата, команда поліції і т. д. В год. 18.15 алярм повторився. За кілька хвилин рух на вулицях міста зовсім завмер, світла на вулицях згасли, в дома від сумерку вікна були щільно позатикані або в кімнатах не світилося. Літаки заатакували промислову частину міста і запустилися аж до центра, де дуже потерпів пасаж Міколяша, в якому було багато людей; було кілька випадків омління через дим і пожежу. На Академічній вулиці і центральних майданах міста запалено багато димних свічок, що маркували пожежі, і пущено сльозний газ. Темноту переривали лискавки від стрілів і було голосні та близькі детонації. В год. ... „ворожі“ літаки відлетіли і алярм відкликано. Але поготівля далі втримане і в середу ... бачені дальші алярми.

— Протилетунське поготівля в Перемишлі. В Перемишлі теж відбувається ... оборони перед летунськими нападами. ... летунське поготівля, яке триватиме ... проголосять у цих днях у Перемишлі ... заповідатимуть гучномовці, розміщені на ... гах вулиць.

— Недуга міністра Бека. Як подає ... преса, мін. Бек легко занедужав, ... мових нарадах заступав його ... бек. Сподіються, що ... мін. Бек ... виголосити в суботу експозе.

— За зневагу лікарів суспільної обезпеки ... засудив дрогобицький городський суд ... димира Пасічника і Теодора Матюха ... ні вязниці з припиненням за те, що ... чали до лікарів Обезпечальні: „... не люди... лікарі Обезпечальні ... ти псів, не людей“.

— Перед політичним процесом у Самборі ... Слідчий судця у Самборі ...

З організації вчительства українських приватних середніх шкіл.

1. лютого ц. р. відбулося загальне зібрання вчителів українських приватних середніх шкіл, зорганізованих у Краєвій Секції при загальній організації вчителів середніх і вищих шкіл „Учительська Громада“, так, що члени Секції є заразом членами Т-ва „Учительська Громада“. Проводив нарадам голова організації проф. Гриць Микетей. Це вчительство обіймає 22 українські приватні середньошкільні заведення; 12 загальноосвітніх середніх шкіл (гімн. і ліцеїв) та 2 середні фахові школи (купецькі гімн.) Т-ва „Рідна Школа“; 3 загальноосвітні сер. школи (гімн. і ліц.), 1 захоронкарську семінарію та 1 сер. фахову школу (кравецьку гімн.) СС. Василіянок, 1 сер. загальноосв. школу (гімн. і ліцей) Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, гр.-кат. Малу Семінарію у Львові та 1 сер. фахову школу (кооперативний ліцей) Р. С. У. К. Українських державних середньошкільних заведень є всього 6; пять загальноосвітніх (гімн. і ліцеїв та один рільничий ліцей у Черниці.

До організації вчительства українських приватних середніх шкіл не належать досі, на жаль, учителі двох українських прив. середніх шкіл (гімн. і ліцеїв) на Волині: в Луцьку й Рівному.

На загальне число членів Т-ва „Учительська Громада“ 491 організація учителів прив. українських шкіл начислює 276 членів, так, що на вчителів українських держ. шк. та емеритів припадає 215 членів.

З діяльности Ради Секції довідуємося, що головною її журою були справи ідеольоґічного та професійного характеру.

1. Досі службовий правильник, який нормує права й обовязки вчительства крім Т-ва „Рідна Школа“ впровадила тільки Митрополича Шкільна Рада для своїх шкіл на терені львівської архиепархії; зате не мають ніякого службового правильника середні школи СС. Василіянок у станиславівській і перемиській єпархії та Український Інститут для дівчат у Перемишлі.

2. Вчительство українських прив. середніх шкіл дістає пересічно 50—60% платні вчителів державних шкіл.

3. Стверджено застрашливий упадок фреквенції нашої молоді в загальноосвітніх ліцеях, так, що гороскопи щодо числа майбутніх студентів у високих школах представляються дуже сумно. (Всіх хлопців і дівчат в українських загальноосвітніх ліцеях 165!!!). Над українським громадянством зависла загроза, що воно буде в близькій майбутности позбавлене інтеліґенції з вищою освітою. Пособляє дещо цьому злу фальшиво зрозуміле гасло фахової освіти з одного боку і матеріяльна скрута нашого громадянства, головно селянства, з другого боку. На цю справу повинно звернути увагу наше громадянство й українська преса.

4. Обговорено також справу розпорядку шкільної влади, що польську мову й історію також в українських приватних середніх школах мають викладати вчителі-поляки. Цей розпорядок відбивається на вчителях українцях не тільки з ідеольоґічно-морального боку, але тако ж і з професійного, поглиблюючи ще більше безробіття в рядах українського вчительства.

5. Обговорено ще м. ін. справу проекту державної праґматики для вчителів прив. середніх шкіл, який задумують внести на порядок нарад сойму польські вчительські орґанізації.

6. До нової Ради увійшли: проф. Микетей Гриць, голова; Коструба Петро, заст. гол.; Матіїв Мельник, секретар; члени: Литвиненко Надія, Каменецький Юл.; заст. членів: д-р Лев Василь і Любинецька Фалина. До Головної Ради Т-ва „Учительська Громада“ делеґовано: проф. Гриця Микетея й інсп. д-ра Маркіяна Терлецького; до шкільної комісії в „Рідній Школі“ проф. Кордубу Петра і проф. Кострубу Петра. В Головній Управі Т-ва „Рідна Школа“ заступають учительство українських прив. сер. шкіл: проф. Гриць Микетей і д-р Яким Ярема.

—о—

В першу річницю смерти
бл. п.
СОФІЇ СТЕФАНІЇ З МОРАВСЬКИХ КАБЛАКОВОЇ
дружини пароха Бокова
відправиться поминальне Богослужения в церкві св. Петра і Павла у Львові дня 16. II. 1939 в год. 6.30 і в церкві парохіяльній в Бокові.

Що писало „Діло“ 50 років тему

Субота, 16. лютого 1889.

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ СОЙМОВИХ ПОСЛІВ.

„З давніших послів руського клюбу покійний ... чала мало міг брати участи в працях з причини ... дуги; о. Мандичевський також з тої причини ... не бував у соймі; найчастіше забирав слово д-р ... тоневич, особливо в перших чотирьох роках. З ... вих послів промовляли особливо пп. Романчук і ... чинський, рідше п. Лінинський. Мале число ... послів, а між ними мале число бесідників ... ти і причиною, що не при кожній нагоді ... було все так, як цього треба би бажати. Але ... треба признати, що це діялося тільки ...“.

БОЛГАРСЬКИЙ КНЯЗЬ ФЕРДИНАНД

— як кажуть — дуже добре схарактеризував ... становище в Болгарії. А саме він так сказав про ... бе: „Я тут для Европи мов та блоха, що кусає в ... кім місці, де не можна почіхатися“. Сі non è vero, è ben trovato.

ПРО БАРОНІВНУ МАРІЮ ВЕЧЕРУ

і про її самогубство перед двома тижнями повно ... тей у заграничних часописах. У Відні фотографії ... прекрасної, але нещасливої 17-літньої баронівни ... дять з рук до рук... Загальне співчуття викликає ... згадкою про ту „розпещену дитину, трохи ... дівчину з горячим серцем, нервову...“, як характеризує її один знайомий у французькім щоденнику „Matin“.

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

16

Лютий

Ст. ст.: 3. лютого 1939
Симеона й Анни.
Лат. Юліяни д. м.
Сонце: схід — 6.35, захід — 16.42.
Місяць: схід — 6.35, захід — 16.42.

Завтра: 17. лютого. Пятниця.
Ст. ст.: 4. лютого 1939
Ісидора прп.
Лат. Юліяна Кон.
Сонце: схід — 6.34, захід — 16.44.
Місяць: схід — 5.49, захід — 15.51.

— **Нинішнє число „Діла“ видаємо виїнятково в наше свято з уваги на навал актуального матеріялу, щоб не залишати наших читачів без свого часопису.**

— **Треба постійно памятати,** що поправа Вашої долі, вигляди на майбутнє може приготитися тільки в колі своїх близьких не чужинців. Тому, хто грає на Льотерії, нехай не забуває засобитися льосом **тільки в єдиній українській колектурі** Повітового Товариства Кредитового **у Львові, вул. Сикстуська 38, партер.** Тел. 108-61, чекове конто ПКО 508.777. Замовлення з краю полагоджуємо відворотно. Памятайте: **Шукаємо щастя тільки у своїх!**

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** черговi сходини членів в пятницю 17. ц. м. в год. 7. вечором. На сходинах виголосить д-р Дарія Дзеровичева виклад п. н. „Враження з поїздки до німецького Відня“. — Засідання Виділу відбудеться в понеділок 20. лютого в год. 7. вечором у власній домівці.

— **Новий часопис у Карпатській Україні.** В Рахові появилося з датою 12. ц. м. перше число нового українського тижневика під назвою „Нація“. Новий тижневик редагує Колеґія під проводом д-ра С. Юськевича.

— **Теперішня Президія Рідної Школи.** Згідно з постановою статуту Рідної Школи біжучі справи Товариства має полагоджувати Президія, зложена з голови і 6 членів, що постійно перебувають у Львові. Головна Управа РШ вибрана на Загальному Зїзді РШ 2. лютого ц. р., відбула 11. лютого ц. р. своє установче засідання і вибрала таку Президію: І-ий заступник голови о. крил. Юліян Дзерович, ІІ-ий заст. голови дир. Володимир Кузьмович, секретар д-р Мирон Коновалець, скарбник проф. Володимир Гусак і члени Президії: д-р Франц Світельська і п-і Олена Шепаровичева. Голова проф. Галущинський, вибраний Загальним Зїздом РШ, входить з уряду. — **Головна Управа Рідної Школи.**

— **Покрали й понищили вивіски в Надвірній.** Вночі з 6. на 7. лютого ц. р. невислідженi справники знищили в Надвірній українські вивіски. Знищили і забрали українські вивіски в таких громадян: адвокатів: д-ра Валеріяна Банаха, м-ра Костя Бачинського, м-ра Ярослава Гриневича, д-ра Миколи Николайчука, д-ра Осипа Жука; лікарів: Ярослава Кучерського і д-ра Михайла Дутковського, купців: Василя Свища, Юрія Йосипенка, Михайла Демянчука, Марії Хроменко, Христини Микетюк, Маґдалини Николайчук.

— **Членом Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві** іменували д-ра Юліяна Заяця, радника прокуратури при скарбовій дирекції у Львові.

— **Пригадка львів. городського старости в справі реєстрації видавців книжок.** Львівський гор. староста пригадує, означені постановою ст. 23 і 24 декрету президента держави з 21. XI. 1939 Дз. У. ч. 89 про пресовий закон, обовязок реєстрації в пресовім рефераті городського староства підприємців книжкових видавництв. Речинець реєстрації минає 23. ц. м. Проти тих, що не будуть придержуватися цієї постанови, стосуватимуть 45 ст. декрету, яка передбачує кару арешту до 6 місяців і грівну до 3.000 зол.

— **Летунські алярми у Львові.** В понеділок 13. ц. м. команда протилетунської оборони Львова наказала в цілому місті й найближчій околиці протилетунське поготівля, яке почалося від год. 2. пополудні. Підчас поготівля всі намагалися якнайшвидше дістатися до своїх домів, щоб їх не захопив алярм на вулиці. Трамваї їздили переповнені, авта розщибалися по місті з пасажирами, які хотіли якнайшвидше опинитися вдома. Скрізь по вулицях появилися органи протилетунської оборони з відповідними службовими відзнаками на руках. Перед брамами камениць стояли дижурні, вичікуючи алярму. Ще далеко до вечора місто наче опустіло й нагадувало справді воєнний стан. Вечором лиш у небагатьох домах світилося непевно, авта їздили з притемненими ліхтарнями. В год. 7.15 вечором озвався довгий гудок сирени, за ним один, другий, десятий. До кількох хвилин місто, наче завмерло й поринуло в повній пітьмі. Та той алярм був, так сказати б, пробний, мовляв, понад місто перелетіли тільки стежні літаки. Бомбардування при першім алярмі не було. Поготівля тривало цілу ніч, одначе летунського налету не було. У вівторок рано к. год. 10. знову озвалися сирени. Радіокомунікати заповіли налет літаків із північного сходу. І справді по кількох хвилинах надлетіло 15 літаків, які „збомбардували“ околиці ...перівського й головного двірця та околиці ...нівської вулиці. По кількох хвилинах літаки завернулися й напали на місто, від сходу, ...кидуючи „бомбами“ двірець Підзамче, ...чий шлях до головного двірця та деякі околиці Жовківського передмістя та північну частину середмістя. Той другий алярм тривав більше, як годину. У місті чути було раз-у-раз експльозії, по вулицях снувалися густі хмари ..., працювали санітарні авта, пожежники і т. д. Ушкоджені будинки воєвідства, дирекції ... ниць, скарбова палата, команда поліції і т. д. В год. 18.15 алярм повторився. За кілька хвилин рух на вулицях міста зовсім завмер, світла на вулицях згасли, а вдома від сумерку вікна були щільно позатикані або в кімнатах не світилося. Літаки заатакували промислову частину міста і запустилися аж до центра, де дуже потерпів пасаж Міколяша, в якому було багато людей; було кілька випадків омлінь через дим і пожежу. На Академічній вулиці і центральних майданах міста запалено багато димних свічок, що маркували пожежі, і пущено ... Темноту перервали лискавки від стрілів і ... було голосні та близькі детонації. В год. 19.35 „ворожі“ літаки відлетіли і, алярм відкликано. Але поготівля далі втримане і в середу передбачені дальші алярми.

— **Протилетунське поготівля в Перемишлі.** В Перемишлі теж відбувається підготова протилетунської оборони перед летунськими нападами. Протилетунське поготівля, яке приватне ... проголосить у цих днях у Перемишлі, ... заповідатимуть гучномовці, розміщені на ... гах вулиць.

— **Недуга міністра Бека.** Як подає ... преса, мін. Бек легко занедужав, тому на ... мових нарадах заступав його віцеміністр ... бек. Сподіються, що вскорі мін. Бек зможе виголосити в суботу експозе.

— **За зневагу лікарів суспільної обезпеки** ... ні засудив дрогобицький суд ... димира Пасічника і Теодора Матків ... ні вязниці з припиненням за те, що ... чали до лікарів Обезпечальні: „Лікарі ... не люди... лікарі Обезпечальні верті ... ги псів, не людей“.

— **Перед політичним процесом у Самборі.** Слідчий суддя у Самборі покінчив ...

проти 21 українців з Модрича, яких підозрівають, що вони належали до гуртка ОУН. Прокуратура опрацювала проти них акт обвинувачення.

— **До Берези** вивезли із брідського повіту: Івана Мамчука з Волковатич, Степана Стогівського з Чех, Антона Ситаря з Пониковиці, Семена Ксендзика з Голоскович, Павла Бойка з Чорниці, Степана Гарасимчука з Шаласки, Михайла Сліпка з Бальвірки, Петра Карпа з Понікви, Казимира Борецького і Степана Стецюка з Бродів.

— **Пожежі.** В будинках учителя танців Осипа Яросевича в Перекопаній вибухла з невідомих причин пожежа, яка знищила стайню і стодолу. — В пивниці Х. Зільбермана при вул. Словацького в Перемишлі запалилося трачиння. Пожежу спричинила служниця.

— **Львівська хроніка.** До мешкання Ю. Фляйшера (Курова 4) вломився якийсь злодій і вкрав гардеробу вартости 1.200 зол. — На вул. Кл. Ганської знайшли немовля мужеського полу. Дільницевий лікар ствердив, що дитина прийшла на світ жива і вмерла тільки внаслідок зимна. — На вул. Під Дубом авто переїхало 13-літнього Івана Дермеля і важко його поранило.

— **Самогубство в день шлюбу.** Перед кількома днями мав відбутися шлюб Валентіяна Ґерлічка з Єжового (пов. Ніско) з Катериною Беднар. На тлі коштів весілля та передвесільних видатків прийшло між „молодими" до сварки, яка закінчилася тим, що Ґерлічка побив наречену. Огірчена наречена покинула дім і не прийшла на шлюб. Ґерлічек так перейнявся вчинком нареченої, що повісився у своїй стодолі на ланцюгу.

— **Метеорит.** Недалеко гирла Лени, в північному Сибірі, впав метеорит. Мисливі, що бачили це явище, бачили сильне світло і чули сильний гук. З Москви вибирається геольоґічна експедиція, щоб відшукати метеорит.

—o—

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Лямбет-вок.

Я здибав вчора Андрія Паталаху. Номен — омен. Дивлюся і не пізнаю його. Що з хлопцем сталося? — заходжу в голову.

— Гей, Андрію! — кажу. — Чи ти на льотерії виграв чи багату наречену прицупив, що так цілий сяєш?

— Ах, голубчику! Ще більше. Я віднайшов радість життя!

Я ще більше зацікавився. Дивлюся — очі хлопові світяться весело, тримається просто, чуприною підкидає як лошак гривою.

— Що до біса сталося?! Кажи! А Андрій ногами кумедно перебирає і під носом ніто співає ніто мугиче:

„Новий танець лямбет-вок.
Ти знаєш? Файв-о-кльок!
Як від танцю ти змок,
Це власне лямбет-вок!"

Я схопив Паталаху за обшивку: — Не блазнуй, Андрію, кажу, бо в шоку стрілю!

— Тільки, прошу, не в цю, а оцю — каже Андрій.

Мені руки опали безрадно. Невже дістав ґрипу в голові?

Андрій Паталаха взяв мене чутливо за руку і почав розказувати:

— Знаєш, друже, давно я не мав таких мясниць. Оці ніби тихі, хе, хе... але що за веселі! Ех, шкода, що ти оминаєш тепер дам тай на вечірки не ходиш. Меляхолія — погана річ. Но, але вчорашня забава — нон плюс ультра. І присягаю, алькоголю не нищив... От тільки кілька чарок. Ти-ж працінь мене знаєш?

Заходжу: жовта саля мов золота. Ябцьоджез так тужно виводить танго з опери „Перлоловці" (незабаром усі оперові арії переложать на фокстроти), що мене під серцем замлоїло. Трохи попливав я і теж знайшов собі перлу. Дівчина як цукорок!

І ось заграли „лямбет-вок". Це остання танкова новина. Що за мельодія, що за ритм, що за кроки! Лямбет-вок або лямбет-вальк це, здається, по англійськи: овечий похід чи прохід. Правдоподібно якась леді та сер підглянули його в австралійських пастухів і собі таки зараз на зеленій траві його вчили. А за ними танцює тепер цілий світ.

— Не втну я цього — кажу до своєї перли. — Голова за тупа.

— Це — вона каже — дитина зумілаб! — і закопилила губки.

— Тримайся, Паталахо — кажу до себе — і сміло йду в танець.

Гей, милий Боже! Що це був за танок! Казка з тисяч і одної ночі! Я лише заглядаю, як інші — і собі. Спочатку овечий похід. Тра-та, тра-та!... — а музика щораз більше підбурхує, у серце віддається. Ех! Як почалась крутанина. Справжня овеча мотилиця! І вмить я з барана став левом. Гоп! рука — гоп! рука... оборот уліво, управо. Гоп!!!

— Ах! — ахнула перла і вся завмерла.

Замість під руку я заїхав кулаком в її бюст. Звичайно, не маю ще вправи. Дивлюся, якийсь лисавий Касанова пальцем своїй дамі над носом киває. Давай і я.

— Пробі! Очі видряпаєте! — заверещала перла — Вважайте!

Та я не вважаю. Цілий горю танковим захопленням. Фініш! Всі плещуть у коліна. Гей! Я кинувся як буря, як ураґан! Перла не перла. Він чи вона! Гоп-ля!!!

Я прочуняв на коридорі. Під оком був синяк і обі щоки погано пекли. Та я здобув радість життя! До побачення завтра в Жовтій Салі!"

І попрощався, співаючи:

„Бо це власне лямбет-вок,
Крок вперед, узад лиш крок.
В колінця цок!
І в бузю цмок, цмок, цмок!!"

Чудово! Я захоплений! Ти мені тільки скажи, коли буде нова найближча забава. Підеш зі мною — оживеш.

В. Наглоч-Чіченко.

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „МЕСТНИКИ"

Американська фільма з дією в Льондоні, Америці, арабських країнах і на далеких морях. В одній з англійських кольоній звільнили зі становища полковника старого заслуженого вояка за те, що він видав нелоцільний наказ. Цей наказ використали тубільці для збройного бунту. Полковник вертається до родини до Льондону, де на нього чекають 4 дорослі сини. Він оповідає їм про інтриґу, якої впав жертвою. Ця інтрига була ділом таємних контрабандистів зброї, яку продавали збунтованим східнім племенам. У хвилині, коли полковник хотів назвати кількох людей, на яких мало б упасти підозріння, він паде мертвий від таємничого стрілу. Його сини вибираються у три ріжні місця, далекі країни, щоб шукати сліду винуватців. За одним з них іде молода американка, закохана в ньому, шукати нагоди до розмови з ним і щоб допомогти йому у розшуках злочинців. Ці розшуки досить складні, як у кримінальному романі; є хвилини сензаційної напруги, стрілянина, вбивства і геппі-енд. У головній ролі Льоретта Юнг, що дістала нового партнера, артиста нам досі незнаного.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ЛИСТОПАДОВИХ МАНІФЕСТАЦІЙ

У вівторок 14. ц. м. відбулася перед апеляційним судом у Львові розправа проти **Ореста Фільваркова** зі Львова за участь у листопадових маніфестаціях. Суд засудив підсудного **на 6 місяців вязниці з припиненням кари на 3 роки**. Підсудного боронив адв. д-р Лев Ганкевич.

ЗА ЛЕТЮЧКИ ОУН.

Окружний суд у Чорткові засудив **Романа Мончаковського**, молодого сільського хлопця з Джурина, **на 2 і пів року вязниці** за кольпортажу летючок ОУН.

ЗА ВОЯКІВ ДЛЯ ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ.

В луцькому окружному суді відбувся процес 12 мешканців сіл Сильного, Клобуча й Голомич, луцького повіту, яким акт обвинувачення закинув кольпортування комуністичної бібули й **вербування вояків для червоного уряду Еспанії**. Засуджено Сергія Андрейчука на 7 років вязниці, Олександра Филюка й Антона Ройка на 6 років, Івана Ройка на 5 років, решту вісьмох на 2—4 роки вязниці.

Цікаво, що ці самі Голомичі взяла на особливу увагу якась пані д-р фільософії, що вишукує в луцькому повіті серед селян „шляхту"; правда, голомичани до шляхти не признаються, але пані д-р дуже їм уже докучила. Подібні докучування селянам дають зовсім небажані наслідки.

ЕКЗЕКУТИВА К. П. З. У.

Луцький окружний суд засудив мешканців с. Блудова, горохівського повіту, Омеляна Годика на досмертну вязницю і Т. Чарнецького на 8 років вязниці. Обвинувачено їх у тому, що вони, виконуючи смертний присуд партії на крамаря Хомця з Коритниці, який буцімто був на услугах поліції, стріляли до нього крізь вікно і зранили Хомця та ще кілька осіб.

ТЕЖ ЗА К. П. З. У.

Окружний суд у Рівному розглядав справу 15 мешканців с. Нощі, обвинувачених у приналежности до К. П. З. У. й засудив: головного обвинуваченого Василя Новака на 15 років вязниці, решту від 12 до 4 років.

Дописи.

БРІДЩИНА.

Передвиборча нарада в Підкамені, пов. Броди. У звязку зі самоуправними виборами, які мають відбутися в повіті Броди з кінцем лютого ц. р. скликав голова Делеґатури УНДО округи Підкамінь о. Іван Прокопчук з Вербівчика на день 2. лютого ц. р. нараду, на яку запрошено представників усіх громад Підкаменеччини. Делеґати та представники громад у зрозумінні ваги хвилини та відповідальности прибули з найдальших закутин округ, не зважаючи на сніжну заметіль. На нараді явилися майже всі священики округи та підкаменецька інтеліґенція. Нараду відкрив і нею проводив о. Іван Прокопчук, секретарював Михайло Шинкарчук, місцевий ремісник. Реферат про самоуправні вибори до громадських рад з подрібним поясненням нової виборчої ординації виголосив м-р Садовський, місцевий адвокат. По рефераті визвалась дискусія, в якій забирали голос: Худзік Микола з Поповець, о. Василь Оберишин з Понік, Гриньо Коць, Федусь, Михайло Шинкарчук, Шеремета Гаврило, о. Ковальський та ін. На запити відповідав м-р Садовський та о. Прокопчук. Після реферату надїхав просто з залізниці пос. д-р Ст. Біляк, що змалював зібраним наше положення та міжнародні події. Гарячими словами візвав промовець усіх присутніх до праці на всіх ділянках нашого національного життя. По промові посла д-ра Степана Біляка виявилася знову дискусія. Постановлено вибрати по всіх селах округи місцеві виборчі комітети, а в осідку округи районовий виборчий комітет. Порушено теж справу шкільного плебісциту, на що заінтересовані дістали відповідні пояснення. Нараду закінчено відспіванням національного гимну. На нараді було 281 громадян. Ще довший час по нараді селяни представляли послові свої болячки і шукали поради.

—o—

Спорт.

ДРУГИЙ ДЕНЬ ЗМАГАНЬ ФІС-у.

Трасу лещетарських гонців перенесли на північні збіччя Губалівки. Снігу мало, місцями видно землю. Тому цілу ніч перед змаганнями в гінцях 40 фір звозило сніг із хохолівської полянн. Військо розвандрувало сніг по 10-кільометровій трасі.

У гінцях брало участь 10 дружин, а саме: Фінляндія, Франція, Німеччина, Норвегія, Італія, Швайцарія, Мадярщина, Швеція, Югославія та Польща. Висліди гінців такі:

1) Фінляндія в часі 2:06:35; 2) Швеція — 2:09,43; 2:09,43; 3) Італія — 2:13,28; 4) Норвегія — 2:13,35; 5) Швайцарія — 2:15,43; 6) Німеччина — 2:16,06; 7) Франція — 2:18,04; 8) Польща 2:19,43; 9) Югославія — 2:22,49; 10) Мадярщина

—o—

Нові книжки і журнали.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Рік XII. Ч. 1. Січень 1939. Львів. Зміст: Богдан Вітовий: 22. січень. — Я. М. Береза: Рідлені образки із Воронова-Поланок, городецького повіту. — г-ка: Школа для найспосібніших. — Мирон Заклинський: Про селянство й робітництво Японії. — Антін Лотоцький: Світові мови чи світове письмо. — в. ю.: Нова церква на Карпатській Україні. — Федір Дудко: Про рідинну клініку. — кр.: Як повстають зорі свої? — К. Кренет: Іван Нечуй-Левицький з приводу століття роковин народження. — г-ка: Вогнистий острів. — Кракатая. — П. Франко: Водень. — Г-ка: Кільки меншин дістали Німеччина, Мадярщина й Польща від Чехословаччини. — Б. Галайчук: Самовизначення народів. — Ст. Лекф: Тайна життя. — Гр. Хробак: Капіталізм. — Юліян Яр. Бабій: Пів століття боротьби за вольности. — Р. Богданович: Собаки на війні. — Франц Коковський: Дрібні причини заковіх. — М. Вахалюк: Будьмо людяні супроти тварин. — Гр. Бобяк: Цибуля. — Евген Гринь: Леонардо да Вінчі. — Володимир Савченко: Бойові дії в горах. — М. Островерха: Шнек. — Антін Аттіка. — Наша окладинка. — Ю. Стефанюк: Чи закордонні українці загинуть? — Е. Жовський: Гакіппа. — Бібліографія. — Нові журнали.

проти 21 українців з Модрича, яких підозрівають, що вони належали до гуртка ОУН. Прокуратура опрацювала проти них акт обвинувачення.

— **До Берези** вивезли із брідського повіту: Івана Мамчука з Волковатич, Степана Стогівського з Чех, Антона Ситаря з Пониковиці, Семена Ксендзика з Голоскович, Павла Бойка з Чорниці, Степана Гарасимчука з Шаласки, Михайла Сліпка з Бальвірки, Петра Карпа з Поникви, Казимира Борецького і Степана Стецюка з Бродів.

— **Пожежі.** В будинках учителя танців Осипа Яросевича в Перекопанії вибухла з невідомих причин пожежа, яка знищила стайню і стодолу. — В пивниці Х. Зільбермана при вул. Словацького в Перемишлі запалилося трачиння. Пожежу спричинила служниця.

— **Львівська хроніка.** До мешкання Ю. Фляйшера (Курова 4) вломився якийсь злодій і вкрав гардеробу вартости 1.200 зол. — На вул. Кл. Ґанської знайшли немовля мужеського полу. Дільницевий лікар ствердив, що дитина прийшла на світ жива і вмерла тільки внаслідок зимна. — На вул. Під Дубом авто переїхало 13-літнього Івана Дермеля і важко його поранило.

— **Самогубство в день шлюбу.** Перед кількома днями мав відбутися шлюб Валентіяна Герлічка з Єжового (пов. Ніско) з Катериною Беднар. На тлі коштів весілля та передвесільних видатків прийшло між „молодими" до сварки, яка закінчилася тим, що Герлічка побив наречену. Огірчена наречена покинула дім і не прийшла на шлюб. Герлічек так перейнявся вчинком нареченої, що повісився у своїй стодолі на ланцюгу.

— **Метеорит.** Недалеко гирла Лени, в північному Сибірі, впав метеорит. Мисливі, що бачили це явище, бачили сильне світло і чули сильний гук. З Москви вибирається ґеольоґічна експедиція, щоб відшукати метеорит.

—o—

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „МЕСТНИКИ".

Американська фільма з дією в Льондоні, Америці, арабських країнах і на далеких морях. В одній з англійських кольоній звільнили зі становища полковника старого заслуженого вояка за те, що він видав недоцільний наказ. Цей наказ використали тубильці для збройного бунту. Полковник вертається до родини до Льондону, де на нього чекають 4 дорослі сини. Він оповідає їм про інтриґу, якої впав жертвою. Ця інтриґа була ділом таємних контрабандистів зброї, яку продавали збунтованим східнім племенам. У хвилині, коли полковник хотів назвати кількох людей, на яких мало б упасти підозріння, він паде мертвий від таємничого стрілу. Його сини вибираються у три ріжні місця, далекі країни, щоб шукати сліду винуватців. За одним з них їде молода американка, закохана в ньому, шукати нагоди до розмови з ним і щоб допомогти йому у розшуках злочинців. Ці розшуки досить складні, як у кримінальному романі; є хвилини сензаційної напруги, стрілянина, вбивства і геппі-енд. У головній ролі Льоретта Юнґ, що дістала нового партнера, артиста нам досі незнаного.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ЛИСТОПАДОВИХ МАНІФЕСТАЦІЙ.

У вівторок 14. ц. м. відбулася перед апеляційним судом у Львові розправа проти **Ореста Фільваркова** зі Львова за участь у листопадових маніфестаціях. Суд засудив підсудного **на 6 місяців вязниці з припиненням кари на** 3 роки. Підсудного боронив адв. д-р Лев Ганкевич.

ЗА ЛЕТЮЧКИ ОУН.

Окружний суд у Чорткові засудив **Романа Мончаковського,** молодого сільського хлопця з Джурина, **на 2 і пів року вязниці** за кольпортажу летючок ОУН.

ЗА ВОЯКІВ ДЛЯ ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ.

В луцькому окружному суді відбувся процес 12 мешканців сіл Сильного, Клобуча й Годомич, луцького повіту, яким акт обвинувачення закинув кольпортування комуністичної бібули й **вербування вояків для червоного уряду Еспанії.** Засуджено Сергія Андрейчука на 7 років вязниці, Олександра Филюка й Антона Ройка на 6 років, Івана Ройка на 5 років, решту вісьмох на 2—4 роки вязниці.

Цікаво, що ці самі Годомичі взяла на особливу увагу якась пані д-р фільософії, що вишукує в луцькому повіті серед селян „шляхту"; правда, годомичани до шляхти не признавалися, але пані д-р дуже їм уже докучила. Подібні докучування селянам дають зовсім небажані наслідки.

ЕКЗЕКУТИВА К. П. З. У.

Луцький окружний суд засудив мешканців с. Блудова, горохівського повіту, Омеляна Годика на досмертну вязницю і Т. Чарнецького на 8 років вязниці. Обвинувачено їх у тому, що вони, виконуючи смертний присуд партії на крамаря Хомця з Коритниці, який буцімто був на услугах поліції, стріляли до нього крізь вікно і зранили Хомця та ще кілька осіб.

ТЕЖ ЗА К. П. З. У.

Окружний суд у Рівному розглядав справу 15 мешканців с. Ноші, обвинувачених у приналежности до К. П. З. У. й засудив: головного обвинуваченого Василя Новака на 15 років вязниці, решту від 12 до 4 років

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Лямбет-вок.

Я здибав вчора Андрія Паталаху. Номен — омен. Дивлюся і не пізнаю його. Що з хлопцем сталося? — заходжу в голову.

— Гей, Андрію! — кажу. — Чи ти на льотерії виграв чи багату наречену прицупив, що так цілий сяєш?

— Ах, голубчику! Ще більше. Я віднайшов радість життя!

Я ще більше зацікавився. Дивлюся — очі хлопові світяться весело, тримається просто, чуприною підкидає як лошак гривою.

— Що до біса сталося?! Кажи! А Андрій ногами кумедно перебирає і під носом ніто співає ніто мугиче:

„Новий танець лямбет-вок.
Ти знаєш? Файв-о-кльок!
Як від танцю ти змок.
Це власне лямбет-вок!"

Я схопив Паталаху за обшивку: — Не блазнуй, Андрію, кажу, бо в щоку стрілю!

— Тільки, прошу, не в цю, а оцю — каже Андрій.

Мені руки опали безрадно. Невже дістав ґрипу в голові?

Андрій Паталаха взяв мене чутливо за руку і почав розказувати:

— Знаєш, друже, давно я не мав таких мясниць. Оці ніби тихі, хе, хе... але що за веселі! Ех, шкода, що ти оминаєш тепер дам тай на вечірки не ходиш. Меляхолія — погана річ. Но, але вчорашня забава — нон плюс ультра. І присягаю, алькоголю не нищив... От тільки кілька чарок. Ти-ж прецінь мене знаєш?

Заходжу: жовта саля мов золота. Ябцьоджез так тужно виводить танго з опери „Перлоловці" (незабаром усі оперові арії переложать на фокстроти), що мене під серцем замлоїло. Трохи попливав я і теж знайшов собі перлу. Дівчина як цукорок!

І ось заграли „лямбет-вок". Це остання танкова новина. Що за мельодія, що за ритм, що за кроки! Лямбет-вок або лямбет-вальк це, здається, по англійськи: овечий похід чи прохід. Правдоподібно якась леді та сер підглянули його в австралійських пастухів і собі таки зараз на зеленій траві його втяли. А за ними танцює тепер цілий світ.

— Не втну я цього — кажу до своєї перли.

— Голова за тупа.

— Це — вона каже — дитина зумілаб! — І закопилила губки.

— Тримайся, Паталахо — кажу до себе — і сміло йду в танець.

Гей, милий Боже! Що це був за танок! Казка з тисяч і одної ночі! Я лише заглядаю, як інші — і собі. Спочатку овечий похід. Тра-та, тра-та!... — а музика щораз більше підбурхує, у серце вїдається. Ех! Як почалась крутанина. Справжня овеча мотилиця! І вмить я з барана став левом. Гоп! рука — гоп! рука... оборот уліво, управо. Гоп!!!

— Ах! — ахнула перла і вся завмерла.

Замість під руку я заїхав кулаком в її бюст. Звичайно, не маю ще вправи. Дивлюся, якийсь лисавий Касанова пальцем своїй дамі над носом киває. Давай і я.

— Пробі! Очі видряпаєте! — заверещала перла — Вважайте!

Та я не вважаю. Цілий горю танковим захопленням. Фініш! Всі плещуть у коліна. Гей! Я кинувся як буря, як ураган! Перла не перла. Він чи вона! Гоп-ля!!!

Я прочуняв на коридорі. Під оком був синяк і обі щоки погано пекли. Та я здобув радість життя! До побачення завтра в Жовтій Салі!"

І попрощався, співаючи:

„Бо це власне лямбет-вок,
Крок вперед, узад лиш крок.
В коліньця цок!
І в бузю цмок, цмок, цмок!!"

Чудово! Я захоплений! Ти мені тільки скажи, коли буде нова найближча забава. Підеш зі мною — оживеш.

В. Наглоч-Чіченко.

Дописи.

БРІДЩИНА.

Передвиборча нарада в Підкамені, пов. Броди. У звязку зі самоуправними виборами, які мають відбутися в повіті Броди з кінцем лютого п. р. скликав голова Делегатури УНДО округи Підкамінь о. Іван Прокопчук з Вербівчика на день 2. лютого п. р. нараду, на яку запрошено представників усіх громад Підкаменеччини. Делегати та представники громад у зрозумінні ваги хвилини та відповідальности прибули з найдальших закутин округи, не зважаючи на сніжну заметіль. На нараді явилась майже всі священики округи та підкаменецька інтеліґенція. Нараду відкрив і нею проводив о. Іван Прокопчук, секретарював Михайло Шинкарчук, місцевий реміcник. Реферат про самоуправні вибори до громадських рад з подрібним поясненням нової виборчої ординації виголосив м-р Садовський, місцевий адвокат. По рефераті виявилась дискусія, в якій забрали голос: Худзік Микола з Поповець, о. Василь Оберишин з Пеняк, Гринько Кость, Федчук Михайло Шинкарчук, Шеремета Гаврило, о. Ковальський та ін. На запити відповідав м-р Садовський та о. Прокопчук. Після реферату відбувся просто в залізниці пос. д-р Ст. Біляк, що засував зібраним наше положення та міжнародні події. Гарячими словами візвав промовець усіх присутніх до праці на всіх ділянках нашого національного життя. По промові посла д-ра Степана Біляка виявилася знову дискусія. Постановлено вибрати по всіх селах округи місцеві виборчі комітети, а в осідку округи районовий виборчий комітет. Порушено теж справу шкільного плебісциту, на що заінтересовані дістали відповідні пояснення. Нараду закінчено відспіванням національного гимну. На нараді було 281 громадян. Ще довший час по нараді селяни предкладали послові свої болячки і шукали поради.

—o—

Спорт.

ДРУГИЙ ДЕНЬ ЗМАГАНЬ ФІС-у.

Трасу лещетарських гонців перенесли на північні збіччя Губалівки. Снігу мало, місцями видно землю. Тому цілу ніч перед змаганнями в гонцях 40 фір звозило сніг із хохолівської поляни. Військо розкидувало сніг по 10-кільометровій трасі.

У гонцях брало участь 10 дружин, а саме: Фінляндія, Франція, Німеччина, Норвеґія, Італія, Швайцарія, Мадярщина, Швеція, Юґославія та Польща. Вислід гонців такі:

1) Фінляндія в часі 2:08:35; 2) Швеція — 2:09,43; 3) Італія — 2:13,38; 4) Норвеґія — 2:13,55; 5) Швайцарія — 2:15,43; 6) Німеччина — 2:16,06; 7) Франція — 2:18,04; 8) Польща 2:19,43; 9) Юґославія — 2:22,49; 10) Мадярщина.

—o—

Нові книжки і журнали.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Рік XII. Ч. 1. Січень 1939. Львів. Зміст: Богдан Вістовий: 22. січень. — Я. М. Береза: Різдвяні обрядки із Воронова-Поляное, городецького повіту. — г-на: Школа для найбезпосібніших. — Мирон Заклинський: Про селянство й робітництво Японії. — Антін Лотоцький: Світові мови чи світове письмо. — в. н.: Нова церква на Карпатській Україні. — Федір Дудко: Про рідлянну клініку. — вр.: Як повсилюють деякі сни? — К. Кречет: Іван Нечуй-Левицький з приводу столітніх роковин народження. — г-на: Вогнистий острів. — Кравати. — П. Франко: Водень. — Г-на: Кільки мешкань дістали Німеччина, Мадярщина й Польща від Чехословаччини. — В. Галайчук: Самовиправлення героїв. — Ст. Ленів: Тайни життя. — Гр. Хробак: Капіталізм. — Юліян Яр. Бабій: Пів століття боротьби за вольности. — Р. Богданович: Собаки на війні — Франц Ковоєський: Дрібні прояви законів. — М. Базалук: Будьмо людяні супроти тварин. — Гр. Бобак: Цибуля. — Евген Гринь: Леонардо да Вінчі. — Володимир Савченко: Бойові дії в горах. — М. Островерха: Шлях — Аппія Антіва. — Наша окладинка. — Ю. Стефанишин: Чи канадійські українці загинуть? — К. Жардський: Гакісна. — Бібліографія. — Нові журнали.

Театри.

Великий Театр.

Середа 15. II. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Четвер 16. II. год. 7.30 веч. „Лякме" — опера.

П'ятниця 17. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Субота 18. II. год. 7.30 веч. „Богема" — опера.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ — сали Рівнородностей, вул. Рутовського:

15. II. Прощальна вистава. Год. 3.30 популярна вистава по знижених цінах: „Пісня Бескиду". — Веч. год. 8. „Безталанна".

Український Театр ім. Котляревського.

ГАЛИЧ:
15. II. Найвірніший чоловік.
16. II. Пригода в Черчі
18. II. ?
19. II. Кирка з Льолею.
Дня 18. II. гратиме театр у Залуквi.
З Галича іде театр до Ходорова.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ПЕРЕМИШЛЯНИ:
16. II. Люди на кризі.
17. II. Сіві.
18. II. Подвійна бухгалтерія
19. II. Гриць.
20. II. Хам.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Ґітрі).
АПОЛЬО: „Нині вечором у Ріца" з Анна Белею.
АТЛЯНТИК: „Брехня Христини".
БАЙКА: „Павел і Гавел".
БАЛТИК: „Пригоди Робін Гуда".
ВАНДА: „Народини звізди" та „Великий чародій.
ҐРАЖИНА: „Історія чортиці Єсавел".
ЕВРОПА: „Конфлікт".
КАСІНО: Норма Ширер як „Марія Антоанета".
КОПЕРНИК: „Местники".
МАРУСЕНЬКА: „Невірне серце".
МЕТРО: „Проступник" і „Молочна дорога".
МІРАЖ: „Гегешка".
МУЗА: „Чотири дочки".
ПАКС: „Олімпіяда".
ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться".
РАЙ: „Страхи" після р. Бодо.
РІЯЛЬТО: „Восьма жінка Синьобородого".
РОКСІ: „Побожна брехня" з Полею Неґрі.
СВІТ: „Двійник", „Княжна циганів" — кольорова фільма.
СВЯТОВИД: „Листи з поля бою" „Отеца на пустині".
СТИЛЕВЕ: „Пригода удови" та ревія.
ТОН: „Білий метелик" Соня Геніє. „Алярм на морі".
УТІХА: „Останній алярм" і ревія.
ХИМЕРА: „Ковчук".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Острів Ява".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 15. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл зі Закопаного, 8.10 Добрий день наймолодшим: Туруль король підкарпатської пущі, **9.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові**, 11.00 Для шкіл: Софійка у краю снігурочок, авд. для молодших дітей, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.45 Лещетарські змагання у Закопанім, 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Танки різних народів, авд. для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Приятелі наших дітей, 16.35 Квартетові мініятури у вик. смичк. квартету, 17.00 Фолкльор різних народів: Норвегія, Шпицбергене павутиння, 17.15, 17.35 пл., **18.05 Молодь перед мікрофоном: Колядки та щедрівки у вик. учнів школи ім. Шашкевича у Львові**, 18.30 Гутірка 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Сучасна жінка 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Віденські мельодії, розр. концерт, орх., спів, форт., 20.40 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, 21.00 Оповідання про Шопена: Балади, 21.45 Новоїв золотого віку, 22.00 Спорт, 22.05 Карнавал у Печуховій фойє. В. Рапсте, 22.15 Танк. муз., 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

За 1 зол. 10

Знаменитих ножиків до голення „САЛЬФЕРС" що перевищують всі в тої ділянки тільки в перфумерії С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2. Коперника 15 а і Галицька 16. Увага! За зворотом цего оголошення даємо гарний рекламовий дарунок

Четвер, 16. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 У такт музики, авд. для вселюдних шкіл, 11.25 Штравсові вальси у вик. хорів і симф. орх., пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.30 Трансм. зі Закопаного, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Життєписи машини: Літак, 15.15 Клопоти та ради: фотоси, 15.30 Сальон орх., 16. Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Як працює банк, гутірка для молоді, 16.40 Бетовен: „Леонора" увертура ч. 2. оп. 72 у вик. льонд. орх., пл., 16.55 Сврівні в господарському житті, 17.05 Литовське народне свято; литовська народня муз., 17.40 Авдиція, 17.45 Біланс лещетарських змагань, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Що повинні тямити передовики та учні хліб. пристосіблення, комунікат Рільн. т-ва, Народня музика з пл., 18.30 Легка і поважна музика, музична гутірка, 19.00 Зі Закопаного, 19.20 Розр. концерт, орх., сопран, тенор, 20.35 Веч. денник, метеорольоґічні вістки, спорт, 21.00 Клясичний театр уяви: „Жертви" Айсхила, 22.20 Спорт, 22.25 Спів. ресіталь Теод. Щеглова, бас-баритон у супр. форт., 22.40 Літературний кабарет: Львів бавиться, 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

П'ятниця, 17. лютого 1939

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Ой ті сплетні, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Ніч 29. листопада 1831, авд. для старших дітей, 11.25 Невідомі пісенькарі, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд.; у перерві в год. 12.30 Трансм. зі Закопаного, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Музика з плит (Корнієнко, хор Котка, Крушельницька)**, 14.30 „Багатство" фрагм. повісти В. Мілашевської, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 По широкому світі, авд. для молоді, 15.20 Спорт. порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Р. Шуман: Карнавалові образки з Відня, оп. 26., форт., 17.00 Гутірка, 17.15 Ресіталь фр. віольончеліста Б. Мішелєва в супр. форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Хор і комунікат, 18.00 „Кохання дар небес дуже дорогий" старосвітський курант, 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, 21.00 „Льотерія" опера Ст. Монюшка, 22.15 Танк. музика з пл., 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 15. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки і комунікати в українській мові. БЕРЛІН 15.00 Оперетові мельодії, 19.45 Веч. гомін, 21.00 Розр. концерт, БУДАПЕШТ 17.10 Скрипка, 18.30 Форт., 19.15 Циг. музика, 20.40 Концерт сп. орх., 22.00 Джез. тріо, ВІДЕНЬ 16.00 Весело пополудні, 18.15 Віол. форт., 18.30 Розр. муз., **19.20 Вістки в українській мові**, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.10 Фр. музика, спів, форт., ЛЯЙТІ 19.10 Розр. музика, ПРАГА 18.25 Орх. конц., 19.25 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 21.30 Нар. музика фр. провінції, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 Оперетка, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.15 „Мадам Батерфляй" оп. Пучіні.

Четвер, 16. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові.

БЕРЛІН 16.30 Ілюстрація, острів героїв і пісенькарів, 17.00 Концерт змішаної музики, 18.00 19.45 20.10 Розр. і танкова музика, БІЛГОРОД 20.00 21.30 Нар. пісні, 22.15 Спів. ресітал, БУДАПЕШТ 17.40 Роз. концерт, 18.45 Циг. музика, 21.15 Військ. проблеми сучасного араб. світа, **19.20 Вістки в українській мові**, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 Симф. концерт, ЛЯЙТІ 16.00 Легка музика, 17.20 Пісеньки, МІНХЕН 15.00 Для дітей, 18.20 Сучасна музика, 21.20 Орх. концерт, ПРАГА 19.25 Популярний концерт, ПОСТ ПАРІЗІЄН 19.10 Сценка, 22.10 Розр. програма, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 21.15 Форт., 21.30 Опера, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00—23.00 „Франческа з Ріміні" оп. Зандонаї, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 19.00 Скрипка, 19.30, 20.00 Болгарська музика.

П'ятниця, 17. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 18.00 Танкові мельодії та пісні, 20.10 Симфонія ц-моль Чайковського, 21.00 Вальси та чардаші, БІЛГОРОД 20.00 Твори Папандопули, 21.000 Театр Уяви, БУДАПЕШТ 12.10 Форт., 13.00 Військ. орх., 17.10 Циг. музика, 19.30 до 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00, 13.15 Популярний концерт, 18.00. Пісні, хор, **19.20 Комунікат в українській мові**, ДРОЙТВІЧ 20.00 „Манон" оп. Масенета, ЛЯЙТІ 16.00 Легка музика, МІЛЯНО 21.00 Симф. музика, ПРАГА 16.10 Квартет с-моль Мендельзона, 16.10 Пісні, 18.25 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.30, 22.15 Пісні, РИМ 17.00 Форт. ресіталь Мик. Орлова, СОФІЯ 17.30 Розр. музика, 18.15 Популярна музика, 19.30 до 21.00 „Продана наречена" оп. Сметани, СОТЕНС 22.00 „Кавалерія Рустікана" оп. Масканія, ШТУТҐАРТ 19.15 „Помста лилика" оп. І. Штравса.

Біржа.

Варшавська біржа.

Варшава, 13. лютого.

Девізи: Бельгія 89,62, Берлін 213.07, Данціг 100.25, Амстердам 285.47, Копенгаген 111.13, Льондон 24.90, Н. Йорк 531 1/4, кабель 531 1/2, Осльо 125.02, Париж 14.09, Прага 18.16, Стокгольм 128,27, Цюріх 120.30, Мілано 27.94, Гельсінкі 10.99, Монтреаль 527 3/4.

Тенденція дещо слабша.

Гроші: бельг. бельги 89,62, амер. дол. 5.30, канад. дол. 5.25 1/2, гол. фльор. 285.47, франц. франки 14,09, швайц. франки 120.30, англ. фунти 24.90, данц. гульд. 100.25, данські корони 11.18, норв. кор. 125.02, шведські кор. 128.27, італ. ліри 16.90, фінські марки 10.99, нім. марки срібні 74.

Папери: 4 і пів внутр. 65.75, 3 інвест. 1 ем. 91, серії 95.50, 2 ем. 92, серії 96,50, 5 конверсійна 71.25, 5 залізн. 69, 4 прем. долар. 43.75, 4 консолідац. 68, 67,75, 67.88, 2 ост. сотки і срібні.

Тенденція дещо мішана.

Акції: Польський Банк 137, ім. 136, Торгов. 60, Західн. 42, Цукор 37.50, Вугіль 28.75, 29, 28.75, Ліпльоп 96.75, Модженів 21.50, 21.25, Островець 77, 77.75, Стараховичі 59, 59,25, 59, Зеленевський 82.50, 84, Жирардів 67.

Тенденція дещо мішана.

Льондонська біржа.

Льондон, 13. 2. Н. Йорк 468 9/16, Париж 17694, Мілано 8907, Брюсель 2774 1/2, Цюріх 2067 1/2, Амстердам 871 3/8, Осльо 1990 3/8, Копенгаген 2240, Стокгольм 1940 3/4, Прага 136 5/8, Берлін 1167 3/4.

Париська біржа.

Париж, 13. 2. Н. Йорк 3776 3/4, Льондон 17696, Мілано 19880, Брюсель 638, Цюріх 856.

Париж, 13. 2. Н. Йорк 3776 1/2, Льондон 17695, Мілано 19895, Брюсель 63775, Цюріх 85587, Амстердам 2030 1/2, Берлін 1516 1/2.

Цюріхська біржа.

Цюріх, 13. 2. Н. Йорк 441 1/4, Льондон 2067 1/2, Париж 1168 1/2, Мілано 2322, Брюсель 7452 1/2, Амстердам 23735, Осльо 10390, Копенгаген 9232 1/2, Стокгольм 10655, Прага 1514, Берлін 17712.

Збіжева біржа.

Львів, 13. лютого.

Пшениця оборот 285 тон, тенд. слаб., жито 222. — Загальний оборот 1258 тон. Ціни артикулів без змін

Риба в прозорій галяреті буде смачна, коли вжиєте

меленої желятини

d-ra OETKERA

Грошева біржа.

Нотовано: 4 і пів проц. Внутр. 67, 67.[illegible] 4 і пів проц. Гіп. Банку 61, 4 проц. Гіп. Банку 56, 57, 4 і пів проц. Т-ва Кред. Зем. 64, Польський Банк 138.50, Бровари [illegible] Ходорів 94, Хибе 86, Тесп 31, Зелен[illegible]ський 81.

Тенденція утримана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 14. лютого 1939.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. зол. [illegible]
1 кг. масла бочк. вкл. з опак. зол. [illegible]
1 л. молока 17—18 сот.
1 кг. яєць зол. 1.—

Тенденція на масло й молоко утримана, на яйця слаба.

Подяка.

Філія „Союзу Українок-Емігранток" у Львові складає цією дорогою свою сердечне спасибі всім П. Т. Особам і Товариствам за датки на Ялинку для бідних дітей емігрантів, що відбулася 15. I. [illegible] Зокрема: Вп. П. д-рові Дашкевичеві [illegible] уділення безінтересовно салі „Луг", [illegible] датки: Вп. пп.: Думінові, Терлецьким (аптека), Терлецьким (Оленівщина) [illegible] [illegible], Т-вам і фірмам: Базар, Дістр[illegible] Емма, Зембанк, Зоря, Карпатія, Ли[illegible] Маслосоюз, Нар. Торговля, Пис[illegible] Порадня Матерей, Промбанк, Просвіта, РСУК, Рій, Світ Дитини, С-[illegible] Союзи, Базар, Фортуна, Харіс, Центро[illegible] союз. Вп. П артистці Софії Ор[illegible] підготову колядок, Л. Соботові за акомпаніямент, студентству за допомогу [illegible] Е. Сохацькому за препарі танців.

ОПОВІСТКИ

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": на Рідну Школу зол. 5.— [illegible] уряд парохіяльний, Криворівня.

Складаємо на Рідну Школу [illegible] замість вінця на домовину бл. п. [illegible] дмитри з Лісковацьких Рибачевської [illegible] Судової Вишні в поворові [illegible] лютого 1939 р. Бойко

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНИЙ хлопець до [illegible] склепу, 13—16 літ. Перлович, [illegible] ч. 15.

МЯСАРСЬКЕ підприємство [illegible] поважних, репрезентативних [illegible] готівкою 300 зол. представників на [illegible] [illegible], Катовиці, Білгорай, Львів, [illegible] Новий Санч. Солідного, енерґійного, [illegible] [illegible] з кавцією. Дні наші, інтеліґентні, [illegible] [illegible] Зголошуватися з [illegible] на Тарнопіль [illegible] нам тільки [illegible] това скринька 29.

ОГОЛОШЕННЯ

КОНКУРС.

Гімназія і Ліцей С. С. [illegible] Станиславові оголошує конкурс на [illegible] тельок (ів) німецької мови і [illegible] вимагані повні кваліфікації, [illegible] визначеними правилами до [illegible] Дирекція.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Ruska [illegible]
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло." З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Руська [illegible]

[Т]еатри.

Великий Театр.

Середа 15. II. год. 7.30 веч. „Це більше як любов“.

Четвер 16. II. год. 7.30 веч. „Лякме“ — опера.

Пятниця 17. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов“.

Субота 18. II. год. 7.30 веч. „Богема“ — опера.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ — саля Ріжнородностей, вул. Рутовського:

15. II. Прощальна вистава. Год. 3.30 популярна вистава по знижених цінах: „Пісня Бескиду“. — Веч. год. 8. „Безталанна“.

Український Театр ім. Котляревського.

ГАЛИЧ:

15. II. Найвірніший чоловік.
16. II. Пригода в Черчі.
18. II. ?
19. II. Кирка з Льолею.

Дня 18. II. гратиме театр у Залуквах. З Галича іде театр до Ходорова.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ПЕРЕМИШЛЯНИ:

16. II. Люди на кризі.
17. II. Сісі.
18. II. Подвійна бух[illegible]
19. II. Гриць.
20. II. Хам.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля“ (Саша Ґітрі).

АПОЛЬО: „Нині вечером у Ріттца“ з Анна Бель.

АТЛЯНТИК: „Брехня Христини“.

БАЙКА: „Павел і Гавел“.

БАЛТИК: „Пригоди Робін Гуда“.

ВАНДА: „Народини звізди“ та „Великий чародій“.

ҐРАЖИНА: „Історія чортиці Єсавел“.

ЕВРОПА: „Конфлікт“.

КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антоанета“.

КОПЕРНИК: „Местники“.

МАРУСЕНЬКА: „Невірне серце“.

МЕТРО: „Проступник“ і „Молочна дорога“.

МІРАЖ: „Гегешна“.

МУЗА: „Чотири дочки“.

ПАКС: „Олімпіяда“.

ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться“.

РАЙ: „Страхи“ після р. Боло.

РІЯЛЬТО: „Восьма жінка Синьобородого“.

РОКСІ: „Побожна брехня“ з Полею Неґрі.

СВІТ: „Двійник“, „Княжна циганів“ — кольорова фільма.

СВИТОВИД: „Листи з поля бою“ „Стежка на пустині“.

СТИЛЕВЕ: „Пригоди удвох“ та ревія.

ТОН: „Білий метелик“ Соня Геніє. „Алярм на морі“.

УТІХА: „Останній алярм“ і ревія.

ХИМЕРА: „Кожух“.

ФОТОПЛЯСТІКОН
(вул. Марійська)
„Острів Ява“.

[ПОЛ]ЬСЬКЕ РАДІО.

Середа, 15. лютого 1939.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл зі Закопаного, 8.10 Добрийдень наймолодшим: Туруль король підкарпатської пущі, **9.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові.** 11.00 Для шкіл: Софійка у країні снігуронок, авд. для молодших дітей, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.: у перерві в год. 12.45 Лещетарські змагання у Закопанім, 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Танки ріжних народів, авд. для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий дзвінок, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Приятелі наших дітей, 16.35 Квартетові мініятури у вик. смичк. квартету, 17.00 Фолкльор ріжних народів: Норвегія, Шпіцбергенські павутиння, 17.15, 17.[illegible] пл. **18.05 Молодь перед мікрофоном: Колядки та щедрівки у вик. учнів школи ім. Шашкевича у Львові.** 18.30 Гутірка [illegible] Гутірка про мову, 18.40 Сучасна [illegible] 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Віденські мельодії, розр. концерт, орх., спів, форт., 20.40 Веч. дзвінок, метерольог. вістки, спорт, 21.00 Оповідання про Шопена: Вражін, 21.45 Пісні золотого віку, 22.00 Спорт, 22.05 Карнавал у Нью-Йорку, фейл. Н. Рапорт, 22.15 Танц. муз., 23.00 Останні вістки, 23.05 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

За 1 зол. 10
Знаменитих ножиків до голення „САЛЬФЕРС“ які перевишують всі з тої ділянки тільки в перфумерії
С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2. Коперника 15 а і Галицька 16.
Увага! За зворотом цего оголошення даємо гарний рекламовий дарунок

Четвер, 16. лютого 1939.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 У такт музики, авд. для всенародних шкіл, 11.25 Штраусові вальси у вик. хорів і симф. орх., пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.: у перерві в год. 12.30 Трансм. зі Закопаного, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Життєписи машини: Літак, 15.15 Клопоти та ради: фотоси, 15.30 Сальон орх., 16. Пополудневий дзвінок, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Як працює банк, гутірка для молоді, 16.40 Бетовен: „Леонора“ увертура ч. 2. оп. 72. у вик. льоонд. орх., пл., 16.55 Спрілки в господарському житті, 17.05 Литовське народнє свято: литовська народня муз., 17.40 Авіяція, 17.45 Вілянє лещетарських змагань, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Що повинні тямити передовики та учні хліб. приспосіблення, комунікат Рільн. т-ва, Народні музика з пл., 18.30 Легка і поважна музика, музична гутірка, 19.00 Зі Закопаного, 19.20 Розр. концерт, орх., сопран, тенор, 20.35 Веч. дзвінок, метерольогічні вістки, спорт, 21.00 Класичний театр уяви: „Жертви“ Айсхиля, 22.20 Спорт, 22.25 Спів, ресітал Теод. Щеглова, бас-баритон у супр. форт., 22.40 Літературний кабарет: Львів бавиться, 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 17. лютого 1939.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Ой ті сплетні, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Ніч 29. листопада 1831, авд. для старших дітей, 11.25 Невідомі пісенькарі, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд.: у перерві в год. 12.30 Трансм. зі Закопаного, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Музика з плит (Корнієнко, хор Котка, Крушельницька),** 14.30 „Багатство“ фрагм. повісти В. Міхашевської, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 По широкому світі, авд. для молоді, 15.20 Спорт. порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий дзвінок, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Р. Шуман: Карнавалові образки з Відня, оп. 26. форт., 17.00 Гутірка, 17.15 Ресітал ф. віольончелісти Б. Міщерена в супр. форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Хор і комунікат, 18.00 „Кохання дар небес вже дорогий“ старосвітський курант, 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. дзвінок, метерольог. вістки, спорт, 21.00 „Льотерія“ опера Ст. Монюшка, 22.15 Танц. музика з пл., 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення [illegible]

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 15. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки і комунікати в українській мові. БЕРЛІН 15.00 Оперетові мельодії, 19.45 Веч. гомін, 21.00 Розр. концерт, БУДАПЕШТ 17.10 Скрипка, 18.30 Форт., 19.15 Циг. музика, 20.40 Концерт оп. орх., 22.00 Джез. тріо, ВІДЕНЬ 16.00 Веселе попол. 18.15 Віол., форт., 18.30 Розр. муз., **19.20 Вістки в українській мові.** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.10 Фр. музика, спів, форт., ЛЯГТІ 19.10 Розр. музика, ПРАГА 18.25 Орк. кон., 19.25 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 21.30 Нар. музика фр. провінції, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 Оперета, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.15 „Мадам Баттерфляй“ оп. Пуччіні.

Четвер, 16. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові.

БЕРЛІН 18.00 [illegible] 12.00 [illegible] БІЛГОРОД [illegible] БУДАПЕШТ 17.40 [illegible] 18.45 Циг. [illegible] 21.45 [illegible] **19.20** **Вістки в українській мові.** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.40 Симф. концерт, ЛЯГТІ 16.00 Легка музика, 17.20 Пісеньки, МІНХЕН 15.00 Для дітей, 18.20 Сучасна музика, 21.20 Орх. концерт, ПРАГА 19.25 Популярний концерт, ПОСТ ПАРІЗІЕН 19.10 Спенка, 22.10 Розр. програма, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 21.15 Форт., 21.30 Опера, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00—23.00 „Франческа з Ріміні“ оп. Зандонаї, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 19.00 Скрипка, 19.30, 20.00 Болгарська музика.

Пятниця, 17. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 18.00 Танкові мельодії та пісні, 20.10 Симфонія h-моль Чайковського, 21.00 Вальси та чардаші, БІЛГОРОД 20.00 Твори Папандопули, 21.000 Театр Уяви, БУДАПЕШТ 12.10 Форт., 13.00 Військ. орх., 17.10 Циг. музика, 19.30 до 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00, 13.15 Популярний концерт, 18.00 Пісні, хор, **19.20 Комунікат в українській мові,** ДРОЙТВІЧ 20.00 „Манон“ оп. Масенета, ЛЯГТІ 16.00 Легка музика, МІЛЯНО 21.00 Симф. музика, ПРАГА 16.10 Квартет c-моль Мендельсона, 16.10 Пісні, 18.25 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.30, 22.15 Пісні, РИМ 17.00 Форт. ресітал Мик. Орлова, СОФІЯ 17.30 Розр. музика, 18.15 Популярна музика, 19.30 до 21.00 „Продана наречена“ оп. Сметани, СОТЕНС 22.00 „Кавалерія Рустікана“ оп. Масканія, ШТУТҐАРТ 19.15 „Німета лилика“ оп. І. Штравса.

Біржа.

Варшавська біржа.

Варшава, 13. лютого.

Девізи: Бельгія 89,62, Берлін 213.07, Данціґ 100.25, Амстердам 285.47, Копенгаген 111.13, Льондон 24.90, Н. Йорк 531 1/4, кабель 531 1/2, Осльо 125.02, Париж 14.09, Прага 18.16, Стокгольм 128.27, Ціріх 120.30, Мілано 27.94, Гельсінки 10.99, Монтреаль 527 3/4.

Тенденція дещо слабша.

Гроші: бельг. бельги 89,62, амер. дол. 5.30, канад. дол. 5.25 1/2, гол. фльор. 285.47, франц. франки 14.09, швайц. франки 120.30, англ. фунти 24.90, данц. гульд. 100.25, данські корони 11.13, норв. кор. 125.02, шведські кор. 128.27, італ. ліри 16.90, фінські марки 10.90, нім. марки срібні 74.

Папери: 4 і пів внутр. 66.75, 3 інвест. 1 ем. 91, серії 95.50, 2 ем. 92, серії 96,50, 5 конверсійна 71.25, 5 залізн. 69, 4 прем. долар. 43.75, 4 консолідац. 68, 67.75, 67.88, 2 ост. сотки і дрібні.

Тенденція дещо мішана.

Акції: Польський Банк 187, ім. 136, Торгов. 60, Залізн. 42, Цукор 37.50, Вугіль 38.75, 39, 38.75, Ліль пол 96.75, Модженів 21.50, 21.25, Островець 77, 77.75, Стараховиці 59, 59.25, 59, Зелевський 82.50, 84, Жирардів 67.

Тенденція дещо мішана.

Льондонська біржа.

Льондон, 13. 2. Н. Йорк 468 9/16, Париж 17694, Мілано 8907, Брюсель 2774 1/2, Ціріх 2067 1/2, Амстердам 871 3/8, Осльо 1990 3/8, Копенгаген 2240, Стокгольм 1940 3/4, Прага 136 5/8, Берлін 1167 3/4.

Париська біржа.

Париж, 13. 2. Н. Йорк 3776 3/4, Льондон 17696, Мілано 19880, Брюсель 638, Ціріх 856.

Париж, 13. 2. Н. Йорк 3776 1/2, Льондон 17695, Мілано 19865, Брюсель 63775, Ціріх 85587, Амстердам 2030 1/2, Берлін 1516 1/2.

Ціріхська біржа

Ціріх, 13. 2. Н. Йорк 441 1/4, Льондон 2067 1/2, Париж 1168 1/2, Мілано 2322, Брюсель 7452 1/2, Амстердам 23735, Осльо 10090, Копенгаген 9233 1/2, Стокгольм 10653, Прага 1514, Берлін 17712.

Збіжева біржа.

Львів, 13. лютого.

Пшениця оборот 285 тон, [illegible] жито 222. — Загальний оборот 1293 тон. Ціни [illegible] без змін.

Риба в прозорій галяреті буде смачна, коли вживете меленої желятини d-ra Oetkera

Грошева біржа.

Нотовано: 4 і пів проц. Внутр. 67, [illegible] 4 і пів проц. Гіп. Банку 61, 4 проц. [illegible] Банку 56, 57, 4 і пів проц. Т-ва Кред. [illegible] 64, Польський Банк 138.50, Бровар [illegible] Ходорів 94, Хибе 88, Тесп 31, [illegible]ський 81.

Тенденція утримана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 14. лютого 1939.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	зол. [illegible]
1 кг. масла бочк. вкл. з опак.	зол. [illegible]
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	зол. 1.—

Тенденція на масло й молоко утримана, на яйця слаба.

Подяка.

Філія „Союзу Українок-Емігранток“ у Львові складає цією дорогою свою сердечне спасибі всім П. Т. Особам і Товариствам за датки на Ялинку для [illegible] дітей емігрантів, що відбулася 19. 1. [illegible] Зокрема: Вп. П. д-рові Дашкевичеві за уділення безінтересовно салі „Луг“, за датки: Вп. п.: Думінові, Терлецьким (Альтина), Терлецьким (Окишево), [illegible] Т-вам і фірмам: Базар, [illegible] Емма, Земельн. Зоря, Карпатія, [illegible] Маслосоюз, Нар. Торговля, [illegible] Порадня Матерей, Промбанк, [illegible] РСУК, Рій, Світ Дитини, С[illegible] Союзи, Базар, Фортуна, Хорів, [illegible] союз. Вп. П артистці Софії [illegible] підготову колядок, Л. Соботові за [illegible] пянімент, студентству за [illegible] Е. Сохацькому за програмі [illegible]

ОПОВІСТКИ

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“: на Рідну Школу зол. 5.— [illegible] уряд парохіяльний, Красноріче.

Складаємо на Рідну Школу [illegible] замість вінця на домовину бл. п. [illegible] димира з Лісповацьких Рибачевськ[illegible] Судовій Вишні в похоронні [illegible] лютого 1939 р.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНИЙ хлопець до [illegible] склепу, 13—16 літ. Перлович, [illegible] ч. 15.

МЯСАРСЬКЕ підприємство [illegible] поважних, репрезентативних, [illegible] готівкою 500 зол., представників [illegible] шову, Катовиці, Бидгощ, [illegible] Новий Сонч. Солідного, енергійного, [illegible] аґента з вашиною. Дві панни, інтеліґентні, [illegible] як продавчині чи [illegible] Зголошуватися з порученням [illegible] нами тільки поважним на [illegible] това, Сербська 20.

ОГОЛОШЕННЯ

КОНКУРС.

Гімназія і Ліцей С. С. [illegible] Станиславові оголошує конкурс [illegible] тельок (ів) німецької мови і [illegible] магані повні кваліфікації [illegible] вимаганими приписами до [illegible] Дирекція.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.